Lietuvos Nacionalinė M.Mažvydo Biblioteka

This weekly newspaper was mailed on
Tuesday, February 2, 1993

TĖVIŠKĖS ŽIBURIAI

THE LIGHTS OF HOMELAND

Nr. 5 (2240) 1993 VASARIS-FEBRUARY 2 • LIETUVIŲ SAVAITRAŠTIS — LITHUANIAN WEEKLY • 2185 STAVEBANK RD., MISSISSAUGA, ONT. L5C 1T3, CANADA • NUMERIO KAINA – $1.00

Paskatos ir nuostabos

Kur dingo gerieji? Kanada dejuoja, kad neturi gerų specialistų; televizijos mėgėjai – kad nėra gerų filmų; visuomenė – kad nėra gerų politikų; organizacijos – kad nėra gerų vadovų . . . Pasidairęs kiekvienas galėtų surasti įvairių trūkumų.

LŪKESČIAI ir reikalavimai suprantami. Jei jų nebūtų, viskas sustingtų. Pažangos ir tobulybės siekiai ar bent jų troškimas judina kiekvieną gyvenimo sritį. Amžinas ir pagrįstas reikalavimas, jei jis ne koks įpročio irzlumas, verčia darbuotojus budėti, dairytis, stengtis, nepasiduoti. Bet dažnai, nežiūrint kaip atrodo planai, kaip šnekama ir sutariama, prasikiša paprastas vidutiniškumas. Jei kitaip nėra ir nebegali būti, viskas priimama, nes jokio pasirinkimo nebelieka. Tačiau žinotina, kad vidutiniškumo kilmė nevienoda: vienas yra natūralus, tikras ir neabejotinas, kitas gi giminingas apsileidimui ar tam tikram apskaičiavimui. Užtat ir kalbant apie tai nereiškia, kad jau prieitas liepto galas. Ko dažnam žmogui šiandien aiškiai stinga – tai tvirtesnės minties, jog ir gerai atliktas darbas dar nėra paskutinioji pakopa. O savo darbų vertinimas ir pervertinimas – tai tik lipdymas vidutinybės sluoksnių, kurie dažnai nuodija ir slegia kaip didmiesčių tarša. Joks darbas, kūrinys ar pasiimtas uždavinys neprašoksta vidutiniškumo ribos, jei neįprasta iš savęs reikalauti. Sklaidosi betgi aiškinimas, kad žmogaus pastangas dažniausiai saisto atlyginimai. Plačiai paplitęs posakis "dirbk tik tiek, kiek už tai esi atlyginamas" pramonėje ypatingai yra tapęs lyg nerašytu įstatymu, kuriuo bando remtis ir darbininkų unijų politika. Ir kai šito ar ko nors panašaus laikomasi, sunku nustatyti dirbančiojo pajėgumą. Gyvenimo pavyzdžiai betgi rodo, kad geri atlyginimai ne visur ir ne visus padaro darbštesniais bei pareigingesniais.

ANOT iš Lietuvos atvykstančių lankytojų, mūsų lietuviškasis gyvenimas čia nuostabus. Daugelis svečių kraipo galvas, stačiai nesupranta, kaip tokius milžiniškus darbus išeiviai atliko be jokio piniginio atlyginimo, pragyvenimą sau užsidirbdami gyvenamojo krašto darbovietėse. Toji mūsų tėvynainių nuostaba šiek tiek paliečia ir vieną iš jautresnių klausimų: lietuvis šiapus ir lietuvis anapus Atlanto. Svečių nusistebėjimuose kartais pasigirsta ir suabejojimo priegaidė: negi šitoje materializmo apsuptyje galėtų kas laiką gaišinti nemokamai, kai čia viskas taip apskaičiuota, doleriais įvertinta, kai fabrikuose, mašinai sustojus vienai minutei, kalbama apie didelius nuostolius. Kai kurie gyvenimą bebaigiantys išeiviai šiandien ir patys tiesiog nebegalėtų detaliau išdėstyti, kaip visa tai pasidarė. O nusistebėjimai, kaip visa tai galėjo pasidaryti, aiškinami labai paprasta samprata – patriotizmas nėra apmokamas. Veikėjai nebuvo samdiniai. Paskata veikti kilo iš kitų versmių ir gal tik dėl to darbuotės ne sykį buvo peržengusios ir vidutiniškumo ribą. Kai kuriems Lietuvos vadovams, dirbantiems tik už pinigus, ir patriotizmas gali pasirodyti atsidūręs unijų darbininko galvosenos lygmenyje. Toksai "pasamdyto patriotizmo" įvaizdis perša mintį, kad nebėra vadovų, kurių vietas užima tarnautojai. Klausimas kyla, ar jų kada bus? Jei bus, kas juos skatins? Ar bebus įmanoma nuo gaunamų gėrybių atjungti reikalavimus sau ir tėvynės atstatymo bei atgimimo uždavinius, tautos patikėtas pareigas. Č.S.

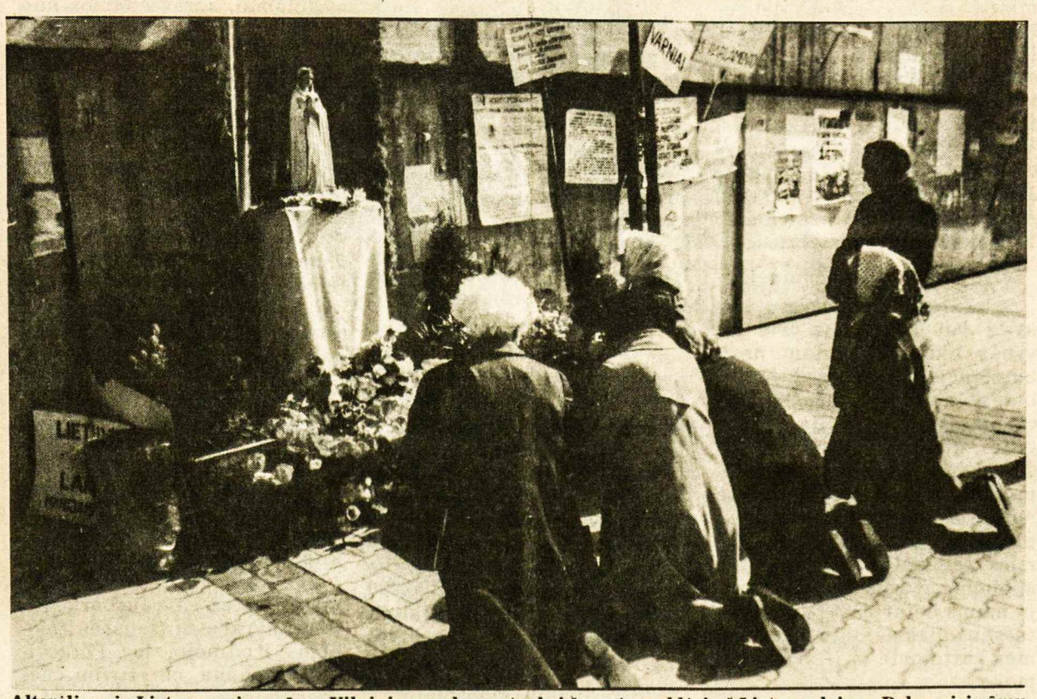

Altorėlis prie Lietuvos seimo rūmų Vilniuje apgulos metu, kai žmonės meldėsi už Lietuvos laisvę. Dabar visi rūmų sutvirtinimai nugriaunami. Grupė maldininkų prašė vyriausybę šią Marijos statulą palikti Nuotr. V. Kapočiaus

Lietuvių rūpesčiai kitataučių spaudoje

Lietuvis rašo rusų išeivijos laikraštyje • Lenkų laikraštis apie Lietuvos premjerą • Alaus mėgėjų frakcija Lenkijos seime • Gudai vertina arkivyskupą Jurgį Matulaitį • Punskiečiai laimėjo – Vidugirių parapijos nebus

Lemiamas posūkis

Niujorko dienraštis "Novoje Ruskoje Slovo" š. m. sausio 8 ir 9 d. laidose išspausdino ilgą Valdo Anelausko straipsnį "Lemiamas posūkis", kuriame jis nagrinėja Sąjūdžio pralaimėjimą ir Lietuvos demokratinės darbo partijos laimėjimą. Štai kelios ištraukos:

"Dabar jau galima neabejojant tvirtinti, kad šio bandymo, t. y. laisvės ir demokratijos egzamino, mano tauta aiškiai neišlaikė. Ypatingai skaudu tai pasakyti šiandien, dvejų metų Vilniaus 'kruvinojo sekmadienio' sukakties dienomis. Tada, prieš dvejus metus, atrodė, kad niekas ir jokios aplinkybės negalės lietuvių priversti pasukti atgal. (. . .).

Dabar Brazauskas ir jo partija paėmė į savo rankas vairą laivo, kurio dugne patys pridarė skylių . . . Dažnai Brazauskas yra lyginamas su Landsbergiu. Sakoma, kad pastarasis yra muzikas, o Brazauskas ekonomistas. Visų pirma jis nėra joks ekonomistas (nors ir yra sovietiškų 'ekonomikos mokslų' kandidatas), bet ilgametis partinis aparačikas. Jeigu ir laikysime jį labai perdėdami ekonomistu, tai jis būtų šimtaprocentinis socialistinis ekonomistas, sugebantis tik prašyti ir dalyti, bet ne gaminti, prekiauti, sudarinėti sutartis. Jeigu jam ir pavyktų ką nors daugiau gauti iš Rytų negu tai galėtų padaryti Landsbergis, tai tik didelių ir rimtų politinių nuolaidų dėka. Neduok Dieve, jei viskas ta linkme pakryptų. (. . .).

Naujame parlamente, Lietuvos respublikos seime, iš 141 vietos neokomunistai užėmė 73, t. y. daugiau pusės. Jeigu prie to dar pridėti jiems artimus socialdemokratus — kairieji turi 81 atstovą. (Su ekskomunistais dar kartu balsuoja buv. TSKP CK darbuotojo R. Maciejkianiec'o vadovaujama keturių asmenų lenkų frakcija ir K. Bobelis, J.B.). Laikinąją (ligi prezidento rinkimų) vyriausybę irgi sudaro 'dvasiškai artimi'. Premjeru yra Bronislovas Lubys, neseniai buvęs stambios sąjunginės įmonės vadovas. Kaip pranešė komisijos pirmininkas KGB nusikaltimams Lietuvoje tirti seimo atstovas Balys Gajauskas (beveik 35 metus praleidęs sovietų konclageriuose), šeši naujai išrinkti seimo atstovai LDDP nariai, būtent: Alesionka, Bendinskas, Ivaškevičius, Juršėnas, Kanapeckas ir Petkevičius praeityje aktyviai bendradarbiavo su KGB. Bet kas gi dabar į tai kreips dėmesį?"

Autorius rašo, esą nesvarbu, kas laimės vasario 14 d. prezidento rinkimus, nes lemiamas posūkis Lietuvos istorijoje jau yra padarytas — posūkis atgal.

Senoji gvardija

Varšuvos dienraštis "Gazeta Wyborcza" sausio 11 d. laidoje rašo: "Lubys yra gan paslaptinga asmenybė. Tai vienos iš didžiausių Lietuvos įmonių ilgalaikis direktorius, ligi 1989 m. buvęs komunistų partijos nariu (bent taip sako neoficiali jo biografija). Lubys tai neigia, sakydamas, kad norėjęs įstoti, bet nebuvęs priimtas, nes jo tėvas buvęs tremtinys. 1990 m., kaip 'vidurio žmogus', buvo išrinktas į naują parlamentą ir įstojo į liberalų frakciją, įėjo Abišalos (Sąjūdžio) vyriausybėn, kur buvo min. pirm. pavaduotoju. Ten pateko kaip krašto ekonomikos specialistas. Kadangi tuo metu Lietuvoje buvo krizė, ši vizitinė kortelė buvo naudinga.

Nereikia stebėtis, kad Sąjūdžiui pralaimėjus rinkimus Lubiui buvo pavesta sudaryti vyriausybę. Premjero asmuo turėjo garantuoti, kad bus pragmatikų ir profesionalų vyriausybė. Vienok vyriausybę sudarantieji ministeriai buvo aukštesnieji sovietinės Lietuvos valdininkai arba socialistinių įmonių direktoriai, žodžiu — **senoji nomenklatūra.**"

Lenkijos seime

Lenkijos seime du krikščionių-tautininkų susivienijimo nariai apkaltino Lenkijos vyriausybę, kad nesirūpina lenkų mažumos Lietuvoje būkle. Jie taip pat pageidavo, kad Lenkijos min. pirm. Hana Suchocka, prieš pradėdama derybas su Lietuvos vyriausybe, pirma pasitartų su Lietuvos lenkų sąjunga. Vienas jų Lietuvą pavadino labiausiai prieš lenkus nusistačiusia valstybe.

Darbo unijos atstovas į tai atsakė, kad šie krikščionys-tautininkai sau kenkia, nes kritikuoja valdžios koaliciją, kuriai patys priklauso.

"Związkowiec" 1993 m. sausio 12 d. rašo: Lenkijos vyriausybė yra koalicinė — ją sudaro 7 partijos. Kadangi Lenkijos rinkimų įstatymas jokios procentinės ribos rinkimuose nenustato (Lietuvoje, išskyrus tautines mažumas, yra 4%), tai seime yra 29 partijos bei judėjimai. Sudarant koalicijas tos partijos kartais skyla. Kalbama, kad Lenkijos alaus mėgėjų partija, kuri seime turi 16 atstovų, irgi suskilo į šviesaus ir tamsaus alaus mėgėjus.

Gudai ir vysk. Jurgis Matulaitis

Savaitraštis "Lad" 1992 m. gruodžio 13 d. laidoje rašo: "Gudų kalba Vilniaus ir Pinsko vyskupijų šventovėse pradėjo atsirasti Pirmojo pasaulinio karo metu. Tam turėjo įtakos Apaštališkojo sosto ir tų vyskupijų vyskupų Edvardo Roppo, Jurgio Matulevičiaus ir Zigmanto Lodzinskio palankumas. Tuo būdu prie tarpkario slenksčio palaipsniui atsirasdavo sąlygos plačiam Katalikų Bendrijos gudiškumui — buvo apie šimtas gudų dvasiškių ir atitinkama katekizacijos literatūra.

(Nukelta į 2-rą psl.)

Šiame numeryje:

Paskatos ir nuostatos
Patriotizmas nėra apmokamas
Lietuvos rūpesčiai kitataučių spaudoje
Rusų ir lenkų spauda įvairiais Lietuvos klausimais
Istorijos pamoka aikštėje
Reportažas iš įvykių vietos
Siekiant visuotinės santarvės
Vysk. Juozo Preikšo pareiškimai Vatikano radijo atstovui
Kanada ir Lietuva vokiečių gyvenime
Vokiečiai domisi atostogomis Lietuvoje
Amerikos žemyno jaunimo stovykla
Venezueloje stovyklavo abiejų Amerikų lietuvių jaunimas
Didysis išeivijos užmojis
Plataus masto leidinys – Lietuvos kančios istorijoje
Kai sovietiniai saugumiečiai siautėjo
Prel. Jono Jonio atsiminimai apie arkiv. Teofilių Matulionį
Lietuvos rašytojas: "Aš nesu patriotas"
Sauliaus F. Kondroto išpuolis prancūzų dienraštyje "Le Monde"

KANADOS ĮVYKIAI

Nafta iš Hibernijos šaltinių

Hibernija yra pavadintas plotelis Šiaurės Atlanto prie Niufaundlandijos, 315 km į rytus nuo jos sostinės St. John's. 1979 m. atliktuose dugno gręžiniuose ten buvo rasti naftos šaltiniai. Radinys nudžiugino Kanadą, baigiančią išsemti naftos atsargas Albertos provincijoje. Nudžiugo ir neturtingoji Niufaundlandijos provincija, kurios gyventojams neužtenka pagrindinio verslo, susieto su žvejyba, o kitų darbų pasiūla labai menka. Paskubomis buvo apskaičiuota, kad Hibernija turi porą bilijonų statinių naftos ir kad jos ten nuo 1985 m. kasdien būtų galima gauti 100.000 statinių.

Niekas tada nesijaudino, kad Hibernijos gręžiniai bus brangūs, kai virš dugno yra 80 metrų Atlanto vandens. Mat tais laikais pasaulinėje rinkoje statinė naftos kainavo 35 JAV dolerius. Kanados ministerio pirm. P. E. Trudeau liberalų vyriausybė be ypatingo vargo "Hibernijos projektui" įgyvendinti sudarė kelių naftos bendrovių finansinę grupę, užtikrindama valstybinę paskolų garantiją. Tačiau tada pradėjo kristi naftos kainos pasaulinėje rinkoje, vienu metu sumažėdamos net iki 10 dolerių už statinę. Jos vėl pakilo, bet Kanados energijos išteklių vadovų pranašautų 60 dolerių nepasiekė. Vėlesni tyrimai Hibernijos naftos atsargas nuo dviejų bilijonų statinių sumažino iki 525 milijonų.

Tada "Hibernijos projektan" jau buvo įsijungęs ministeris pirm. B. Mulroney su savo konservatorių vyriausybe. Projekto įgyvendinimo viltis sustabdė prieš vienerius metus praneštas "Gulf Canada" bendrovės pasitraukimas iš vykdytojų grupės. Ji turėjo finansuoti ketvirtadalį numatytų 5,2 bilijono dolerių išlaidų. Niufaundlandijoj jau gamina Montrealy suprojektuota 600.000 svorio cementinė platforma gręžėjams ir naftos priėmėjams. Ji bus nuplukdyta Hibernijon ir pastatyta ant dugną siekiančių tvirtų kojų. Bendras platformos aukštis po vandeniu ir virš vandens — 213 metrų.

Pradėtą darbą nutarė tęsti šiemet Kanados parlamento rinkimus turėsianti paskelbti ministerio pirm. B. Mulronio konservatorių vyriausybė. Energijos išteklių ministeris Bill McKnight spaudos konferencijoje sausio 15 d. pranešė, kad pasitraukusią "Gulf Canada" bendrovę su mažesniu finansiniu įnašu "Hibernijos projekto" įgyvendinime sutiko pakeisti amerikiečių "Murphy Oil" bendrovė. Kiti partneriai padidins savo finansinius įsipareigojimus, o prie jų prisidės ir Kanados vyriau-

(Nukelta į 5-tą psl.)

TELEFAKSU IŠ VILNIAUS

Savaitė Lietuvoje

Seimas svarstė žemės ūkio padėtį. Ją vaizdingai parodė seimo agrarinio komiteto pirmininkas M. Pronckus: "Pažiūrėkime, kiek turguje veršienos! Kada taip buvo? Dabar valstiečiui neapsimoka auginti gyvulius". Seime kalbėjo ir laikinai einantis prezidento pareigas A. Brazauskas. B. Lubys yra pažadėjęs maždaug dvidešimt milijardų paskolą žemės ūkio gamintojams.

JAV kreditai Lietuvai. JAV žemės ūkio departamentas lengvatinėmis sąlygomis paskyrė 25 mil. dolerių paskolą žemės ūkio produktam pirkti.

Tarptautinio valiutos fondo pažeidimų nerasta. Susipažinęs su ekonomikos stabilizavimo programa, fondo ekspertai pripažino, kad Lietuva įvykdė visus memorandumo reikalavimus.

Rusijos kariuomenė leidimų neprašo. Pagal rugsėjo mėn. Maskvoje pasirašytus dokumentus numatomi atvejai, kai į Lietuvą įleidžiama neginkluotų Rusijos karių inventoriui pakrauti bei išvežti. Tokio leidimo paprašė 7-oji divizija ir jai buvo leista pasikviesti 207 kareivius, bet kareivių į respubliką atvyko daugiau nei keturis kartus – 929. Lietuvos respublikos užsienio reikalų ministerio pavaduotojas Virginijus Papirtis dėl to pakvietė Rusijos federacijos ambasadorių Lietuvoje Nikolajų Obertyševą išsiaiškinimui.

Seimo užsienio reikalų komitetas (pirmininkas K. Bobelis) siūlo laikinai einančiam prezidento pareigas A. Brazauskui Lietuvos derybų su Rusija delegaciją papildyti dar šešiais nariais: E. Bičkausku, K. Jaskelevičium, M. Laurinkum, N. Medvedevu, R. Ramoška, K. Ratkevičium.

Rygoje įvyko Baltijos šalių krašto apsaugos ir Prancūzijos gynybos ministerių susitikimas, o po to Vilniuje – seminaras gynybos klausimais. Jame aptarti ir bendri Europos saugumo reikalai.

Lietuvos vyskupų kreipimasis dėl prezidento rinkimų. Jį pasirašęs kardinolas Vincentas Sladkevičius skatino visus dalyvauti rinkimuose, balsuoti už kandidatą, kuris "užtikrintų laisvę tėvynei, taip pat religinę, visuomeninę pažangą ir nepriklausomybę". Jis reiškia įsitikinimą, kad prezidentas turi stovėti aukščiau už visas partijas ir politinius judėjimus.

"Darbas, dora, darna" – A. Brazausko rinkimų programos šūkis, o – **"Laisvė, vienybė, gerovė"** – S. Lozoraičio. Abu kandidatai susitinka su rinkėjais. Abiejų susitikimas įvyko televizijoje. Į žiūrovo klausimą, ar sutiktų kartu skristi "Lituanika", abu atsakė beveik vienodai – sutiktų, prieš tai patikrinę, ar išlaikytų motorai . . .

V. Adamkus, S. Lozoraičio rinkiminio vajaus vadovas, seimui pareiškė, kad vadovauti sutiko, tikėdamasis, jog "tik S. Lozoraitis gali išvesti tautą iš saunkios padėties, sutaikyti du priešiškus blokus". Jei būtų išrinktas, S. Lozoraitis turi sumanymų, kaip dirbti kartu su A. Brazausku, šiuo žmogumi, atstovaujančiu didelei gyventojų daliai". Nurodė dvi galimybes: A. Brazauskas – seimo pirmininkas arba premjeras.

740 metų nuo Mindaugo karūnacijos. Karaliaus Mindaugo kolegija siūlo 1993-2003 m. paskelbti karaliaus Mindaugo dešimtmečiu, yra numačiusi Lietuvos vyskupų konferenciją prašyti, kad popiežiaus vizito metu būtų paminėtos 740 Lietuvos krikšto metinės.

Universitete lietuvių kalbos mokosi; vienas misijonierius iš Norvegijos, du kiniečiai, vienas korėjietis, prancūzė su šeima iš Kanados. Anot doc. M. Ramonienės, užsieniečiai daug stropesni už vietinius. (Mokamuose kursuose už semestrą reikia mokėti 1000 dol.).

Vydūno 125-osioms metinėms pagerbti prasidėjo jam skirti renginiai "Jaunųjų talentų" koncertai. Jų ciklą įvairiuose Lietuvos miestuose organizuoja muzikų rėmimo fondas. Pirmame koncerte Vilniuje, šalia laureatų – I. Kliaugaitės, R. Budgino, dainininkų – V. Juozapaičio, L. Norvaišos, dalyvavo ir keli studentai. Koncerte grojo ir Lietuvos kamerinis orkestras, vadovaujamas prof. S. Sondeckio.

Mirus "Draugo" redaktoriui kun. Pranui Garšvai, "Tiesos" redakcija nuoširdžiai užjaučia velionies artimuosius, plunksnos draugus, "Draugo" redakciją.

G. Gustaitė

Nežinomo Lietuvos kareivio kapas Rasų kapinėse Vilniuje Nuotr. Alf. Laučkos

TĖVIŠKĖS ŽIBURIAI
THE LIGHTS OF HOMELAND

2185 Stavebank Rd., Mississauga, Ontario L5C 1T3, Canada.
Tel. (416) 275-4672. FAX (416) 275-1336.

Canada Post Canadian Publications Mail Sales Product Agreement nr.1001760
LEIDĖJAS: Kanados lietuvių katalikų kultūros draugija "Žiburiai"
REDAGUOJA: kun. dr. Pr. Gaida, Vyt. Kastytis, J. Andrulis, Vyt. Balčiūnas, Č. Senkevičius. Metinė prenumerata –$35, pusmetinė – $20, rėmėjo – $40, garbės – $50 (Amerikoj – JAV dol.) oro paštu – $110. Pavieniai nr. – 1 doleris. Adresų keitimo reikalu kreiptis į "TŽ" administraciją. Skelbimai ruošiamam nr. priimami iki ketvirtadienio. Už skelbimų turinį redakcija neatsako. Rankraščiai taisomi redakcijos nuožiūra. Bendradarbių pasirašyti straipsniai nebūtinai reiškia redakcijos nuomonę.
Tėviškės žiburiai (The Lights of Homeland, USPS 740-550) is published weekly, except 1st a. 2nd week in August and 4th week in December by Lithuanian Canadian R.C. Cultural Soc. "Žiburiai", Inc., 2185 Stavebank Rd., Mississauga, Ont. L5C 1T3. Phone: (416) 275-4672. U.S. office of publication, Lewiston, NY 14092. Subscriptions: regular $35.00, supporter $40.00, honorary $50.00 per year. Second Class Postage paid at Lewiston, NY. US POSTMASTER: send address changes to: "Tėviškės žiburiai", P. O. Box 1195 Lewiston, NY 14092. CANADA POST: send address changes to 2185 Stavebank Rd., Mississauga, Ontario L5C 1T3. Printed in Canada.

RELIGINIAME GYVENIME

Lietuvos vyskupų konferencijos posėdis įvyko 1992 m. gruodžio 16 d. Kauno arkivyskupijos kurijoje. Jame dalyvavo kardinolas Vincentas Sladkevičius, arkiv. Audrys Bačkis, apaštalininis nuncijus arkiv. Justo Mullor Garcia ir visi Lietuvos vyskupai.

Popiežiaus nuncijus pasiūlė įsteigti Vyskupų konferencijos sekretoriatą ir išrinkti generalinį sekretorių. Juo vienbalsiai buvo išrinktas prel. Vytautas Kazlauskas. Nuncijus taip pat pranešė, kad š.m. sausio mėn. Lietuvą aplankė kun. Roberto Tucci, SJ, kuris rūpinasi Šv. Tėvo kelionių organizavimu.

Lietuvos vyskupai išsamiai aptarė seimo rinkimų rezultatus. Nutarta remti Konstituciją ir rūpintis visuomeniniu krašto gyvenimu.

Vyskupai priėmė kun. Vaclovo Aliulio, MIC, atsistatydinimą iš ateitininkų dvasios vado pareigų ir jas pavedė eiti vysk. Sigitui Tamkevičiui, SJ. Posėdyje pabrėžta būtinybė suaktyvinti šalpos veiklą parapijose.

Vilniuje 1992 metų gruodžio 1 d. atidaryta socialinės globos reikalingiems žmonėms valgykla "Betanija". Valgykla įsteigta Vilniaus arkivyskupo Audrio Bačkio rūpesčiu atgautuose Laterano kanauninkų vienuolyno paštatuose, šalia Šv. Petro ir Povilo šventovės. Valgyklą parėmė Vokietijos Maltos ordinas, atsiųsdamas įrangą, reikalingus indus ir sušelpdamas pinigais. "Tegul šie mūsų namai tampa meilės ir dvasios centru" – kalbėjo arkivyskupas valgyklos darbuotojams jos atidarymo išvakarėse.

Marijampolės dekanato "Caritas" darbuotojai taip pat 1992 m. gruodžio 1 d. šiame mieste atidarė labdaros valgyklą, kurioje vargšai galės du kartus per savaitę pavalgyti.

Prie Panevėžio šventovių organizuojasi neoficialios inteligentų katalikų grupės. 1992 metų gruodžio 8 d. inteligentų klubo "Židinys" ir Lietuvių mokytojų katalikų sąjungos bei krikščionių demokratų partijos nariai rinkosi į Kristaus Karaliaus katedros salę, kur Eucharistinio Jėzaus kongregacijos vienuolė ses. Bernadeta iš Kauno kalbėjo kaip buvo leidžiama "Lietuvos Katalikų Bažnyčios kronika". Savo atsiminimais pasidalino ir katedros klebonas mons. J. Antanavičius.

Marijonų koplytėlėje kiekvieną pirmadienio vakarą yra aiškinamasi įvairiais klausimais. Paskutiniu metu buvo svarstomos A. Maceinos filosofijos idėjos.

Maldos grupė "Marijos vaikai" 1992 m. gruodžio 10 d. kreipėsi į prezidento pareigas einantį Algirdą Brazauską šiuo pareiškimu: "Lietuva – Marijos žemė. Parlamentas – Lietuvos širdis. Mes visi, maži ir dideli, esame jos vaikai. Marijos statula, stovėjusi prie Parlamento, yra specialiai Lietuvai atsiųsta iš Vokietijos (. . .) ir atnešta čia mūsų maldos grupės 1991 m. sausio 19 d. Daug maldų, džiaugsmo ir skausmo valandų bei prašymų matė Nepriklausomybės aikštėje mūsų Dangiškoji Motina Marija. Ji saugo mus iki šiol, ir norime, kad ir čia Dangaus ir Žemės Karalienė visada savo motiniška meile užtartų mūsų tautą".

Seimo pareigūnas R. Valantavičius, prezidento pavedimu, gruodžio 16 d. pranešė, kad Marijos Paslaptingosios Rožės statula numatyta įkomponuoti į ruošiamą prie parlamento rūmų projektą.

Lietuvos ateitininkų federacijos antrasis suvažiavimas "Ateities atgimimas – su Kristumi į tautos prisikėlimą" įvyko 1992 m. gruodžio 12-13 d.d. Kauno Vytauto Didžiojo universiteto didžiojoje salėje. Mišias Kauno arkikatedroje-bazilikoje atnašavo kardinolas Vincentas Sladkevičius, kuris savo įžanginiame žodyje ateitininkus pavadino Dievo Apvaizdos dovana Lietuvai.

Suvažiavimas įvertino trejų metų veiklą ir nustatė ateities veiklos kryptis. Beveik vienbalsiai federacijos pirmininku perrinktas prof. dr. Arvydas Žygas. Išrinkta nauja valdyba, kurios penki vicepirmininkai bus atsakingi už atskiras veiklos sritis. Entuziastingai buvo sutiktas kardinolo pritarimas prašymui Ateitininkų federacijos dvasios vadu skirti vysk. Sigitą Tamkevičių, SJ.

Ateitininkus aplankė seimo opozicijos vadovas Vytautas Landsbergis. Jis pažymėjo, kad atgimimo kova būsianti tęsiama bet kokiomis sąlygomis. "Mūsų pareiga išsaugoti atmintį, ginti tikėjimą, puoselėti ateitį" – kalbėjo V. Landsbergis.

Lietuvos "Caritas" atgaivino prieškario Lietuvos tradiciją – Kūčių vakarienę neturtingiems žmonėms. Vakarienė buvo surengta gruodžIo 24 d. Kauno "Svetainėje". Joje dalyvavo vysk. Sigitas Tamkevičius, Kauno arkivyskupijos "Caritas" pirmininkas kun. Vytautas Vaičiūnas, federacijos "Caritas" generalinė sekretorė ses. Albina Pajarskaitė.

Pogrindžio žurnalas "Rūpintojėlis" pradėtas leisti prieš penkiolika metų. Ši sukaktis 1992 m. rugsėjo 26 d. buvo paminėta buvusių leidėjų, bendradarbių, skaitytojų suėjimu ir Mišiomis Šv. Kazimiero šventovėje Vilniuje. Mišiose buvo prisiminti mirę šio žurnalo bendražygiai: redaktorius Kazimieras Šapalas, kunigai – Jonas Lauriūnas. Karolis Gureckas, Juozapas Šalčius, Juozas Zdebskis, seselė Ona Galdikaitė.

Žurnalą leisti kilo mintis, kai buvo norėta 1976 m. paminėti palaimintojo arkivyskupo Jurgio Matulaičio 50 metų mirties sukaktį.

"Rūpintojėlio" leidėjai – kun. Lionginas Kunevičius, ses. Ada Urbonaitė, Donaldas Stakišaitis. Žurnalas, pasak bendradarbės A. Počiulpaitės, kaip rašoma žurnale "Katalikų pasaulis" 1992 m. gruodžio mėn. laidoje, norėjo pasikalbėti su skaitytoju, pavargusiu nuo melo ir nelaisvės. "Rūpintojėlis" spausdino Lietuvoje ir išeivijoje rašytus straipsnius. Tuo laiku Lietuvoje buvo neprieinami St. Šalkauskio, A. Maceinos raštai ir Lietuvos istorijos leidiniai. Su visa tai žurnalas stengėsi supažindinti savo skaitytojus.

Redaktorius K. Šapalas, pasak dukters Teresės Gustienės, be galo tikėjęs Lietuvos išsilaisvinimu. Daug metų mokė jaunimą Lietuvos istorijos. Gimnazijoje dirbo iki 1966 m. Buvo priverstas palikti pedagoginį darbą, nes "netinkama dvasia auklėjo tarybinį Lietuvos jaunimą".

Su džiaugsmu ėmėsi redaguoti "Rūpintojėlį", kuris tapo priemone ir pašnekesiu su jaunimu. Kun. L. Kunevičius, vienas iš žurnalo leidėjų, kalbėdamas ta proga linkėjo, kad šiandieninėje katalikų spaudoje būtų toks pasiaukojimas, kaip aukojosi "Rūpintojėlio" laiko spaudos darbuotojai.

("Lietuvos Katalikų Bažnyčios" ir "Katalikų pasaulio" informacija)

Išganymas ateina per kančią, atrodančią beprasmiškai. Ir Jobas atrado Viešpatį savo kančioje.
(Karol Wojtyla)

Istorijos pamoka aikštėje

ANTANINA GARMUTĖ

Reportažas iš įvykių vietos – specialiai "Tėviškės žiburiams"

Paskutinį prieškalėdinį sekmadienį Kaune, Panemunėje, buvusioje turgaus aikštėje buvo pašventintas paminklas "Tauro" apygardos Birutės rinktinės partizanams, kovojusiems ir žuvusiems Piliuonos, Pakuonio, Margininkų apylinkėse ir Dubravos miške. Įkūnijant skulptorių mintį, toje pačioje vietoje, kur buvo niekinami geriausieji tautos sūnūs, sustingo pilki Lietuvos laukų akmenys. Iš žmonių atminties laikas išdildė daugelio jų veidus ir vardus. Tiksliai prisimenami tik aštuoni, čia gulėję: Vytautas Kabašinskas – Litas, Juozas Išganaitis – Dėdė, Vytautas Pauža – Ožys, Vincas Ratkelis – Žentas, Vytautas Vabalas – Gediminas, Jurgis Miliauskas – Sapnas, Antanas Santockis – Špokas ir Vincas Prajera – Meteoras.

Prie paminklo Panemunėje

Sunku susitikti su savo vaikyste, kai ji priartėja prie Tėvynės likimo. Krentant nesibaigiančiai gruodžio šlapdribai su mokslo drauge farmacininke Marija Macijauskiene tyliai stovime aikštės pakraštyje. Kitoje pusėje buvo mūsų medinė Kauno 13-ji vidurinė mokykla. Joje mes išmokome pirmąsias raides, tačiau istorijos vadovėlių atsiversti nespėjome: gyvąją tautos istoriją mums betarpiškai atskleidė turgaus aikštė. Šioje iškilmėje mes kartojome tą istorijos pamoką.

Kalba buvęs partizanas Vytautas Stašaitis – Simas. Jo balsas virpa, kai pasakoja kovos brolių biografijas.

Poetas ir aktorius Kęstutis Genys žadina apsnūdusias sąžines: "Žmonės! Kuo mes pavirtome? Kur mes nuėjome? Be atminties nebus ateities!"

— Mes privalome išlikti ramūs ir tvirti savo įsitikinimuose, – aiškina susirinkusiems seimo narys Balys Gajauskas.

Lietuvos karininko duktė Aldona Narbutaitė-Gustienė, kurios iniciatyva pastatytas paminklas kovotojams, skaito jiems skirtą savo kūrybos eilėraštį. Ji prisimena čia siautėjusių stribų kruvinus darbus:

— Mano brolis buvo invalidas, be kojų, tačiau stribai jį išversdavo iš lovos, kaskart ieškodami "banditų".

Minios priekin išeina senutė, vietos gyventoja:

— Kai juos atvežė, vienas dar buvo gyvas. Dejavo. Vandens prašė. Nešiau, bet stribai neprileido.

Buvęs ilgametis sovietinių lagerių politkalinys monsinjoras Alfonsas Svarinskas kreipiasi į susirinkusius:

— Gerbiami krikščionys! Paskutiniai politiniai įvykiai ir nusikaltusių tautai asmenų išrinkimas į seimą parodė, kad istorinių pamokų tokiose aikštėse mums dar per maža! Kas įvyko? Šimtai tūkstančių geriausių tautos sūnų stojo į mirtiną kovą su raudonuoju okupantu. Bet nepamirškite, kad Lietuvoje buvo ir 80.000 stribų. Anie buvo išnaikinti, o šitie suvešėjo ir dabar vėl yra valdžioje!

Grasinantys kumščiai

Kalbėtojas pataikė "į tašką". Iš gretimos Punios gatvelės atkeverzoja pusplikis vyras jauno mėsininko sprandu. Jis atsistoja aikštėje, iškelia kumščius į viršų ir šaukia:

— Neklausykite! Nesąmones kalba! Taip nebuvo. Skirstykitės . . .

Du policininkai mandagiai nulydti triukšmautoją iki jo paties namų.

Mitingas tęsiasi. O iš dangaus be paliovos krenta stambūs sniego dribsniai, kurie ištirpsta nepasiekę žemės ant žmonių veidų, drabužių ir rankų, įžiebiančių žvakes atminties akmenų papėdėje. Žvakių liepsnos švyti ryškiai, neužgesinamai, spragsėdamos nuo įkaitusių vandens garų.

Monsinjoras šventina paminklą.

Punios gatvelė kaip "Morkų iš pragaro" vėl išspjauna tą patį įmitusį stribo vaikaitį. Dabar jo pyktis nukreiptas prieš mus:

— Banditų išperos . . . žaliukų sueiga!

Jį vėl mandagiai nuveda. Jo elgesys nieko nestebina: Obuolys nuo obels netoli tenurieda. Stribų šaknys ir papročiai tebėra gajūs.

Ta proga žmonės dalijasi prisiminimais apie čia siautėjusius stribus: Vytautas Petkevičius, apsigyvenęs netoliese, Fredoje, stribų metodais stiprino tarybų valdžią, o dabar sėdi seime! "Tik pamanykite, – primena moteris tautiniais drabužiais, – koks įžūlumas ir melas, kai į Jurbarko rajoną atvykęs Brazauskas žmonėms įrodinėjo, jog Petkevičius niekada nei stribu, nei saugumiečiu nebuvęs . . . Meluok melą, bet paslėpk galą!"

Kalba Landsbergis

Kalba opozicijos vadovas Vytautas Landsbergis. Jis apžvelgia Lietuvos istorijos tęstinumą nuo mūsų valstybės įsikūrimo pradžios, kai kelis šimtmečius lietuviai atmušinėjo iš visos Europos plūstančius užkariautojus, pabrėždamas, kad mūsų kovose nėra nieko atsitiktino. Jis palygina partizanus su spartiečiais. "Trys šimtai spartiečių, vadovaujami karvedžio Leonido, gynė Termopilų tarpeklį ir visi iki vieno žuvo. Jie atliko savo pareigą. Mūsų partizanai taip pat atliko savo pareigą Tėvynei iki galo".

Krentantis sniegas virto vandeniu, ir, stovėdami jame, jaučiame kaulus geliantį šaltį. Beveik neabejoju, jog teks pasigalynėti su liga. Bet ne tai dabar svarbiausia. Juk Kastulė Stravinskienė, Geležinio vilko rinktinės vado Kardo žmona, dar nepadeklamavo pasirinkto šiai progai gražaus eilėraščio. Dar taikausi žodį tarti ir aš apie savo istorijos egzaminą ir šioje aikštėje gautas pamokas, kai grįžau į Panemunę iš Sibiro vergijos.

Pranešėjas kviečia prie mikrofono Kauno XIII vidurinės mokyklos mokinius. Ne, jau nebe mus – mūsų pamainą. Skirtingai negu mus, jų, grįžtančių iš mokyklos, jau nebegaudė stribai gatvėse ir užlaužtomis rankomis negrūdo į gyvulinius vagonus.

Žvelgiant pro langą

Užkopę į mažą Marytės kambarėlį, stebime šlapdribos neužgesinamas žvakių liepsneles aikštėje. Žvali Marytės marti Genutė gaivina mus karšta kava, o Kastulė deklamuoja:

Šiandien, rodos, čia jų vėlės grįžta –
Šviesom žvakelių tyliai plaukia
iš tamsos.
Vaikus savus, Tėvyne, ar pažįsti, –
Išniekintus aikštėse ir pakelių
grioviuos?

Tėvynė atpažįsta. Prisimena. Tautos atmintyje gyvena mūsų atmintis. Pagieža ir pyktis trumpina ir taip trumpą žmogaus gyvenimą. Todėl mūsų mintyse nėra vietos kerštui ir neapykantai. Dabar, kai keistoje mūsų kasdienybėje tautžudystės vykdytojai ne tik vaikšto laisvi, sėdi valdžioje ir netgi nacionalinio saugumo tarnyboje saugo (?) Lietuvos laisvę, mūsų širdyse dega vienintelis troškimas: palikti istorijai įvardintus faktus, įvykius, vardus. Ateinančios kartos privalo žinoti tiesą!

Manoji "kaltė" buvo ta, jog, turėdama 10 metų ir gavusi rudojo fašisto kulką (už panašumą į žydaitę) išlikau gyva! Po to išgijau ir jau galėjau būti raudonųjų fašistų pagauta gatvėje ir įmesta į gyvulinį vagoną. Viena, be tėvų. Basa . . .

(Bus daugiau)

Lietuvių rūpesčiai kitataučių...

(Atkelta iš 1-mo psl.)

Šią galimybę sužlugdė atgimusios Lenkijos valdžia, kuriai po Rygos sutarties atiteko Vakarų Gudijos žemės. Valstybės politika stengėsi sulenkinti gudus, pirmoje eilėje katalikus. Prasidėjo vysk. Matulevičiaus persekiojimas, ir jis 1925 m. buvo priverstas atsistatydinti. Jo įpėdinis arkiv. Romualdas Jalbžykovskis rėmė valstybės politiką ir per keletą metų privedė prie beveik visiško gudų kalbos likvidavimo savo arkivyskupijoje.

Vidugirių parapijos nebus

Varšuvos dienraštis "Gazeta Wyborcza" š. m. sausio 14 d. laidoje rašo:

"Ginčas dėl katalikiškos parapijos Vidugiriuose, netoli Punsko, baigtas. Pusę metų Punsko lietuviai protestavo prieš ketinimą įsteigti naują parapiją. Elko vyskupijos vadovybė prieš kelias dienas pareiškė, kad naujos parapijos nebus.

Kai praėjusių metų vasarą Vidugiriuose Pal. Jurgio Matulevičiaus-Matulaičio vardo šventovės statyba buvo baigta, Punsko tikinčiųjų tarpe pasklido žinia, kad Elko vyskupijos vadovybė nori ten įsteigti naują parapiją. Lietuviai tam pasipriešino, nes bijojo lietuviškos visuomenės, kuri sudaro apie 90% valsčiaus gyventojų, suardymo. Jie taip pat pareiškė, kad neįstengs pastatyti klebonijos, ūkio pastato ir kapinių.

Tuo klausimu atliktame apklausinėjime 820 Punsko šeimų pasisakė prieš atskiros parapijos Vidugiriuose steigimą, 60 nepareiškė savo nuomonės ir tik 4 pasisakė už. Punsko parapijiečius rėmė trys lietuvių draugijos, veikiančios Suvalkijoje. Pastatytoji šventovė, paruošta šventinimui, buvo užrakinta spyna. Sausio pradžioje Punsko parapijiečiai protesto ženklan nutarė nepriimti kalėdojančio kunigo.

Elko vyskupijos vadovybė ilgą laiką tuo klausimu neužėmė jokios oficialios pozicijos, nors Punsko klebonas ir kartu vyskupo atstovas lietuviams prel. Ignotas Dzermeika tvirtino, kad nauja parapija vis dėlto bus."

Laikraštis rašo, kad Elko vyskupas pagalbininkas Edward Samsel laišku pranešė prel. Dzermeikai ir trims lietuvių organizacijoms, kad Vidugirių parapijos nenumatoma steigti.

Taip rašo lenkų laikraštis. Iš tikrųjų Vidugirių parapijos steigimas buvo Elko vyskupijos vadovybės užmojis, susilaukęs vieningo punskiečių pasipriešinimo. Dabar Punsko parapijos taryba laukia oficialaus vyskupo rašto, atšaukiančio ankstyvesnį sprendimą. **J.B.**

Gėlių parduotuvė
"VICTORIJA",
416 Roncesvalles Ave. (prie Turner & Porter laidotuvių namų)
Paruošiame gėles įvairioms progoms - vestuvėms, laidotuvėms ir t.t.
Prieinamos kainos. Pristatome Toronto mieste nemokamai
Skambinti tel. 536-1994.

REMKIME KANADOS LIETUVIŲ FONDĄ!

Iki šiol šis fondas išleido per 700,000 dolerių lietuviškai kultūrai, menui, švietimui paremti. Pagrindinis fondo kapitalas yra neliečiamas, tiktai palūkanos skiriamos lietuviškai veiklai įvairiose srityse.

Sudarydami testamentus, bent dalį turto palikime Kanados lietuvių fondui (Lithuanian-Canadian Foundation).

Tapkime šio fondo nariais ir aukokime jam! Visos aukos atleidžiamos nuo valstybinių pajamų mokesčių.

Testamentines ir kitas aukas siųsti:

Lithuanian-Canadian Foundation, 1573 Bloor St. W., Toronto, Ont. M6P 1A6.

FONDO TIKSLAS – LIETUVYBĖS IŠLAIKYMAS

A†A
SKOLASTIKAI REMEIKAITEI
mirus,

jos sesrį ELENĄ KERBELIENĘ su šeima nuoširdžiai užjaučiame –

Toronto lietuvių pensininkų klubo valdyba

A†A
BRONIUI DUDAI
mirus,

žmoną MONIKĄ, brolį BALĮ, seserį STEFĄ Lietuvoje, gimines ir artimuosius skausmo valandoje nuoširdžiai užjaučiame –

Sudburio lietuvių bendruomenė

A†A
ADOMUI KANTAUTUI
mirus,

nuoširdžiai užjaučiame žmoną FILOMENĄ, gimines ir artimuosius –

Faustina ir Mečys Mackevičiai
ir Jonas Sakas

A†A
JULIJAI ČEGIENEI
po ilgai kankinančios ligos mirus,

nuoširdžiai užjaučiu jos vaikus: VIDĄ (Čegys) STANKEVIČIENĘ, JONĄ ČEGĮ, JULIJĄ VYŠNIAUSKIENĘ ir jų šeimas –

Liūdintis dėdė

A†A
JONUI TAUTKEVIČIUI
iškeliavus amžinybėn,

nuoširdžiai užjaučiame brolius – ALBINĄ ir ANTANĄ TAUTKEVIČIUS su šeimomis –

Aldona Čerškienė
R. V. Valaičiai
S. R. Čerškai

AMŽINOJE ATMINTYJE LIEKA

a. a. ALFONSAS BALNIS.

Su meile prisimename savo mylimą vyrą, tėvą ir brolį, mus palikusį 1992 m. vasario 11 d.

Mirties metinių gedulinės Mišios bus atnašaujamos 1993 m. vasario 13 d., 11 v. ryto, Prisikėlimo parapijos šventovėje.

Žmona Vanda, sūnus Ričardas, seserys –
Bronė ir Genė su šeimomis

PADĖKA
A.a. ANTANUI RIAUBAI

staiga mirus, nuoširdžiai dėkojame klebonui kun. J. Staškui už aukotas Mišias, maldas laidotuvių koplyčioje ir palydėjimą į amžino poilsio vietą.

Dėkojame visiems draugams ir pažįstamiems už gėles, užprašytas Mišias, užuojautas žodžiu ir raštu bei palydėjusiems į amžino poilsio vietą.

Nuoširdus ačiū –

žmona Marija, dukterys – Danutė, Gražina
ir brolis Jonas

MIRTIES PRANEŠIMAS

A†A
BRONIUS DUDA.

Ilgos ir sunkios ligos iškankintas mirė 1993 m. sausio 26 d., 10.15 val. rytą, sulaukęs 82 metų amžiaus.

Gyveno Kagawonge, Manitoulin saloje, anksčiau Sudbury, Ont.

Gimė Lietuvoje, Žemaitkiemio valsč., Kezių kaime. Kanadoje išgyveno 44 metus. Lietuvoje dirbo matininku.

Giliame liūdesyje paliko žmoną Moniką, pusbrolį Bronių Augustiną, Lietuvoje brolį Boleslovą su šeima, seserį Stefą Antanavičienę su šeima ir kitus gimines.

Velionis pašarvotas Lougheed laidojimo namuose Sudburyje. Laidojamas po gedulinių Mišių Šv. Jono lietuvių kapinėse Mississaugoje.

Velionį pažinę prisiminkite savo maldose.

Liūdinti *žmona Monika ir giminės*

Siekiant visuotinės santarvės

Panevėžio vyskupo JUOZO PREIKŠO pareiškimai Vatikano radijo atstovui

Baigėsi Asyžiuje popiežiaus Jono-Pauliaus II vadovaujamas visos Europos katalikų, kitų krikščioniškų ir nekrikščioniškų religijų bendruomenių atstovų budėjimas, pasninkas ir maldos už taiką pasaulyje, Europoje, o ypač Balkanų kraštuose. Lietuvos tikintiesiems atstovavo Panevėžio vyskupas Juozas Preikšas. Ta proga jis atsakė į Vatikano radijo pateiktus klausimus.

— Ką Ekscelencija, sėdėdamas tarp kitų Europos tikinčiųjų atstovų kartu su Kroatijos ir kitų šalių pasiuntiniais Asyžiaus bazilikoje, stipriausiai ir akivaizdžiausiai pajutote?

— Būnant Asyžiuje kartu su pasiuntiniais, dalyvaujant kartu su popiežiumi ir pasiuntiniais iš Balkanų bei Kroatijos, kartu meldžiantis ir apmąstant šių dienų situaciją pasaulyje, susidarė įspūdis, kad didis yra Šventojo Tėvo autoritetas pasaulyje. Jo veikla, kurianti meilės civilizaciją, pasirodė labai akivaizdi. Tai rodo ir šis susitikimas: jo sumanymu surengtas katalikų ir kitų bendruomenių bendras susitikimas Asyžiuje, siekiant, kad pasaulis gyventų be karų, be baimės, be aukų.

Vyskupas JUOZAS PREIKŠAS

— Kaip Jūs, melsdamasis ir pasninkaudamas šiame Šv. Tėvo sumanytame susitikime, žvelgėte į Lietuvos įvykius, į mūsų krašte susidariusią būklę?

— Lietuva, kraštas jau atgavęs laisvę, kur daugiausia gyventojai lietuviai ir dauguma — katalikai, tačiau būnant šioje bazilikoje Asyžiuje nuskrido mintis į Lietuvą: kad ir mūsuose, kur daugiausia gyvena tie patys tautiečiai, katalikai, kad ir jie mokėtų gyventi taikiai, sutartinai ir ramiai, kad neieškotų savo tarpe priešų, bet kad jaustųsi esą to paties Dievo vaikai, tos pačios tėvynės Lietuvos sūnūs ir dukros.

— Gal pasitaikė proga su Šventuoju Tėvu pakalbėti apie Lietuvos tikinčiųjų reikalus ir apie būsimąją kelionę?

— Kadangi daug buvo vyskupų, daug svečių, tik praeinant popiežiui taku per aulę teko ištarti jam keletą žodžių: "Šventasis Tėve, lietuvių tauta nekantriai laukia Jūsų apsilankymo Lietuvoje". O jis trumpai atsakė: "Esi Preikšas, iš Panevėžio?" Aš jam atsakiau: "Taip, Šventasis Tėve." Ir tuo pokalbis baigėsi, nes jis žengė toliau, sveikindamas kitus dalyvius.

— Kokie žymesni darbai atlikti 1992 m. Panevėžio vyskupijoje?

— Tarp įvairių praėjusių metų įvykių ir darbų išsiskiria gal tai, kad 1992 m. Utenos mieste buvo pastatyta laikina šventovė ir pašventinta. Dabar ten lankosi naujo rajono gyventojai ir turi šiltą, jaukią šventovę, panašią, kaip senoji, talpinanti tiek pat žmonių. Pastovi šventovė bus statoma vėliau, nes šiuo metu ekonominiai sunkumai neleidžia vykdyti platesnių darbų. Be to, kyla sienos ir Truskavos parapijos šventovės, kuri gal tik po kelerių metų atvers duris Dievo garbei ir maldai.

Dvasiniu požiūriu štai kas įdomiau: buvo atvykusios dvi seserys vienuolės iš Amerikos, kurios keletą dienų padėjo mūsų vienuolijoms. Be to, jos ne kartą dalyvavo susitikime su mūsų katechetais, atėjo į kursus, į susikaupimo dienas, kur taip pat buvo skaitomos pedagogikos, sielovados, psichologijos klausimais paskaitos. Šitaip jos pagilino tikybos žinias.

— Ko linkite Lietuvai ir jos žmonėms prezidento rinkimo akistatoje?

— Linkėčiau, kad mūsų tauta nekartotų praeities klaidų, kad pasimokytų iš jų ir ateityje atiduotų tautos vairą, patikėtų mūsų tautos likimą vyrams, kurie eina Kūrėjo nustatytais keliais.

Kun. K. Ambrasas, SJ

Maloniai kviečiame naudotis naujos lietuviškos įstaigos

GINTARAS EXPRESS

paslaugomis

Mūsų paslaugų kainos:

DĖŽĖS: 1,5 kubinės pėdos **$0.90**
2 kubinės pėdos **$1.50**

Siuntiniai į Lietuvą laivu:

mūsų ir taip pat jūsų dėžėse
1 kubinė pėda **$6.00**
arba 1 kg **$1.00**

Siuntiniai į Lietuvą lėktuvu:

1 kg **$4.50**
Garantuojamas greitas pristatymas – iki 10 dienų. Siuntinių pristatymas į namus, iki 50 kg arba 5 kub. pėdų, atsiunčiant kvitą su gavėjo parašu **$12.00**
JAV arba Kanados dolerių pasiuntimas su pristatymu į namus ..... **4%+$14.00**

Visi siuntiniai apdrausti be papildomo mokesčio

Automobilių ir kitos įrangos persiuntimas.

Kelionės į Lietuvą nuo $799.00

Kiti patarnavimai

Siuntiniai Toronto mieste iš namų paimami nemokamai.
Garantuojame greitą ir sąžiningą patarnavimą.

Lietuviai pas lietuvius.

Mūsų atstovai: Kitcheneryje, Waterloo, Guelph, Cambridge
Lolita arba Armandas, tel. (519) 571-9422
Hamiltone: **Alfredas Zorkus, tel. (416) 522-9966**
Londone: **Jonas Naruševičius, tel. (519) 657-1751**
Delhi: **Pranas, Teresė Pargauskai, tel. (519) 468-2163**

1968 Bloor St. W.,
Toronto, Ontario M6P 3K9
(Prie High Park požeminės stoties).
Tel. (416) 604-4400,
FAX (416) 604-9748.

GINTARAS EXPRESS

Atidaryta nuo pirmadienio iki penktadienio nuo 10 v.r. – 7 v.v., šeštadienį nuo 10 v.r. – 4 v.p.p.

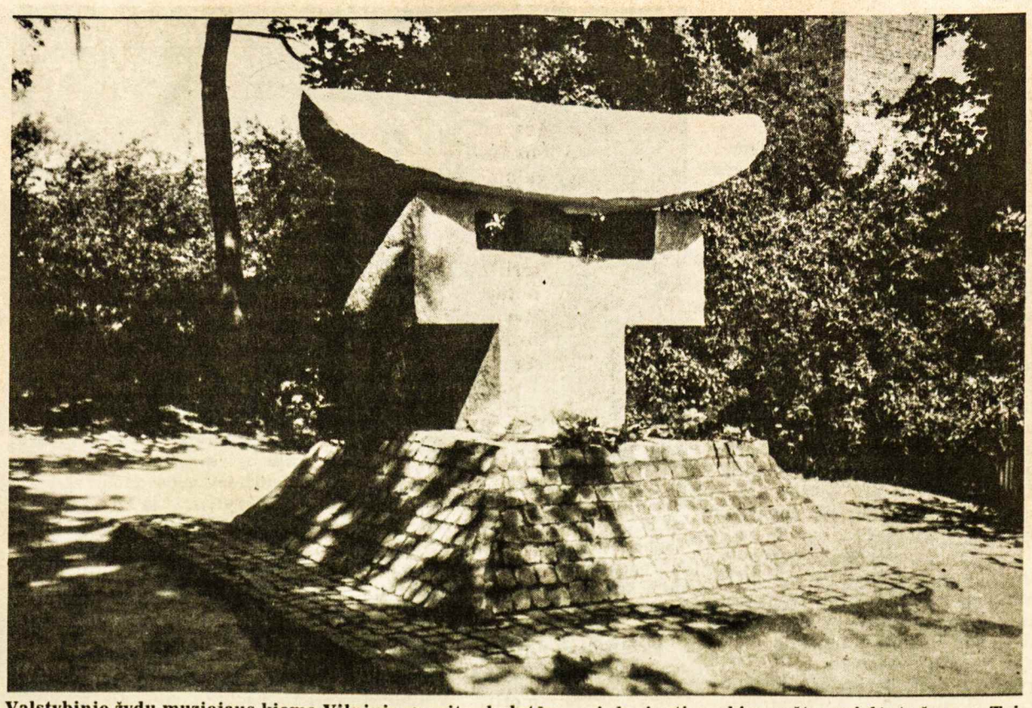

Valstybinio žydų muziejaus kieme Vilniuje granito skulptūra, vaizduojanti sunkios naštos prislėgtą žmogų. Tai paminklas Kaune dirbusiam Japonijos konsului CHYUNE SUGIHARA, kuris nepaisydamas savo vyriausybės priešingo nusistatymo, 1939-1940 m. išdavė vizas 6000 žydų, bėgusių nuo nacistinio genocido. Skulptūros autorius – japonų dailininkas GOICHI KITAGAVA. Jam talkino skulptorius VLADAS VILDŽIŪNAS Nuotr. Alf. Laučkos

Gudai Lietuvos rinkimuose

Jų yra 63.000, bet jų veikla labai silpna. Bandymai dalyvauti seimo rinkimuose nebuvo sėkmingi. Tikisi daugiau laimėti savivaldybių rinkimuose

Pagal 1989 m. gyventojų surašymo duomenis Lietuvoje gyvena apie 63.200 gudų. Daugiausia jų yra Rytų Lietuvoje — Šalčininkų, Vilniaus, Švenčionių, Trakų ir Ignalinos rajonuose. Ligi paskutiniųjų metų gudai jokia veikla nei kultūrinėje, nei politinėje srityje nesireiškė. Lietuvoje nebuvo nė vienos gudiškos mokyklos, jokio laikraščio nei organizacijos, o pamaldų gudų kalba nėra nė dabar.

Kartu su Sąjūdžio įsteigimu ėmė reikštis savo tautine bei politine veikla ir gudai. Atsirado aštuonios gudų organizacijos, kurių svarbiausia yra gudų bendruomenės koordinacinė taryba, pirmininkaujama Valentino Stech. 1992-93 mokslo metais Vilniaus XIII vidurinėje mokykloje buvo įsteigta pirmoji po karo klasė su gudų dėstomąja kalba. Panašią klasę norėta įsteigti ir Vilniaus 51-je vid. mokykloje, tačiau nebuvo surasta jai mokytojos. Šią spragą žada užpildyti Vilniaus pedagoginis universitetas, kuriame ėmė veikti gudų kalbos katedra.

1992 m. rugpjūčio mėn. Vilniuje pasirodė pirmas po karo gudų laikraštukas "Vilnia i kraj" ("Vilnius ir kraštas"). Šalia to Vilniuje gudai turi savo radijo ir televizijos valandėles. Nuo viso to ligi politinės veiklos — tik žingsnis, ir jį gudai 1992 m. Lietuvos seimo rinkimuose padarė.

Gudai savo atskiro kandidatų sąrašo daugmandatinėje rinkiminėje apygardoje nesudarė, tačiau Lietuvos lenkų sąjunga (LLS) į savo sąrašą įtraukė gudų kalbos draugijos pirmininkę Mariją Matusiewicz, kuriai atiteko septintoji vieta LLS sąraše, taip kad jokios vilties jai patekti į seimą nebuvo. Nepaisant to, LLS panaudojo šią progą pasiskelbti tautinių teisių gynėja, o jos organas "Nasza gazeta" išspausdino šios gudų kalbos mylėtojų organizacijos agitacinį skelbimą rusų kalba. M. Matusiewicz taip pat kandidatavo kaip LLS atstovė N. Vilnios vienmandatinėje rinkiminėje apygardoje, surinko 16.2% balsų ir į pakartotinius rinkimus nepateko.

Pagal 1989 m. statistiką N. Vilnioje yra 33.7% lenkų ir 10.9% gudų. M. Matusiewicz nesėkmė rodo, kad N. Vilnios lenkai ir gudai mieliau balsavo už Brazausko LDD partijos atstovą, negu už LLS kandidatę. Tai patvirtina Brazausko pareiškimą: "32 proc. lenkų balsavo už mus, nors turėjo savo kandidatus" ("Politika" 1992.XI.28.)

Lietuvos sandraugos, t.y. Rytų Lietuvos tautinių mažumų daugiamandatinės rinkiminės apygardos sąraše buvo trys gudai: Rusak-Jakštienė Angelina, Balachovič Kriscina ir Kuznienka Vladimir. Šis sąrašas surinko vos 0.22% balsų ir nors jam, kaip ir LLS, nebuvo taikoma 4% riba, jokio atstovo į seimą nepravedė.

Gudų bendruomenės koordinacinės tarybos pirmininkas V. Stech šitaip įvertino gudų dalyvavimą Lietuvos seimo rinkimuose: "Ypatingų pasisekimo vilčių šiuose rinkimuose neturėjom. Mes manėme, jeigu ir neturėsime savo atstovo seime, tai patyrimas,kurį įsigysime, bus ateityje naudingas. Beto, mūsų kandidatai kartu su kitų politinių partijų ir judėjimų kandidatais turėjo progą pasireikšti masinės informacijos priemonėse: spaudoje, radijuje, televizijoje ir tuo būdu atkreipti gyventojų dėmesį į Lietuvos gudus bei jų dalyvavimą respublikos visuomeniniame ir politiniame gyvenime ("Belarus", 395nr, 1992 m. lapkritis).

Daugiau vilčių būti išrinktais turi tie gudai, kurie kandidatuoja į Šalčininkų rajono savivaldybės tarybą. Čia jie atstovauja ne LLS ar Lietuvos sandraugai, o gudų draugijai ir savo aplinkėse yra gerai žinomi asmenys: V. Bojarčuk yra Šalčininkų rajono centrinės ligoninės vyr. gydytojas, V. Kurila — Kalesnykų apylinkėje ūkio bendrovės pirmininkas ir L. Vdoviak — "Vilniaus buitinės chemijos" Jašiūnų skyriaus viršininkas. Kadangi jie varžosi su LLS kandidatais, tai lenkų spauda neragina už juos balsuoti. Kaip gudams seksis Šalčininkų rajone, parodys š. m. sausio mėn. turintieji ten įvykti pakartotiniai savivaldybių rinkimai.

Lenkų — gudų santykiai gali pablogėti, kai steigiant gudiškas mokyklas tėvai savo vaikus perkels iš lenkiškų į gudiškas. Pablogėjimas greitai neįvyks, nes gudų mokytojų trūksta ne tik Lietuvoje, bet ir Gudijoje. **J. B.**

Metinė "TĖVIŠKĖS ŽIBURIŲ" prenumerata oro paštu – 110 dolerių visuose pasaulio kraštuose, įskaitant ir Lietuvą.

MEDELIS CONSULTING
1407 Sarcee St., Oshawa, Ont. L1G 4N2
Tel. 1-416-434-1847

• **Visos paslaugos atsikviečiant jūsų gimines iš Lietuvos: iškvietimai, bilietai, drauda.** • **Telefaksu perduodam laiškus, žinutes jūsiškiams per trumpiausiai įmanomą laiką.** • **Iš mūsų valiutinės sąskaitos Vilniuje išmokam paramą jūsų giminėms Lietuvoje amerikietiškais doleriais arba dažnai skrisdami perduodam asmeniškai.**
Kreipkitės į ***ALGĮ*** *ar* ***STEFĄ MEDELIUS*** *visomis savaitės dienomis, išskyrus trečiadienius. Reikalui esant atvažiuojame į namus.*

KELIONĖS Į LIETUVĄ

Kelionės per Kopenhagą: Užsisakę šiems metams skrydį prieš **kovo 2 d.** sutaupysite **$100**; užsisakę tarp **kovo 3** ir **gegužės 4** – sutaupysite **$50**! Naudokitės gera proga!

Pvz. Išvykstant tarp **balandžio 8** ir **gegužės 6** ..... nuo **$ 899**
Išvykstant tarp **gegužės 13** ir **birželio 17** ..... nuo **$1099**
Išvykstant tarp **birželio 24** ir **rugpjūčio 26** **$1199**
Jaunimui iki 16 metų, nežiūrint kokiu laiku ..... **$ 899**
Studentams – **$40** nupiginimas.
Teiraukitės ir apie bilietų išpardavimą ..... **$ 799**

Kelionės kitomis trąsomis:
Kelionės į kitus kraštus:
be abejonės geriausios kainos!

ALGIS MEDELIS
trečiadieniais 11-17 val.
kreipkitės asmeniškai

Kennedy Travel Bureau Ltd.
296 Queen Street West
Toronto, Ontario M5V 2A1
Tel. (416)593-0600 FAX 593-0604

Lietuvių ir žydų santykiai

Lietuvos kardinolo, Vilniaus rabino ir seimo nario pareiškimas

Įtempti lietuvių ir žydų santykiai, nors ir labai sunkiai bei lėtai, palengva švelnėja. Abipusiai kaltininmai yra aptilę. Dabartinė Lietuvos vyriausybė stengiasi lyginti santykius su Izraeliu, atsižvelgti į jo reikalavimus. Prie santykių švelninimo prisideda dvasiškija ir paskiri visuomenės veikėjai. Pastaruoju laiku su Lietuvos kardinolu Vincentu Sladkevičiumi susitiko Vilniaus rabinas Dovydas Smith ir Lietuvos seimo narys Emanuelis Zingeris. Ta proga jie paskelbė šį pareiškimą.

"Ištisus šimtmečius Lietuvos miestuose ir miesteliuose po vienu dangum gyveno krikščionybės ir judaizmo išpažinėjai. Žydų šviesuolių nemažai pasidarbuota kuriant ir stiprinant Lietuvos valstybę, garsinant jos vardą svetur. Per Antrąjį pasaulinį karą kone visi judėjai žuvo. Po prūsų genčių žlugimo tai buvo didžiausia netektis baltų žemėse. Deja, nemažai Dešimt Dievo įsakymų užmiršusių žmonių, apakintų nuožmumo, neapykantos bei svetimo gero geismo, dalyvavo žudynėse. Tačiau buvo ir tokių, kurie, atmindami savo protėvių priesakus, Šventraščio tiesas, ištiesė pagalbos ranką. Į jų vardus atsiremsime ateities darbuose.

Per pastaruosius ketverius laisvėjimo metus demokratiniai politiniai judėjimai ir nepriklausomos Lietuvos valdžia daug nuveikė žuvusiųjų kaimynų atminčiai įamžinti. Aukščiausiosios tarybos prezidiumo nutarimu rajonų vadovai, katalikų bendruomenių remiami, aptvarkė ir paženklino senuosius žydų kapus bei žydų masinio naikinimo vietas. Žydų kultūrininkų bei Lietuvos inteligentijos pastangomis pamažu užpildoma okupacinių režimų — nacistinio ir komunistinio — sąmoningai organizuota informacijos apie žydus tuštuma. Valstybės palaikomos, sėkmingai veikia žydų institucijos — tautinė mokykla, muziejus, darželis. Gyvėja lietuvių ir žydų tautų dialogas. Būtina, kad Lietuvos katalikų ir žydų dialogas ir toliau taip palankiai tęstųsi.

Vatikano traktato "Nostra aetate" dvasios įkvėpti, Katalikų Bažnyčia ir išlikę Lietuvos judėjai tūkstantmečio palikimo akivaizdoje stengsis gyventi santarvėje ir geriau suprasti vieni kitus".

Lietuvių. ir žydų santykių švelnėjimą sunkina Wiesenthal'io centras, per savo atstovus vis reikalaujantis ieškoti nusikaltėlių, dalyvavusių žydų naikinime vokiečių okupacijos metais. Minėto centro inspiruota Izraelio delegacija reikalauja peržiūrėti sąrašą reabilituotų asmenų Lietuvoje. Jos turimais duomenimis, tame sąraše esama nusikaltėlių. Iš iki šiol jų pateikto nusikaltėlių sąrašo, patikrinus duomenis, rasta, kad šeši asmenys buvo reabilituoti neteisėtai. Tuo reikalu einąs Lietuvos prezidento pareigas A. Brazauskas pažadėjo sausio mėnesį priimti Izraelio delegaciją ir aptarti šią nemalonią problemą. **Inf.**

Estija, Latvija, Lietuva

Politiniai dabarties vingiai

Premjerų susitikimas

ELTOS žiniomis, š. m. sausio 25 d. Rygoje susitiko Latvijos ir Lietuvos ministeriai pirmininkai I. Guodmanis ir Br. Lubys. Svarbiausias pasitarimų klausimas — bendros ekonominės zonos sudarymas. Abu kraštai artimiausiu metu žada pasirašyti laisvos prekybos sutartį. Tikimasi tokia sutartis bus pasirašyta ir su Estija. Š. m. vasario 9 d. vyksta Baltijos valstybių užsienio reikalų ministerių susitikimas, kuriame kaip tik ir bus kalbama apie šią sutartį.

Lietuvos ir Latvijos premjerai susitikime daug dėmesio skyrė energetikos problemoms. Žurnalistus domino Lietuvos premjero nuomonė apie derybas su Rusija dėl kariuomenės išvedimo. Br. Lubys pareiškė, kad bus siekiama anksčiau užsibrėžto tikslo — besąlygiško Rusijos kariuomenės išvedimo iš Lietuvos. Dar pažymėjo, kad Baltijos kraštams reikėtų išsamiau keistis informacija apie derybas su Rusija. Lietuvoje bus tęsiamos ekonominės reformos.

Suteikta parama

AP agentūros pranešimu, Latvija ir Estija pasirašė su Europos bendruomene susitarimą dėl paskolų ekonomikai remti. Susitarimą pasirašė Europos komisijos narys H. Christophersen ir Estijos bei Latvijos finansų ministerijų atstovai Briuselyje. Šiems kraštams šiuo metu bus suteikta 120 ECU (144 mil. dol.). Latvijai teks 80 mil., o Estijai — 40 mil. ECU.

Ta proga H. Christophersen paragino Baltijos kraštus tęsti valstybinių įmonių pertvarkymą ir privatizaciją. Iš viso Europos bendruomenė Latvijai paskyrė 200 mil. ECU ir Estijai — 100 mil. ECU. Likusią dalį paskolų abi valstybės gaus vėliau, jei jos tęs reformų vykdymą.

Pasak komisijos nario H. Christophersen, su trečiąja Baltijos valstybe Lietuva susitarimas dar nepasirašytas.

Kaltinimai Lietuvos bankui

Gediminas Vagnorius, Laisvės frakcijos vardu š. m. sausio 7 d. pasiuntė prezidento pareigas einančiam Algirdui Brazauskui raštą, kuriame prašoma, kad seime būtų svarstomas Lietuvos banko valdybos pirm. V. Baldišiaus atleidimas iš einamų pareigų.

Pasak Laisvės frakcijos, Lietuvos banko vadovybė nepaisokrašto ekonominių interesų, o neretai ir įstatymų. Šiurkščiai pažeidžiamos konstitucinės normos. Bankas 1992 m. gruodžio mėnesį savavališkai papildomai išleido į apyvartą milijardus bendrųjų talonų. Per mėnesį beveik 50% nuvertinti Lietuvos pinigai, dėl to 40% padidėjo kainos, nepagrįstai sumažėjo gyventojų pajamos ir pablogėjo jų socialinė būklė.

Nepaisydamas vyriausybės sprendimų, bankas neatliko Rusijos, Ukrainos ir kitų respublikų pavyzdžiu rublio kredito emisijos, kol dar Lietuva buvo "rublio zonoje". Todėl Lietuvos įmonės ir jų darbuotojai neteko 40% uždirbtų lėšų, o valstybė patyrė 45 milijardus rublių nuostolių. Neįvykdytas ir vyriausybės nutarimas — laikinos rublio kredito emisijos būdu apmokėti Rusijos skolas Lietuvos pramonės ir žemės ūkio įmonėms.

Lietuvos banko vadovams, pasak Laisvės frakcijos, tenka visa atsakomybė ir už įmonių tarpusavio įsiskolinimą, pasiekusį 43,2 milijardų talonų.

Lietuvos banko vadovai savavališkai nukėlė vieneriems metams litų spausdinimą, neleistinai atsisakydami ir sutartyje numatytos pinigų kokybės inspekcijos. Dėl banko apsileidimo, naujai perspausdinant dalį litų, valstybei padarytas 3 mil. JAV dol. nuostolis. Taipogi Lietuvos bankui tenka didelė atsakomybė ir už tai, kad dabar vietoje litų yra vartojami bendrieji talonai.

Š. m. sausio 12 d. seimo posėdyje Lietuvos banko valdybos pirmininkui nepasitikėjimą pareiškė biudžeto ir finansų komiteto pirmininkas, LDDP frakcijos narys, K. Jaskelevičius. Pagrindinis priekaištas — nesutvarkyti vidaus ir tarpvalstybiniai finansiniai atsiskaitymai.

Šis klausimas tebesprendžiamas seime. Kaip rašoma Lietuvos spaudoje, ignoruodami Lietuvos įmonių interesus, Lietuvos banką seime gina socialdemokratai. Ir prezidento pareigas einantis A. Brazauskas rinkiminiame vajuje pastebėjo — litą įvesti pavėlavome 1-1,5 metų.

Rusijos spaudimas

BNS žiniomis, Česlovas Stankevičius, specialios misijos ambasadorius ir delegacijos pirmininkas deryboms su Rusija dėl kariuomenės išvedimo, seimo opozicijos nariams pareiškė, kad Rusijos delegacija paskutiniu laiku pakeitė savo poziciją. Atsisako ankstyvesnių susitarimų ir pateikia naujus siūlymus, stato ultimatumus, pažeidžiančius tarptautinius įstatymus. Rusijos delegacija grasina neišvesti kariuomenę iš Lietuvos, jei nebus sutikta su jos reikalavimais. O tie reikalavimai tokie: legalizuoti dar esančius rusų kariuomenės dalinius, atiduoti karininkams gyvenamas patalpas, suteikti Rusijos armijai nelegaliai nusavintą nekilnojamą turtą. Rusija nori, kad būtų pakeista Lietuvos delegacijos sudėtis.

Tuo klausimu sausio 25 d. spaudos konferencijoje prezidento pareigas einantis Algirdas Brazauskas pranešė, kad, užsienio reikalų ministerio prašymu, Lietuvos delegacija bus papildyta šiais naujais nariais.

Č. Stankevičius lieka delegacijos pirmininku. Buvo gandų, kad jis bus pakeistas kitu. Lietuvos visuomenė jautriai reagavo, kai Rusija savavališkai įvedė į Lietuvą naujų kareivių kontingentą. Dėl to bus imtasi priemonių, pareiškė laikinasis prezidentas, bet jos nebūsiančios kraštutinės.

Lietuvos užsienio reikalų ministerija išsikvietė Rusijos ambasadorių N. Obertysevą, kuriam pareikštas nepasitenkinimas. Krašto apsaugos gynybos ministeris A. Butkevičius išsiuntė protesto laiškus Rusijos gynybos ministeriui P. Gračiovui ir šiaurės vakarų kariuomenės grupės vadui V. Mironovui. Jei nebus iš jų greitu laiku gauti atsakymai, bus kreipiamasi į Rusijos aukštesnes įstaigas.

Pašalintas burmistras

Vilniaus miesto tarybos posėdyje, ELTOS pranešimu, pareikštas nepasitikėjimas burmistrui A. Štarui, nesugebėjusiam parengti miesto vystymosi programos, nesudariusiam svarbiausių miesto problemų sprendimo planų. Be to, savivaldybėje esanti išsišakojusi korupcija. Miesto valdybos nariai bei atsakomingi pareigūnai buvo įvelti į asmeninius prasižengimus, bendradarbiaujant su komerciniais bankais ir investicinėmis bendrovėmis.

V. Klimaitis, buvęs vienas iš burmistro padėjėjų, laikinai paskirtas eiti Vilniaus miesto burmistro pareigas. **J.A.**

LAISVOJE TĖVYNĖJE

EISMO LENGVATOS

Vilniaus miesto taryba nuo 1993 m. sausio 1 d. leido nemokamai važinėti miesto viešojo susisiekimo autobusais ir troleibusais vilniečiams, sulaukusiems 70 metų. Gyventojai, peržengę amžiaus šešiasdešimtmečio slenkstį, mėnesinius bilietus galės pirkti už pusę normalios kainos. Šiomis privilegijomis pasinaudojantys vilniečiai autobusų ir troleibusų kontrolieriams turės parodyti pensininko pažymėjimą ir pigesnį bilietą su jame įrašyta savininko pavarde. Pusiau atpiginti bilietai 60 metų amžiaus vilniečiams parduodami visuose "Lietuvos spaudos" kioskuose. Tokia lengvata 70 metų amžiaus seneliai Šiauliuose naudojasi jau nuo 1992 m. gruodžio 1 d. Jų sąrašą iš anksto sudarė ir autobusų stoties darbuotojams įteikė vietinis socialinės rūpybos skyrius. Septyniasdešimtmečiai šiauliečiai jau turi jiems išduotus vardinius bilietus su įspaudu "nemokamai".

SKAISTAKALNIO KALVARIJA?

Panevėžio centre tebėra 28,87 hektaro Skaistakalnio parkas, iki I D. karo priklausęs dvarininkui Karpiui. Šiai teritorijai likus be savininko, 1922 m. buvusiame Karpio dvare darbą pradėjo berniukų amatų mokykla. Panevėžio savivaldybė miestui gautam 5 hektarų plote įrengė sporto aikštelę, o likusią parko dalį savo reikalams 1935 m. perėmė kariuomenė. Nepriklausomybės ir sovietinės okupacijos metais šis parkas panevėžiečiams buvo tapęs pasivaikščiojimų, didžiųjų švenčių vieta, o dabar jis galėtų tapti Skaistakalnio Kalvarija. Nešvariu ir apleistu parku susidomėjo prie jo esančios Šv. Petro ir Povilo šventovės nariai. Kai 1992 m. vasarą Lietuvą užklupo sausra ir prasidėjo įtampa dėl sovietų kariuomenės išvedimo, parke atsirado 20 improvizuotų Kryžiaus kelio stočių — prie medžių prikaltų nedidelių kryželių su prilipdytais paveikslėliais. Prie jų žmonės meldėsi ir giedojo. Tada ir kilo mintis parką paversti Skaistakalnio Kalvarija, jame įrengiant nuolatines Kryžiaus kelio stotis. Šv. Petro ir Povilo šventovės vikaro kun. Algio Neverausko nuomone, meniškus stočių įrenginius su statulomis parūpintų parke vasaros mėnesiais į kūrybines stovyklas sukviesti tautodailininkai. Klaipėdą garsina gražus skulptūrų parkas, o Panevėžį galėtų garsinti Skaistakalnio Kalvarija miesto centre.

"CHANUKA-92"

Vilniuje prieš Kalėdas buvo surengtas trečiasis tarptautinis žydų meno ir sporto festivalis "Chanuka-92". Jam ugnis buvo atgabenta iš Izraelio olimpinio Meduino kaimelio. Paskutinė žvakė septynšakėje menoros žvakidėje buvo uždegta gruodžio 26 d., skirta Chanukai — ugnies ir šviesos šventei, simbolizuojančiai dvasinę žydų stiprybę. Vytauto Kaltenio išsamų pranešimą apie šį festivalį gruodžio 30 d. atspausdino "Tiesa". Festivalin įsijungė Birobidžano, Kazanės, Kijevo, Maskvos, Odesos, St. Peterburgo ir Vilniaus žydų scenos bei sporto grupės. Šeimininko vaidmuo teko Vilniaus žydų dainų ir šokių ansambliui "Fajerlech", jo choreografei Anai Kravec ir muzikiniam vadovui Borisui Kirzneriui. Lengvosios atletikos manieže surengtose žydų takvando dvikovos varžybose dalyvavo "Makabi" klubai ir trys Lietuvos rinktinės. Meniniams ir muzikiniams festivalio "Chanuka-92" renginiams buvo pasirinkti Profesinių bendrijų kultūros rūmai. Jų priesalyje buvo išstatyti Leonido Lindino tapybos ir Semiono Kaplano grafikos kūriniai iš Sulimo Zeilichovičiaus sutelkto rinkinio. Scenoje festivalio dalyvių laukė žydų muzikos ir baleto vakarai, mitologiniai vaidinimai. Pranešimo autorius V. Kaltenis, pasidžiaugęs, kad Lietuvos žydai atgaivino savo kultūrinę veiklą ir remia Lietuvos nepriklausomybę, rašo: "Festivalyje buvo platinamas biuletenis su priekaištais Lietuvos žydų bendrijos vadovybei, neva ji nuolaidžiaujanti valstybės valdžiai, reabilituojančiai genocido dalyvius. Biuletenis neturėjo pasisekimo, diskutavo nebent svečiai, nežinantys realios padėties Lietuvoje".

LIŪDNI BADO REZULTATAI

Feliksas Telksnys "Lietuvos ryte" 1992 m. gruodžio 23 d. pranešė Maišiagaloj dėl pašaro stokos prasidėjusį galvijų badą. Dienraščio skaitytojams jis rašo: "Vilniaus rajono valdybos žemės ūkio skyriaus vedėjas P. Kiseliovas sako, kad Lietuva to jau seniai nebuvo regėjusi. Jo kalbinti žilagalviai žemdirbiai ir galvijų augintojai kritimo iš bado negalėjo prisiminti. Baisu, bet faktas — beprivatizuojamame Maišiagalos gamybiniame-technologiniame komplekse iš bado nugaišo 207 galvijai, tarp jų karvės, veršingos telyčios. Vilniaus rajono valstybinės veterinarinės ligoninės vyr. veterinarijos gydytojo S. Gerdvilio išvada buvo aiški — užkrečiamų ligų nenustatyta, visi galvijai krito nuo išbadėjimo ir blogos priežiūros. Pasklidus kalboms apie badą, buvo sudaryta komisija, kuri šiose Maišiagalos fermose pamatė baisų vaizdą. Šalia leisgyvių, visai nebešeriamų galvijų riogsojo kelios dešimtys gyvulių lavonų, į kuriuos, kaip ir į gyvuosius, niekas nekreipė dėmesio. Fermos buvo paliktos likimo valiai. Gamybinio-technologinio komplekso vadovai aiškinosi, esą šieną ir silosą, kurio dar turėjo, taupė pavasariui. Aišku, jog iki pavasario būtų išgaišę ir likę gyvuliai. Rajono specialistai ėmėsi gelbėti gyvąjį turtą — per savaitę į mėsos kombinatą buvo išvežta apie 200 galvijų, kitiems parūpinta pašarų . . ." F. Telksnys, remdamasis oficialiais šaltiniais, primena, kad žiemojimo sezono pradžioj Lietuva turėjo apie 1.700.000 galvijų ir 1.200.000 kiaulių. Turimo pašaro atsargų nebūtų užtekę 270.000 galvijų ir 315.000 kiaulių. Tokio didelio skaičiaus negalėjo priimti mėsos kombinatai. Eilės jau žiemojimo pradžioj buvo užimtos net visam 1993 m. sausio mėnesiui. Užsienis nupirko tik 111.000 galvijų ir 46.000 kiaulių. **V. Kst.**

Hamilton, Ontario

STASIO LOZORAIČIO kandidatūrai į Lietuvos prezidentus paremti "Talkoje" atidaryta sąskaita nr. 1476771. **Inf.**

PENSININKŲ KLUBAS kasmet po didžiųjų švenčių suruošia čia dar ir savo Kalėdų bei Naujųjų metų prisiminimą. Tą savo renginį jie yra pavadinę "Žiemos baliumi-koncertu". Šiemet toks balius įvyko sausio 7, ketvirtadienį, Jaunimo centro šventiškai išpuoštoje salėje.

Balių pradėjo L. Stungevičienė, iškviesdama scenon pensininkų chorelį su chorvede Aldona Matulicz. Iškilmingoj balto-juodo aprangoj apie 30 dainininkų harmoningai padainavo aštuonetą gražiai nuskambėjusių dainų. Dainavo ir duetai, sekstetai bei oktetai pavieniai ir su choro palyda.

Programoj turėjo dalyvauti ir "Aukuro" aktoriai. Aukuriečių planams pasikeitus, vakaro rengėjai turėjo laimės atsikviesti Toronte dabar viešintį iš Lietuvos keturių žmonių orkestrėlį. Šitie pasirodė yra ne vien tik geri muzikantai, bet taip pat ir geri dainininkai. Jie dar labiau paįvairino vakaro programą.

Salė buvo pilnutėlė jau nebe pirmojo žydėjimo žmonių. Šitie savo gimtadienio jau nebešvenčia, kadangi ant gimtadienio torto nebesutelpa žvakutės. Ne kas kitas, o tik jie yra mūsų lietuviškosios parapijos išlaikytojai ir visokių vajų bei lietuvių institucijų didieji rėmėjai. Kas atsitiks, kai šitoji karta išeis? O jų eilės vis mažėja. Vien praeitais metais 8 išsibraukė iš sąrašų, iškeliaudami į amžinybę. Paskutiniai įvykiai Lietuvoje yra labai sukrėtę mūsų pensininkus. Jokie ten mūsiškių pasiteisinimai negalės čia mūsų nuraminti. Sunku įtikėti, kad tie mūsų brangūs žmonės, mūsų šelpiami giminaičiai bei bičiuliai rinko į savo valdžią panašiai tokius, nuo kokių mes turėjome bėgti iš savo tėvynės. Neištesėjo jie savo ryžto — turėti daugiau kantrybės, kraštui persitvarkant į naują santvarką.

Pensininkų klubas čia turi apie 150 narių. Jų galėtų būti ir daugiau. Kiti baidosi tokios organizacijos, nes priklausyti ten reikštų lyg prisipažinimą, kad jau pasenęs. Dabartinę klubo valdybą sudaro: pirm. K. Mikšys, vicepirm. A. Mikalauskas, sekr. A. Mikšienė, ižd. L. Klevas, parengimų vad. B. Pakalniškis, išvykų vadovai – P. Navickas su St. Aleksa, ligonių lankytoja A. Agurkienė, vyr. šeimininkės – A. Mikalauskienė su A. Mačiulaitiene ir turto prižiūrėtojas J. Bajoraitis.

Klubas paskutiniu laiku finansiškai yra parėmęs daug mūsų liet. institucijų bei organizacijų. Pagalbos Lietuvai vajui duota $2500, Toronto Slaugos namų vajui — $300, atvykusiam Šiaulių dramos teatrui — $300, Jaunimo kongresui — $200, Vysk. M. Valančiaus mokyklai — $200, Lit. institutui Čikagoje — $200. Aukų taip pat yra gavę Liet. muziejus-archyvas Toronte, radijo valandėlė "Gintariniai aidai", AV parapija ir kt. Buvo klubo apdovanoti ir daugelis iš Lietuvos čia apsilankiusių visuomenininkų.

K. Mileris

HAMILTON TRAVEL BUREAU
764 Barton St. E., Hamilton, Ont. Reg. 1035989. Tel. 549-4149 arba 549-4140. Sutvarkome keliones į Lietuvą ir iš Lietuvos. Besilankantiems Kanadoje duodame sveikatos draudą. Pristatome jūsų pačių sudarytus siuntinius į Lietuvą. Pervežame autobusu keleivius į Montrealį ir iš Montrealio.

Vyr. skautininkas VLADAS BACEVIČIUS (kairėje), apdovanotas Geležinio vilko ordinu Klivlande, ONA MIKULSKIENĖ ir v.s. STASYS ILGŪNAS, seniau taip pat apdovanotas Geležinio vilko ordinu už uolią veiklą skautijos gretose. Vl. Bacevičius gavo sveikinimus iš PLB valdybos, LSS Europos rajono seserijos, "Pasaulio lietuvio", Lietuviškosios skautijos fondo ir kitų. Prie šių sveikinimų jungiasi ir "Tėviškės žiburiai", kuriems jis talkina savo nuotraukomis
Nuotr. Vl. Bacevičiaus

Wasaga Beach, Ont.

LIETUVOS NEPRIKLAUSOMYBĖS PASKELBIMO 75-tų metinių minėjimas bus vasario 14 d., sekmadienį po 2 val. pamaldų Gerojo Ganytojo koplyčios salėje. Meninę programą paįvairins Toronto "Aitvaro" teatro režisierė Aldona Dargytė-Byszkievicz. Po minėjimo vaišės senoje salėje. Kviečiami visi dalyvauti.

KL Bendruomenės įgaliotinis ir Wasagos moterų būrelis

Winnipeg, Manitoba

V. ZAVADSKIENĖ savo vyro a.a. M. Zavadsko 15 metų mirties sukakčiai paminėti paaukojo $100 **PAGALBOS FONDUI "VAIKO TĖVIŠKĖS NAMAI"** Lietuvoje. Toks dosnus šios aukotojos atsiliepimas į benamį vaikų vargą Lietuvoje drauge su kitų Kanados lietuvių geradarių aukomis teikia vilties, kad pamažu tas beviltiškas sovietiško pobūdžio vaikų priegloudas bus galima pakeisti krikščioniško auklėjimo ir globos namais. Aukotojai nuoširdžiai dėkoja šio fondo globėja Kanadoje — **Lietuvių katalikių moterų draugija**

WINNIPEGO APYLINKĖS METINIS SUSIRININKIMAS įvyko sekmadienį, sausio 10 d. Nors ir buvo labai šalta, susirinko kelios dešimtys bendruomenės narių. Senoji valdyba, padariusi praėjusių metų apyskaitą, atsistatydino, bet susirinkusiems pasiūlius ir valdybos nariams sutinkant, mažesne sudėtimi praėjusių metų valdyba buvo perrinkta 1993 metams.

Naująją valdybą sudaro: J. Grabys — pirm., E. Bugailiškis — vicepirm., V. Daubaraitė — sekr., B. Grabienė — ižd. ir D. Statkūnas — narys. Revizijos komisijoje liko E. Fedaras, V. Kriščiūnas ir V. Rutkauskas. T. Timmermanienė — Vasario 16 gimnazijos atstovė, o V. Januška — Kanados lietuvių fondo atstovas.

SESELĖ EUSEBIA, OSB, JAV gimusi lietuvaitė vienuolė, Šv. Benedikto vienuolyne prie Winnipego, benediktinių seselių ir draugų tarpe atšventė savo 95-jį gimtadienį. Seselė Eusebia — Ona Gustaitytė gimė Boon, Iowa 1897 metais. Po metų jos tėvai persikėlė į Othen, Sask. 1921 m. Ona įstojo į benediktinių ordiną ir nuo to laiko gyvena Manitoboje.

Daug metų praleido mokytojaudama ir iki šios dienos daug skaito, užsiima rankdarbiais ir yra pilna energijos, tik gailisi, kad nebeįstengia lankyti lietuvių šventovės.

JONAS JURAŠAS, Kauno valstybinio teatro meninis direktorius, žymusis Lietuvos ir tarptautinio masto režisierius, nuo šių metų sausio pradžios Winnipege režisuoja Čilės rašytojo Ariel Dorfman dramą "Mirtis ir mergina" (Death and the Maiden). Tą pačią dramą pirmą kartą Europoje jis režisavo 1992 m. rudenį Lietuvoje. Čia ji vaidinama sausio 13 iki sausio 30 MTC-Warehouse teatre. EKK

London, Ontario

LIETUVIŠKO KALĖDŲ SENELIO laukdami, Londono L. Eimanto lituanistinės mokyklos mokiniai surengė Kalėdų eglutę 1992 m. gruodžio 13 d. Šiluvos Marijos parapijos salėje po 11 val. Mišių. Mokyklos vedėjos Rasos Kurienės sukurtas humoristinis vaidinimas "Kalėdų klaidelė" gražiai sujungė vaidybą, dainas ir šokį. Kalėdų seneliui vaikų rašyti laiškai per klaidą pasiekia ir išgąsdina Velykų senelį su zuikučiais. Ši po išsiaiškinimų ir sumišimų pagaliau per nykštukus grąžina laiškelius Kalėdų seneliui. Vaikučiai dar laiku gauna žaisliukus, bet kiekvieną puošia margutis. Ypatingai vaidybiniais gabumais pasireiškė Petras Laansoo, atlikdamas mokytojo vaidmenį. Po to senelį linksmino įvairi muzikinė programa ir deklamacijos. Scena buvo įspūdingai papuošta originaliai sukurta eglute, kuri žaliavo kiekvieno mokinuko delnų formomis.

Mišiose su dukrele dalyvavęs Heritage Language vedėjos padėjėjas Jim Costigin perdavė sveikinimus. Tėvų vardu mokinius sveikino Dalia Armstrong. Kalėdinę popietė baigta vaišėmis.

PENSININKŲ KLUBAS kalėdinę vakarienę turėjo gruodžio 19 d. Skaniai pavalgius, padedant "Pašvaistės" choristams, buvo giedamos kalėdinės giesmės. Paminėtas londoniškio pensininko Jono Jakaičio devyniasdešimtasis gimtadienis. Po sveikinimų ir sukaktuvininko padėkos pasivaišinta jo giminaičių Mulevičių dovanotu tortu.

Kūčių naktį, prieš piemenėlių Mišias, Šiluvos Marijos šventovėje "Pašvaistės" choras atliko kalėdinių giesmių koncertą. Vadovavo ir vargonais akompanavo Andrius Petrašiūnas, jn. "Pašvaistė" — taipgi giedojo vidurnakčio Mišiose, prisidedant dalyviams.

"Pašvaistės" choro veiklą numatoma aptarti vasario mėn. susirinkime.

Gr.P.

• **Kas atitrūksta nuo lietuviškos spaudos, atitrūksta ir nuo savo tautos.**

Century 21 OFFORD REALTY LTD.
Member Broker, 38 Hurontario St., Collingwood, Ontario L9Y 2L6

Parduodant, perkant ar tik dėl informacijos apie namus, vasarnamius, ūkius, žemes Wasagos, Staynerio ir Collingwoodo apylinkėse kreipkitės į
Angelę Šalvaitytę, B.A.,
pirkimo ir pardavimo atstovę.
Ji mielai jums patarnaus.
Darbo tel. (705) 429-2121 ar (705) 445-5640
namų tel. (705) 429-6428

LIETUVIAI PASAULYJE

JA Valstybės

Jaunimo centro trisdešimtpenkmetis Čikagoje buvo paminėtas 1992 m. gruodžio 6 d. sukaktuvine vakariene didžiojoje salėje. Tėvų jėzuitų koplyčioje šiai sukakčiai skirtas Mišias prieš vakarienę atnašavo kun. Algirdas Paliokas, SJ. Programai salėje vadovavo Marija Utz. Centrą sveikino Lietuvos garbės konsulas Vaclovas Kleiza, o susirinkusius minėjimo dalyvius — JC tarybos pirm. Vaclovas Momkus. Vakarienei skirtą invokaciją sukalbėjo lietuvių evangelikų liuteronų vysk. Hansas Dumpys — Tėviškės parapijos klebonas. Jaunimo centro valdybos pirm. Salomėja Endrijonienė supažindino su atlikta veikla, padėkojo rėmėjams už jų darbą ir finansines aukas. Ji taipgi pranešė, kad vakarienėje dalyvaujantis poetas Kazys Bradūnas laimėjo 1992 m. Lietuvos tautinės kultūros ir meno premiją. Čikagiečio K. Bradūno laimėjimu džiaugėsi vakarienės dalyviai.

Lemonto lietuvių kolonijoje prieš keletą metų buvo įsteigta Plm. Jurgio Matulaičio misija, aptarnaujanti Čikagos pietvakariniuose priemiesčiuose gyvenančius lietuvius katalikus. Metinis misijos narių susirinkimas buvo sušauktas 1992 m. lapkričio 22, sekmadienį, po iškilmingų Kristaus Karaliaus šventės Mišių. Jas atnašavo kun. J. Kidykas, SJ, o jų metu giedojo JAV viešėjęs žymusis Lietuvos bosas Vacys Daunoras. Misijai vadovavo kun. Leonas Zaremba, SJ, dabar išvykęs Lietuvon dirbti dėstytoju Kauno kunigų seminarijoje. Jį turėjo pakeisti kun. Juozas Vaišnys, SJ, bet jis susirgo ir dar nespėjo atsigauti po operacijos. Tad laikinai Plm. Jurgio Matulaičio misijos kapeliono pareigas eina kun. J. Kidykas, SJ. Misijos tarybos pirm. yra A. Kazlauskas, nariai — seselė Margarita, I. Kerelienė, A. Kamantienė, J. Baužys, A. Stepaitis ir K. Laukaitis. Narių susirinkime buvo aptarti audros apgadinto šventovės stogo pataisymo reikalai. Sielovados problemas atskleidė kun. Antanas Saulaitis, SJ, lietuvių jėzuitų vyresnysis išeivijoje. Jis nusiskundė, kad misijos sielovadai trūksta kunigų, ypač jaunesnio amžiaus, galinčių dirbti su jaunimu. Čikagoj ir jos apylinkėse esančių lietuvių jėzuitų kunigų amžiaus vidurkis — septyniasdešimt penkeri metai. Iš Lietuvos bus sunku susilaukti jaunų kunigų, nes jie ten reikalingesni nei išeivijoje.

Australija

XVII-siose Australijos lietuvių dienose Sidnyje 1992 m. pabaigoj dalyvavo ir buvęs Lietuvos aukščiausiosios tarybos pirm. Vytautas Landsbergis. "Mūsų pastogės" pranešimu, jo spaudos konferencija gruodžio 28 d. rytą buvo surengta Lietuvių klube Bankstowne, bet jon teatvyko vienas estas žurnalistas, lietuvių spaudos atstovai bei kiti klausimų turėję tautiečiai. Organizatoriai aiškino, kad spaudos konferencijon buvo kviesti visų televizijos ir radijo stočių bei didžiųjų Sidnio australiškų dienraščių atstovai. Jų neatvykimo priežasčių "Mūsų pastogė" nenagrinėja. Ji tik mini lietuvių iškeltus klausimus. Esą dr. A. Viliūnas norėjo žinoti, dėl kokių priežasčių seimo rinkimus pralaimėjo Lietuvos sąjūdžio koalicija. Kun. J. Petraitis, MIC, teiravosi, ar naujoji vyriausybė nepakeis kitais dabartinių Lietuvos konsulų ir ambasadorių. V. Landsbergis, atsakydamas į klausimus, pabrėžė, kad Lietuvos sąjūdžio pralaimėjimui yra visa eilė priežasčių. Konsulų ir ambasadorių likimas esąs naujosios vyriausybės rankose. Pasak V. Landsbergio, atstovybės tinklo suardymas būtų nusikaltimas. Mat to labai nedidelio diplomatų būrelio darbas svarbus visai Lietuvai. Estas žurnalistas klausė, kiek reikės laiko Baltijos kraštams tvirčiau atsistoti ant kojų? Šiuo klausimu nuomonės nevienodos. Vieni pranašauja dešimtį metų, o kiti — vienos kartos darbą. V. Landsbergis teisinosi, kad labai sunku atspėti, kada bus pasiektas toks ekonominės gerovės laipsnis, kokį turi Vakarų valstybės. Australų dėmesio nesusilaukusiai spaudos konferencijai vadovavo ALB Sidnio apylinkės valdybos pirm. Vytautas Juška.

Prieškalėdinę gegužinę Speers Point parke 1992 m. lapkričio 29 d. turėjo nedidelė Newcastle lietuvių kolonija. Tai buvo puiki proga pabendrauti šiaip jau retai besusitinkantiems tautiečiams. Buvo aptarti ir ALB Newcastlio apylinkės valdybos reikalai. Beveik vienintelis jos lėšų šaltinis yra loterija, kuri buvo pravesta ir gegužinėje. Nesurinktas net ir metinis narių mokestis. Stasio Žuko vadovaujama ALB apylinkės valdyba nutarė vietoj to mokesčio iš savo iždo pasiųsti porą šimtų dolerių ALB krašto valdybai. Atstovu į ALB tarybos suvažiavimą Australijos lietuvių dienose Sidnyje buvo išrinktas apylinkės pirm. S. Žukas.

Argentina

Argentinos lietuvių organizacijų ir spaudos tarybos naują valdybą sudarė: pirm. Jurgis Brazaitis, vicepirm. Julius Mičiūdas, I. sekr. kun. Augustinas Steigvilas, MIC, II sekr. Dalia Kairelytė-Alvarez ir ižd. Adomas Burba. Nariais valdybon įsijungė organizacijų atstovai: Lietuvių centro — Viktoras Daratėnas ir Alfredas Ruplėnas, Susivienijimo lietuvių Argentinoj — Raul Stalioraitis ir Leopoldas Stankevičius, Argentinos lietuvių jaunimo sąjungos — Arielis Dumšė ir D. Kairelytė-Alvarez.

Britanija

Mančesterio lietuvių klubo valdyba paskutinį 1992 m. posėdį turėjo gruodžio 12 d. Susirgusį pirm. Arkadijų Podvoiskį pakeitė posėdžiui vadovavęs vicepirm. Henrikas Vaineikis. Didžiausią problemą 1992 m. sudarė dar vienerių priešgaisrinių durų įrengimas. Klubas jų jau turi apie 30. Derybos dėl tų durų beveik ištisus metus vyko su Mančesterio savivaldybe, ugniagesiais ir statybininkais. Jose klubui atstovavo vicepirm. H. Vaineikis su sekr. S. Lauruvėnu ir H. Pargausku. Klubo patalpų pertvarkymas jau baigiamas.

Arkiv. dr. Jonas V. Bulaitis, apaštališkasis pronuncijus Korėjai ir Mongolijai, Kalėdų šventes praleido Londone pas savo tėvus. Bernelių Mišiose Šv. Kazimiero parapijos šventovėje jis įteikė parapijos choro vadovui Justinui Černiui popiežiaus Jono Pauliaus II paskirtą medalį "Pro ecclesia et pontifice". Muz. J. Černis jau apie 40 metų vadovauja chorui ir taipgi eina vargonininko pareigas.

Siuntinių į Baltijos kraštus
pirmoji lietuvių agentūra Kanadoje
KAIRYS BALTIC EXPEDITING, INC.,
Veikiame tiesioginiais ryšiais su Klaipėdos transporto baze ir Lietuvos verslininkais
Žemos kainos, garantuotas asmeniškas pristatymas.
$4.00 kg oro linija plius pristatymas $14.00.
$1.00 kg laivu arba $6.00 už kūbinę pėdą.
Parūpiname dėžes:
1 kūb. pėdos (13¼" x 13¼" x 10 ¼") už 50 centų.
2.4 kūb. pėdos (19" x 13" x 17") už $1.00.
Siuntinių pristatymas laivu į vieną adresą iki 50 kg tik **$14.00**
Galimas paėmimas iš namų. Pristačius siuntinius į Lietuvą, tuoj pat pranešime jums telefonu. Telefakso patarnavimas. Iš tolimesnių vietų siunčiama Stoney Creek adresu per U.P.S. (United Parcel Service).
PREKYBININKAI: siunčiant pilną arba dalinį konteinerį, skambinkite dėl kainų ir geriausio pristatymo Lietuvoje.
Prieš atvažiuojant ar dėl smulkesnių informacijų skambinkite:
Genė/Vytas Kairys, 517 Fruitland Rd., Stoney Creek, Ont. L8E 5A6. Tel. (416) 643-3334 FAX (416) 643-8980.
Danutė/Bernardas Mačys, 370 Goodram Dr., Burlington, Ont. L7L 2R1 Tel. (416) 632-4558
Milda/Algis Trumpickas 1312 Canvey Crt., Mississauga, Ont. L5J 1S1 Tel. (416) 822-1827.
Danguolė/Donald French, 921 Concession Rd., Fort Erie, Ont. L2A 6B7 Tel. (416) 871-1799.

Įvedu šildymo ir vėsinimo sistemą, atlieku visus taisymo ir skardos darbus
(Esu "Union Gas" atstovas)
Jurgis Jurgutis
Tel. 383-9026
154 Darlington Dr.
Hamilton, Ontario L9C 2M3

"Dievas teikia mums meilę, kad mylėtume tą, kurį Jis mums duoda"
The Lougheed & Barnard
šeimos ir tarnautojai
"Žmonės, kurie atjaučia kitus"
Sudbury, Ontario

Vienintelis lietuvių bankelis Kanadoje, įsikūręs nuosavuose namuose –
"TALKA" LIETUVIŲ KREDITO KOOPERATYVAS
830 Main Street East, Hamilton, Ontario L8M 1L6
Tel. 544-7125
Darbo valandos: pirmadieniais, antradieniais ir ketvirtadieniais — nuo 9 v. ryto iki 5 v.p.p., trečiadieniais — nuo 9 v. ryto iki 1 v.p.p., penktadieniais — nuo 9 v. ryto iki 7 valandos vakaro, šeštadieniais — nuo 9 v. ryto iki 12 v. ryto.
Liepos-rugpjūčio mėn. šeštadieniais uždaryta.
AKTYVAI PER 37 MILIJONUS DOLERIŲ

MOKAME UŽ:		IMAME UŽ:	
kasd. pal. čekių sąsk. iki..	3.50%	asmenines paskolas ...	12.75%
santaupas	3%	nekiln. turto pask. 1 m. .	7.75%
kasd.pal.taupymo s-ta ..	2.50%	nekil.turto pask. 3 m. ...	8.75%
90 dienų indėlius	5.75%	*Nemokamas čekių ir sąskaitų*	
1 m. term. indėlius	6.00%	*apmokėjimo patarnavimas.*	
1 m. term.ind.mėn.pal. ..	5.75%	*Nemokama narių gyvybės*	
3 m. term.indėlius	6.50%	*drauda pagal santaupų*	
RRSP ir RRIF (pensijos)...	3.50%	*dydį iki $2.000 ir*	
RRSP ir RRIF 1 m.	6.00%	*asmeninių paskolų*	
RRSP ind. 3 m.	6.50%	*drauda iki $25.000.*	

Sekite kasdieninę informaciją apie procentus "Talkoje"

LIETUVA LAUKIA PARAMOS
Atgavusi nepriklausomybę mūsų tėvynė, nuskurdinta ilgos sovietinės okupacijos, reikalinga ekonominės pagalbos.
AUKOKIME JAI PER TAUTOS FONDĄ.
Mūsų aukos, testamentiniai palikimai padės įtvirtinti atgautą nepriklausomybę ir pakelti krašto gerovę. Aukas bei palikimus siųskime Tautos fondo atstovybei Kanadoje šiuo adresu:
TAUTOS FONDAS, 310 Rathburn Road, Etobicoke, Ontario M9B 2L8

BVL ELECTRICAL ENGINEERING **Licence E-2392**
Taisau senas ir įvedu naujas:
• ELEKTROS INSTALIACIJAS • VĖSINIMO SISTEMAS
Taisau visų rūšių
• ŠALDYTUVUS • SKALBIMO MAŠINAS • ELEKTRINES PLYTELES • DŽIOVINTUVUS • KITUS BUITINIUS ĮRENGIMUS
Skambinti **Vytui tel. 236-9071** arba (page) **237-2121,** Toronte.
Greitas – sąžiningas – pigus patarnavimas. Visi darbai garantuoti pagal susitarimą.

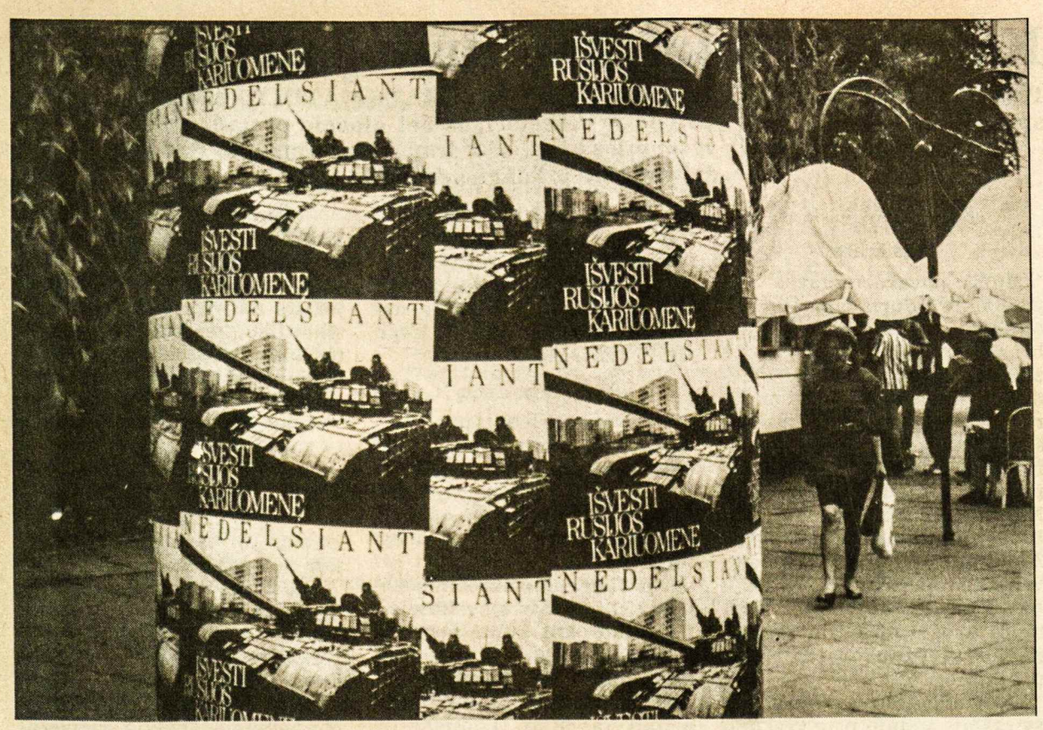

Vilniaus Gedimino prospekte prie Lietuvos seimo rūmų praeitais metais praeiviai galėjo stebėti ant medinių kolonų plakatus, reikalaujančius išvesti rusų kariuomenę Nuotr. J. Balsio

Kanada ir Lietuva vokiečių gyvenime

Vokiečiai apgailestauja kanadiečių karių pasitraukimą . Reikšminga parama jėzuitų gimnazijai Kaune . Vokiečiai domisi atostogomis Lietuvoje, bet skundžiasi muitininkais ir patogumų stoka . Lietuvos bėgikai sportinėse varžybose

K. BARONAS, Vokietija

Beveik po 40 m. Kanados kariuomenė palieka "senąjį žemyną", kartu nutraukdama vyriausio štabo darbą pietvakarių Vokietijos Lahro mieste (Badeno kraštas, nuo mano vietovės apie 250 km.). Šis 37.000 gyventojų miestas jau 1994 m. nustos beveik ketvirtadalio gyventojų. Kita karių bazė — Solingene bus uždaryta 1993 m. pabaigoje. Šiuo metu Vokietijoje yra beveik 12.000 Kanados karių.

Ypatingai svarbus buvo Lahro miesto orauostis ir jo 3.400 m ilgio skrydžiams skirtas takas (ilgiu — trečias Europoje). Jame pakildavo ir nusileisdavo įvairiems veiksmams skirti Kanados lėktuvai ne tik su kariais, bet ir su ginklais. Svarbų vaidmenį atliko Artimųjų Rytų krizės laikotarpyje, kovojant sąjungininkams su Huseino armija. Vienu metu ši Klevo lapo bazė turėjo net 18.000 karių. 1992 m. čia buvo atskraidinta 1200 Kanados karių buv. Jugoslavijos taikos misijai. Kovoje su Iraku nežuvo nė vienas kanadietis, tuo tarpu Jugoslavijos veiksmuose jau krito vienas karys.

Kanadiečių įgulos Europoje budi nuo 1951 m. Į Vokietiją jos buvo atkeltos 1967 m. iš Prancūzijos, pastarajai pasitraukus iš Atlanto sąjungos. Karių santykiai su vokiečiais buvo labai geri. Beveik pusė karių su šeimomis gyveno nekareivinėse, o vokiečių butuose.

Pasitraukdami iš Vokietijos, kanadiečiai šiame Badeno mieste palieka dideles investicijas, skaičuojamas milijardinėm sumom, jų tarpe 1991 m. pastatytą modernią ligoninę, kainavusią per 50 mil. markių (sausio 4 d. 1 kan. dol. lygus 1 DM 24 pf.), mokyklas, vaikų darželius, televizijos stotį, ledo aikštę.

Kareivines vokiečiai numato atnaujinti, įrengti butus. Tačiau didelis galvosūkis liko beveik 1300 ha žemės plotas ir du orauosčiai. Be to, su kanadiečių pasitraukimu Lahr ir Solingen miestai bei apylinkės per metus praras apie 400 mil. dol. pajamų, o darbo įstaigoje turės užsiregistruoti apie 500 vokiečių civilių darbininkų.

Panaši padėtis pas amerikiečius. Prieš keletą metų demonstracijose buvo šaukiama "Jankis raus". O dabar? Dabar tie patys vokiečiai dejuoja, kad atleidžiama vokiška darbo jėga, nustojama gerų atlyginimų, milijardinių pajamų ne tik valstybės iždui, bet ir privačioms įmonėms. Mat šeimos pirkdavo baldus, drabužius, namų apyvokos reikmenis, autovežimius, keliaudavo po Vokietiją, apsistodamos viešbučiuose, naudodamos valgyklas. Viengungiai savo pinigus praleisdavo naktiniuose baruose. Amerikiečių ir kanadiečių automobilių vis rečiau matyti Vokietijos keliuose.

Gimnazijų giminystė

Keletą kartų esu minėjęs, kad Eichstaetto Willibald gimnazija, kurioje anglų ir vokiečių kalbas dėsto didelio lietuvių tautos bičiulio prof. dr. A. Bammesbergerio žmona Annaliese, yra užmezgusi ryšius (partnerystę) su Kauno jėzuitų gimnazija. Daugiausia nuopelnų priklauso abiem už tai, kad lietuvių gimnazija yra remiama lėšomis vokiečių, daugiausia mokinių tėvų (jau pasiųsta per 11.000 DM), pasikeičiama mokytojais. Prieš Kristaus gimimo šventę dvi savaites čia praleido mokyt. Nijolė Čiučiulkienė ir gimnazijos direktorius kun. Alg. Baniulis, SJ. Jiedu gavo ne tik piniginės dovanas, bet ir reikalingus vadovėlius, šeštos klasės mokinių laiškus jėzuitų gimnazijos mokiniams, techniškas mokslo priemones.

Gruodžio 17 d. Eichstaetto Šv. Šeimos šventovėje Willibaldo gimnazija surengė kalėdinį koncertą, visą pelną paskirdama lietuviams. Be vokiškų bei lotyniškų giesmių, šventovėje nuskambėjo VI ir VII klasių choro lietuviškoji "Tyliąją naktį" bei vyresniųjų klasės "Garbė Dievui" (Gloria) ir, pritariant gitarai, "Bernelis gimė Betliejuje".

Ir lietuviai prašomi paremti Kauno jėzuitų gimnaziją. Čekius prašome siųsti "Litauen Hilfe" šiuo adresu: Herr Prof. Dr. A. Bammesberger, Richard Strauss Str. 48, 8078 Eichstaett, Germany. Visos aukos bus skelbiamos lietuviškoje spaudoje.

Kristaus gimimo šventės proga atsiųstame sveikinime vienuolė Michaelė Baumann rašo, kad nuo rugsėjo mėn. į Lietuvą su dovanomis iškeliavo trys sunkvežimiai. Vokietė vienuolė stipriai rėmė seselę Nijolę Sadūnaitę ne tik Lietuvoje, bet ir Sibire. Išėjusios į laisvę Nijolės pirmas apsilankymas ir buvo bene pas Vokietijos vienuolę Michaelę Donauwoertho vienuolyne.

Domisi Lietuvos pajūriu

Nors turizmo metas yra dar tolimas, tačiau vokiečių spaudoje jau dedami skelbimai, kviečiantys aplankyti ne tik pietinius Europos kraštus, bet ir Baltijos valstybes. Vokiečių išeivių spauda ypač pabrėžia Rytprūsius ir Klaipėdos kraštą, Kuršių Neringą. Tiesioginiai skrydžiai yra tarp Frankfurto ir Palangos bei Hamburgo ir Palangos (vokiečiai rašo Polangen). Dviejų savaičių atostogos Nidoje (Nidden) kainuoja su skrydžiu 1790 markių. Kita turizmo įstaiga šią kelionę siūlo iš Hamburgo ir Hannoverio į Nidą, Klaipėdą, Palangą, Vilnių (Wilna), apsistojant mūsų uostamiestyje "Klaipėdos" viešbutyje, Palangoje "Alkos", Nidoje "Jūratė" ir "Rūta" viešbučiuose. Čia taip pat kainos svyruoja nuo 998 markių (aštuonios dienos Nidoje) iki 1,198 DM Nidos "Rūtos" viešbutyje. Dešimties dienų kelionės taip pat turi skirtingas kainas.

Vokiečiai vyksta ir autobusais. Šios kelionės yra labai varginančios, dažnai keliaujant visą parą, vėliau laukiant 24 val. įvažiavimo ar išvažiavimo iš Lietuvos prie muitinės. Mano artimo miesto "Mannheimer Morgen" dienraščio skaitytojas Kurt Richter spalio 15 d. atvirame laiške redakcijai nusiskundė, kad lietuviai dvi dienas pasienyje išlaiko turistus, nėra jokių higieninių patogumų, karštos vasaros metu nėra net vandens atsigerti, primena muitininkams papirkas — kyšių ėmimą.

Tik gruodžio 28 d. redakcija išspausdino mano laišką, kuriame pažymėjau, kad Lietuva atsikūrė tik prieš keletą metų po 50 m. komunistinės priespaudos, kad ten gyvenimas negali bėgti kaip autovežimių įmonėje prie mechanizuotos juostos. Be to, Lazdijų muitinė yra vienintelis pravažiuojamas punktas į Europos Vakarus, jungiąs ne tik Lietuvą, bet ir Latviją, Estiją, Suomiją. 1993 m. bus atidaryta antra muitinė prie Kalvarijos. Be to, Lietuvos vyriausybė jau nubaudė vieną kyšininkų pamainą, atleisdama visus iš darbo. Mano laišką redakcija pavadino "Kantrybės Lietuvai".

Kiekvienais metais milijonai vokiečių automobiliais ir autobusais keliaudavo Jugoslavijon, palikdami ten milijardus markių. Dabar ten turizmas žlugęs, kelionės lėktuvais į Europos pietus gan brangios, tad vietoje Balkanų valstybės gera proga vokiečiams "pritraukti" atsiranda mūsų Lietuvai. Tiesa, nusiskundžiama viešbučių, kavinių (vokiečiai mėgėjai kavos ir skanėstų), valgyklų stoka. Tačiau tuo galėtų pasirūpinti ne tik pavieniai verslininkai, bet ir Lietuvos vyriausybė, kadangi turizmas neša labai didelį pelną valstybei.

Sutvarkytas ir pašto klausimas. Oro paštu laiškai iš Vokietijos į Lietuvą keliauja iš Frankfurto orauosčio tiesiog į Vilnių. Anksčiau didesnių siuntinių (iki 10 kg) kelias ėjo geležinkeliu per Niurnbergą į Maskvą ir iš ten į Vilnių (dažnai dingdavo). Dabar siuntiniai keliauja į Rostocką ir iš ten laivais į Klaipėdą.

Sportinės varžybos

Naujųjų metų išvakarėse Vokietijos miestuose rengiamos bėgimo varžybos. Gerstenhofene (netoli Augsburgo) 10 km bėgime trečias buvo lietuvis Dančius. Miunchene 5 km moterų varžybose antrą vietą užėmė Regina Niderytė-Čistiakova, atbėgusi per 17 min. 10 sek. Nugalėjo vengrė, aplenkdama mūsiškę trim sekundėm. Spauda daugiau nerašo "Russe" ar "Russin", bet visuomet prie lietuvių pavardės prideda "Litauen".

* * *

Miuncheno liberalinis dienraštis "Sueddeutsche Zeitung" 1993 m. sausio 4 d. pranešdamas G. Bush'o atvykimą Maskvon, rašė, kad šį kartą atmosfera Rusijoje buvo skirtinga nuo paskutinio prezidento vizito. Mat tuo metu vidaus reikalų ministerijos daliniai užpuolė lietuvių sargybą (Wachpost), nužudydami 6 lietuvius. Šį kartą dienraščiuose buvo tokie pranešimai: "Metų pabaigoje paskutinis rusų kareivis paliko Lietuvos sostinę".

Amerikos žemyno jaunimo stovykla

Venezueloje stovyklavo abiejų Amerikų lietuvių jaunimo būrys. Atostogavo, ekskursavo, klausė paskaitų ir karštai diskutavo

JULIUS VAISIŪNAS

1993 metų išvakarėse Venezuelos lietuvių jaunimas surengė Šiaurės ir Pietų Amerikos lietuvių jaunimo stovyklą. Kadangi dalyvavimas pareikalavo daug pinigų, o iš rengėjų nemažai pastangų, tai netenka stebėtis, kad į stovyklą atvyko palyginti nedaug jaunimo: būrelis iš Venezuelos, šeši iš Argentinos, viena iš Brazilijos ir trys iš JAV – iš viso 30. Dalyvavusių tarpe buvo tik ką iš pasitarimų Lietuvoje grįžęs Pasaulio lietuvių jaunimo sąjungos pirmininkas Paulius Mickus ir valdybos narys Gailius Draugelis.

Visus džiugino jaunimo draugo kunigo jėzuito Antano Saulaičio dalyvavimas. Stovykla vyko Sukrės provincijoje, "Golfo Cariaco" viešbutyje, prie pat jūros. Gamtovaizdis labai gražus, ir jaunimas laivais darė išvykas įlankomis po visą apylinkę, atostogaudamas, žaizdamas prie jūros kranto.

Stovykla jaunimą subūrė ne vien žaismui ir poilsiui, bet ir rimtesnio pobūdžio pokalbiams. Dvi dienas stovykloje praleido Lietuvos respublikos ambasadorius dr. Vyt. Dambrava, kuris rengėjų buvo pakviestas paskaitai ispanų kalba.

Ambasadoriaus mintys

Gavęs kalbos tekstą, perdavė ambasadoriaus dr. Vyt. Dambravos mintis.

"Netolima ateitis parodys, kokią vertę turi šis jaunimo susibūrimas: jeigu sėsite sėklą Lietuvai, toji sėkla išdygs, augs ir neš vaisių, jei sėsite sėkla tiktai sau – stovykla jums duos poilsį ir pasilinksminimą, bet Lietuvai mažai ką duos. Jūs gerai žinote iš savo patirties, kad vadinamoji tremtis ar išeivija Lietuvai padarė palyginti nedaug, aišku su svarbiomis išimtimis. Pagalvokite apie save. Jūsų tėvai, atvykę į svetimus kraštus, buvo susirūpinę darbu ir pragyvenimu, užimti kasdieniniais rūpesčiais, šeimomis ir vaikais. Nebuvo laiko vaikų auklėjimui lietuviškoje dvasioje. Daugelis nejautė pareigos mokyti vaikus lietuvių kalbos ar leisti į lietuviškas mokyklas (tai ypač ryšku pokario ateiviuose), nebuvo motyvacijos sąmoningai skirti laiko dalį lietuvių ar baltiečių bylai".

Ambasadorius sakė buvęs nustebintas Venezuelos jaunimo, pasiryžusio prieš keliolika metų Buenos Aires stovykloje kelti ir svarstyti politinio darbo aspektus, būtinus kovoje už Lietuvos laisvę.

Tąsyk jie man skudėsi, kad ir Venezueloje buvo motinų, kurios, pačios nemokėdamos ispanų kalbos, reikalavo, kad vaikai namuose kalbėtų tiktai ispaniškai. Tai 'moderniosios motinos'... Neseniai man spaudos žmonės sakė: 'Vytautai, atsimename Tave Bolivijoje; tu sėjai ir akėjai okeane. Mes visi buvome įsitikinę, kad laisvos Lietuvos niekada nebus. Ir kaip mes klydome'. Taip man kalbėjo Venezueloje dabartinis Associated Press biuro viršininkas.

Tačiau jau tąsyk Venezuelos lietuvių jaunime kilo rezistencijos dvasia, kurią jaunimo tarpe skiepijo mažas aktyvistų būrelis. Jaunimas suprato politinio darbo svarbą, patys nepretenduodami tapti politine organizacija. Daugeliui P. Amerikos jaunuolių tai buvo sunkiai suvokiama, juoba, kad pavyzdžiui, tuo pačiu metu Buenos Aires šalia iškilmingų Vasario 16 minėjimų buvo organizuojamos Lietuvos prie Sovietų Sąjungos 'prisijungimo', taigi aneksijos šventė, sovietams skatinant ir jiems dalyvaujant minėjimuose, lyg tos šventės būtų irgi kažkas garbingo ir padoraus. Suprantama, kad visa tai iššaukė tautiškai atspariuose lietuviuose gilų pasipiktinimą. Ačiū Dievui Venezuelos lietuviai suprato reikalą kovoti už pavergtos tautos laisvę jiems prieinamais būdais.

Vienu metu kone penkmetį man teko vadovauti Venezuelos lietuvių bendruomenei. Tuolaikinė jaunimo sąjunga, vadovaujama Aro Mažeikos, buvo mano didžioji sąjungininkė. Lygiai turime didžiuotis prieš trejus metus labai aktyviu įsijungimu Roberto ir Milenos Rosales parašų rinkimo vajun, reikalaujant Venezuelą oficialiai kelti balsą už Lietuvos nepriklausomybę. Surinktieji tūkstančiai parašų buvo sunkus darbas, bet liks gyvas lietuviškos jaunimo dvasios įrodymas".

Reikalingi Lietuvai

"Nežinau, kiek jūs esate reikalingi Argentinai, Brazilijai, Venezuelai, Kanadai ar Jungtinėms Valstybėms? Tačiau Lietuva mano lūpomis jums kalba: mūsų kraštas daug kentėjo, turi nepaprastai daug politinių, ekonominių ir socialinių sunkumų. Mūsų kraštas turi atsinaujinti, nusikratyti archaiškų ekonominių raudonojo imperializmo struktūrų ir įsijungti į laisvės pasaulį, kuriame laisvė, demokratija, religija, teisingumas, pats žmogus ir jo teisės būtų respektuojamos. Taigi pagrindinis šio malonaus vizito tikslas yra pasakyti, jog Lietuva tave myli ir yra tavęs reikalinga. Ištiesk jai savo ranką".

Jaunimo klausimai

Toks buvo ambasadoriaus Dambravos kreipimasis į jaunimą. Stovyklautojai jo pusvalandį trukusią paskaitą nuoširdžiai priėmė, dar porą vakarų klausimų ir atsakymų forma informavosi apie dabartinį Lietuvos gyvenimą, teiraudamiesi, kaip Šiaurės ir Pietų Amerikos lietuvių jaunimas galėtų prasmingiau Lietuvai padėti, o taip pat apie sąlygas lietuviams grįžti ir įsikurti. Jaunimas prašė Lietuvos ambasadorių kelti balsą, kad jiems, Lietuvos piliečių vaikams, būtų suteikta Lietuvos pilietybė. Ambasadorius sakė formalų prašymą P. Amerikoje gyvenančių lietuvių vardu jau įteikęs, bet vėl pakartosiąs Lietuvos seimo pirmininkui.

Ilgos diskusijos

Kitos ilgos, gal net per ilgos, diskusijos vyko sekantį vakarą dėl sekančio Pasaulio lietuvių jaunimo sąskrydžio 1994 m. Anglijoje ir dėl stovyklos galimybių Lietuvoje. Čia savo žodį tarė kun. A. Saulaitis. PLJS pirm. P. Mickus kalbėjo apie esamus sunkumus tokią stovyklą organizuoti Lietuvoje, nes pasitarimai lauktų rezultatų nedavę. Buvo išklausyta kiekviena stovyklos dalyvio nuomonė. Venezuelos lietuvių jaunimo atstovai (Aras ir Darius Mažeikos, Roberto Rosales, Adriana Sikoraitė ir kiti) energingai atrėmė PLJS valdybos pirmininko būkštavimus, siūlydami surasti kelius ruošti stovyklą Lietuvoje ir, nepaisant sunkumų, sudaryti daugeliui pirmąją progą aplankyti tėvų ar senelių tėvynę.

Diskusijoje ryškėjo PLJS vadovybės neapsisprendimas, nuogąstavimas, vengimas rizikos ir ieškojimas patogios išeities. Stovyklos dalyviai pabrėžė reikalą ieškoti būdų jungtis su Lietuva, kad visas abiejose Atlanto pusėse gyvenantis lietuvių jaunimas galėtų pirmą kartą susitikti ir ateityje veikti išvien. Ambasadorius Dambrava palaikė ryžtingą jaunimo nusistatymą. P. Amerikos lietuvių jaunimui bus reikalinga Lietuvių fondo finansinė parama, bet apie tai diskusijose nebuvo kalbėta.

Stovykla baigėsi kelių dienų išvyka į gražią Venezuelos krašto dalį "Gran Sabana". Sausio 10 d. Ninos ir Broniaus Deveikių šeimoje buvo suruošta jauki atsisveikinimo vakarienė, kurioje dalyvavo ir Lietuvos ambasadorius dr. V. Dambrava.

Reikia pasveikinti stovyklos rengėjus, pirmiausia Arą ir Darių Mažeikas, Roberto, Luis ir Saulių Rosales už jų pastangas lietuviško jaunimo susiartinimui ir palinkėti jiems surasti kelius įsijungti į bendrą Lietuvos atkūrimo darbą.

Belieka apgailestauti, kad septyni Kolumbijos jaunuoliai nebuvo tėvų išleisti į stovyklą dėl tariamai "nesaugios padėties Venezueloje". Saugumo problema Kolumbijoje yra kur kas aštresnė nei bet kuriame kitame P. Amerikos krašte. Gaila, bet ir praeityje Kolumbija buvo kraštas, nepriėmęs nei prof. V. Skuodžio, nei mons. Alfonso Svarinsko. Atrodo, jie buvo ir lieka "patogiais veikėjais". Nenorime tikėti, kad toksai yra tikrasis Kolumbijos lietuvių veidas.

Žymusis krepšininkas Šarūnas Marčiulionis su Detroito lietuvių sporto klubo vadovybe. Iš kairės: N. UDERYS, A. RUGIENIUS, klubo pirmininkas, Š. MARČIULIONIS, I. JANUŠIS, V. RUGIENIUS ir V. MEMĖNAS Nuotr. J.Urbono

SIUNTINIAI Į **LIETUVĄ**

Siunčiame laivu ir lėktuvu

- *maisto ir drabužių siuntinius*
- *komercinius, pramonės ir namų reikmenis*
- *visų rūšių motorines transporto priemones – mopėdus, motociklus, automobilius (naujus ir vartotus).*

Jūsų siunta gali būti mažas siuntinys arba didelis konteineris.

Nemokamas paėmimas iš namų.

LAIVU **43 c.** už sv plius $10 už patarnavimą,
pvz.: 20 sv siuntinys kainuoja $18.60.
95 c. už kg plius $10 už patarnavimą.

LĖKTUVU **$2.04** už sv plius $10 už patarnavimą.
$4.50 už kg plius $10 už patarnavimą.

Greitas pristatymas – garantuotas patarnavimas.

Kelionių vaizdajuostės (video) supažindins su pasauliu jūsų namuose, vaizdai puikių spalvų su paaiškinimu ir muzika. Baltijos valstybės vaizdajuostėse (on videocassette VHS). Galima gauti POLIMEX įstaigoje.

Pasinaudokite žemiausiomis kainomis
Kanadoje tik per

POLIMEX

TORONTO: 141 Roncesvalles Ave., tel. 537-7914
MISSISSAUGA: 3615 Dixie Rd., Unit 11, tel. 238-6683
SCARBOROUGH: 3482 Lawrence Ave., tel. 439-7132

Kanados įvykiai

(Atkelta iš 1-mo psl.)

sybė, už 357 milijonus dolerių nupirksianti 8,5% projekto akcijų. Jas numatoma parduoti 1997 m., kai bus baigiamas projekto įgyvendinimas ir kanadiečiai pradės gauti naftą iš Hibernijos.

Dėl tokios taktikos Toronto dienraštis "The Globe and Mail" keliais vedamaisiais pažėrė priekaištų ne tik Kanados vyriausybei, bet ir opozicinėms partijoms, be kovos parlamente leidusioms patvirtinti tokį valdžios nutarimą. Skaitytojams primenama, kad investuoto kapitalo nebus galima atsiimti dėl per didelių gamybinių išlaidų, nepakankamai aukštų naftos kainų ir nedidelio surasto kiekio. Esą jo užteks vos aštuoniolikai metų. Nutylima tik galimybė Hibernijoje rasti daugiau kitų naftos šaltinių, bet jos niekas negali garantuoti.

Protestų nesusilaukė spaudoj praneštas tiltas, 1997 m. spalio 31 d. Princo Edvardo salos provinciją Šv. Lauryno įlankoje sujungsiantis su N. Brunswicku. Trylikos kilometrų ilgio tiltas per Northumberlando sąsiaurį iš Princo Edvardo salos bus nutiestas į N. Brunswicko Cape Tarmentiną. Kai kuriose vietose tiltas pasieks 64 metrų aukštį. Jis bus uždengtas cementinėm užtvarom, kai kur leidžiančiom matyti dangų ir pakrantes horizonte. Tiltu bus leidžiama važiuoti tik automobiliais. Pėsti keleiviai ir dviratininkai bus pervežami autobusais. Už pervažiavimą tiltu reikės mokėti tiek pat kaip ir už plaukimą kelto laivu. Pagal dabartines kainas kelionė automobilių keturiems asmenims turėtų kainuoti 38 dolerius. Tiems automobilių vairuotojams, kurie praranda lygsvarą didesniame aukštyje, bus parūpintas tilto tarnautojas automobiliui vairuoti.

Lig šiol turistai Princo Edvardo salon atvykdavo kelto laivais. Tokia kelionė jiems trukdavo daugiau kaip valandą. Tiltu, esant normalioms sąlygoms, bus galima atvažiuoti per 15-20 minučių. Visas eismas bus sekamas televizijos sistema, kad į kiekvieną sutrikimą būtų atsiųsta skubi pagalba. Tilto pastatymas kainuos 850 milijonų dolerių. Jį finansuos Kalgario bendrovė "The Strait Crossing" su savo talkininkais. Išlaidas padengs ir pelno atneš mokestis už pastatyto tilto paslaugas. **V.Kst.**

Delhi-Tillsonburg, Ont.

PARAPIJOS PIETŪS, suruošti KLK moterų dr-jos ir parapijos komiteto rūpesčiu, įvyko parapijos salėje spalio 4 d. A. Aleliūnienė perskaitė tai progai tinkamą maldą. J. Vitas kalbėjo apie parapijos reikalus ir finansus. Klebonas L. Kemėšis padėkojo visiems už gražų bendradarbiavimą ir pasiryžimą išlaikyti savo parapiją, nors ir mažėjant lietuvių skaičiui šioje apylinkėje. Pietuose dalyvavo apie šimtas asmenų. Pelnas paskirtas parapijos išlaidoms padengti.

Kun. AUGUSTINAS SIMANAVIČIUS, OFM, iš Toronto pravedė prieš kalėdinį susikaupimą Delhi, Ont., lietuvių šventovėje. Parapijiečiai labai dėkingi svečiui už atsilankymą ir gražų dvasinį pabendravimą.

KALĖDŲ NAKTIES Mišios atlaikytos 10 v. vakaro pagal parapijiečių pageidavimą. Jose gausiai dalyvavo apylinkės lietuviai.

NAUJŲ METŲ dieną po pamaldų visi rinkosi į salę, kur jų laukė KLK moterų dr-jos paruošta kava ir užkandžiai. Su naujais metais visus pasveikino KLB skyriaus pirm. A. Ratavičienė. M. Mickevičienė perskaitė įdomų eilėraštį ir pralinksmino visus A. Aleliūno parašytais posmais apie parapijos įžymybes. J. Vitas paskaitė savo surinktus anekdotus. Visi dalyviai nuoširdžiai sveikinosi Naujų metų proga, linkėdami vieni kitiems laimės ir sveikatos! **B.V.**

Didysis išeivijos užmojis

Deimantinė Lietuvos nepriklausomybės sukaktis ir planuojamas plataus masto leidinys pasauliui – Lietuvos kančios istorija

Nors ir labai turtinga yra tūkstančių metų senumo Lietuvos istorija, tačiau nedaug laimingų dienų matė lietuvių tauta. Nepavydėtinas buvo nė pastarasis šimtmetis, kai po vos 22 metus trukusio nepriklausomo gyvenimo atėjo šiurpi vergija, atnešdama Lietuvai patį skaudžiausią pusšimčio metų kančios laikotarpį. Sovietų imperija pavergė Lietuvą ir, pasitelkusi šlykščiausiai žmogų nuvertinančią bei niekinančią komunistinę ideologiją, penkiasdešimt metų brutaliausiai Lietuvą kankino. NKVD, MVD, KGB kratos, suėmimai, kalėjimai, kankinimų kameros, parodiniai teismai, teroras, sušaudymai, masiniai trėmimai į Sibirą mirčiai, žiaurus žudymas dėl laisvės kovojančių tauriausių Lietuvos vaikų, trečdalį Lietuvos sunaikino fiziškai. Įsakinėjimai vieni kitus sekti, skųsti, išdavinėti, persekioti, naikino prigimtas dorybes ir vertė žmones išmokti meluoti, sukčiauti, vogti. Per mokyklas ir universitetus rovė iš širdžių tikėjimą, žalojo dvasią, neigė prigimtą asmeninę laisvę.

Daug Lietuvos žmonių iššudė, turtą sunaikino, begales skriaudų pridarė ir trejus metus trukusi Hitlerio nacių okupacija.

Kas galėtų didesnes kančias įsivaizduoti?

Bet apie tai žino tik pati lietuvių tauta, tas visas kančias patyrę Lietuvos žmonės. Nuo pasaulio ji buvo skrupulingai slepiama. Per visą penkiasdešimt okupacijos metų pasauliui buvo meluojama. Mes tai žinojom, pergyvenom, jaudinomės. Visomis galimomis priemonėmis, drąsuolių iš Lietuvos atgabenta pogrindžio spauda, asmeniniais susitikimais, slapčiomis atgabentais dokumentais bei laiškais bandėme bent dalelytę to melo atskleisti komunistinių lopšinių liūliuojamai žmonijai ir laukėme tos dienos ir progos, kada galėsime pasakyti jai visą tiesą apie patį šiurpiausią Lietuvos istorijos laikotarpį, išnešdami į šviesą lietuvių tautos kančią ir parodydami ją tokią, kokia iš tikrųjų buvo.

Okupacijos sąlygomis toks užmojis tegalėjo būti tik svajonė. Bet dabar okupacija pasibaigė. Lietuva laisva ir nepriklausoma valstybė. Apie lietuvių tautos kančias pasauliui teisybę pasakyti sąlygos pasidarė palankios. Turime ir žmonių – specialistų bei profesionalų, kurie galėtų tai atlikti. Yra archyvai ir kiti dokumentų šaltiniai, turime ir gyvų tos kančios liudininkų. Tačiau liudininkai jau vyresnio amžiaus, metai iš metų vienas paskui kitą pasitraukia iš gyvenimo, ir tai nebeleidžia reikalo atidėlioti, bet skubiai organizuoti reikiamą talką, sudaryti planą ir pradėti uždavinį vykdyti.

Tai skatina ir dar viena pažymėtina proga, išskirtinas Lietuvos istorijos laikotarpis. Tas laikotarpis — šie Lietuvai ypatingi metai, Lietuvos nepriklausomybės atkūrimo deimantinė sukaktis — 75 metai nuo 1918 Vasario 16-tosios, kai toji nepriklausomybė buvo paskelbta. Be abejonės, ši sukaktis labai iškilmingai bus paminėta vėl nepriklausomybę atgavusioje Lietuvoje. Ypatingiau ją reikia minėti ir išeivijai. Pasaulio lietuvių bendruomenės valdyba ir ryžosi tą ypatingesnę prasmę jai duoti. Minėdama deimantinę sukaktį, ji užsimojo pradėti vykdyti seniai puoselėjamą svajonę, didįjį uždavinį — Lietuvos kančios istorijos parūpinimą ir visos išeivijos vardu padovanojimą Lietuvai.

Nors uždavinys didelis ir sunkus, bet PLB valdyba mano jį atlikti per ketverius savo kadencijos metus. Darbas vyks ir išeivijoje, ir Lietuvoje. Kaip galima greičiau bus suorganizuota profesionali talka, pakviesti vadovai, paruošti smulkūs planai, telkiamos lėšos. Planai ir lėšų telkimo darbai bus paskelbti šiais metais minint Lietuvos kančios dienas gegužės — birželio mėnesiais, kai Lietuvoje buvo pradėtas ir kelerius metus tęsiamas didysis tautos genocidas, šiurpieji trėmimai į Sibirą.

Dabar gi PLB valdyba ragina išeiviją Lietuvos nepriklausomybės deimantinę sukaktį kaip galima iškilmingiau paminėti. Kviečia stipriau burtis į vienybę, telktis apie viso pasaulio lietuvių išeivijos jungtį — Lietuvių Bendruomenę ir su ja kartu dirbančią Pasaulio lietuvių jaunimo sąjungą, į kurią visgausiau jungiasi išeivijos jaunimas. Prašo nemažinti aukų, bet dar gausiau aukoti Lietuvių bendruomenei lietuvybės išlaikymo reikalams. Ypač dabar, kai, Lietuvai tapus nepriklausoma ir atpalaidavus mus nuo jos laisvinimo darbo, paveikesnis mūsų dėmesys vėl turi grįžti į mus pačius, ypač į iš sovietų vergijos išsilaisvinusias naujas Lietuvių bendruomenes Rytuose, kurių lietuvybės išlaikymo darbams reikia daugiau ir skubesnės pagalbos, nepamirštant, žinoma, ir visados paramos reikalingų Pietų Amerikos lietuvių, Vasario 16 gimnazijos, išeivijos lietuviškų švietimo įstaigų. Juk tik mūsų pačių aukomis išeivijos lietuvybė rėmėsi iki šiol, ji turės remtis ir ateity. Tad nesušykštėkime, neieškokime priežasčių atsisakyti, nes, negavusios Jūsų aukų, žlugs mūsų lietuviškos mokyklos, kultūrinė veikla, visuomeninis darbas, spauda, – tie šaltiniai, kuriais remiasi išeivijos lietuviška gyvybė.

Lietuvos nepriklausomybės deimantinės sukakties proga nuoširdžiai sveikiname Lietuvą ir išeiviją.

Pasaulio lietuvių bendruomenės valdyba:

Bronius Nainys – pirmininkas

Petras Kisielius, Vacys Garbonkus, Rimas Česonis, Paulius Mickus, Baniutė Kronienė, Vytautas Kamantas, Kostas Dočkus, Dr. Vitalija Vasaitienė, Milda Lenkauskienė

Dr. Gina J. Ginčauskaitė
optometristė
1551 Bloor Street West,
Toronto, Ont. M6P 1A5
(prie Lietuvių namų)
Priima pacientus pagal susitarimą
Telefonas 532-7115
Susitarus priima pacientus ir vakarais

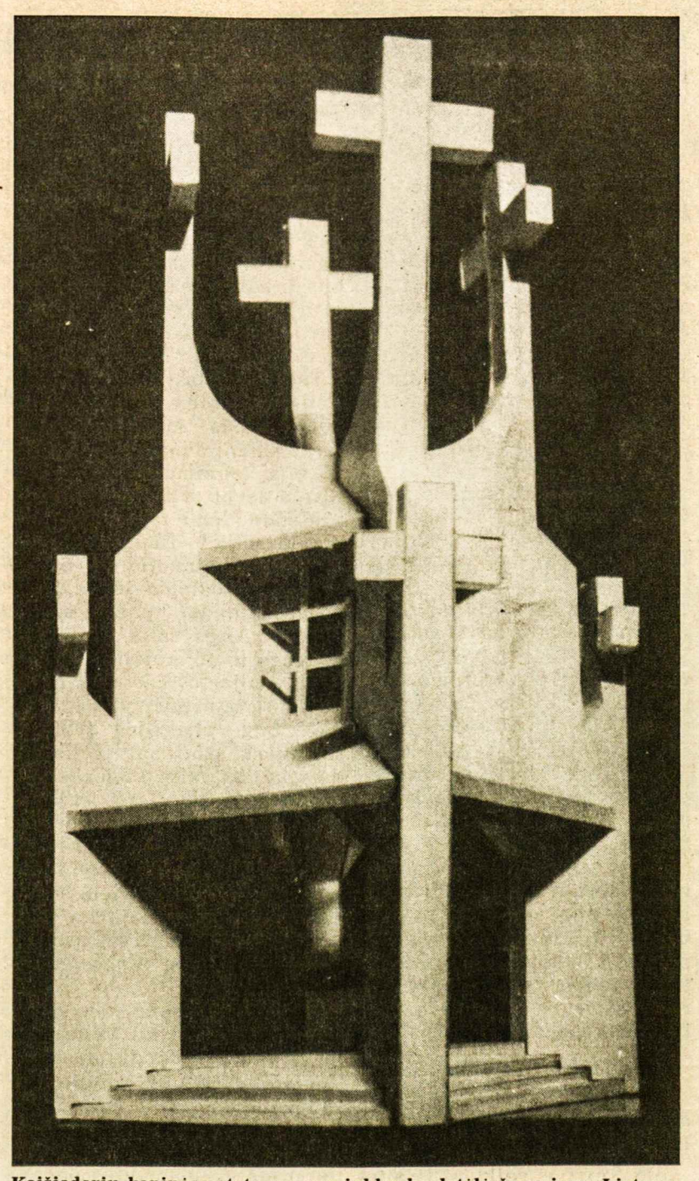

Kaišiadorių kapinėse statomas paminklas-koplytėlė žuvusiems Lietuvos partizanams atminti. Jam užbaigti trūksta lėšų. Komitetas laukia pagalbos iš išeivijos.

Kūčių vakaras Kaune

A. J. DUDARAVIČIUS, Kaunas

Daugelį metų kauniečių Birutės ir Gedimino Žilinskų šeima Kūčioms išvažiuodavo pas Gedimino tėvus į kaimą. Ten būdavo ir šienas po kalėdine staltiese, kurį pavakarieniavę vaikai nešdavo gyvulėliams, ir tikras avižinis kisielius... Šiemet, taip smarkiai pabrangus benzinui, dažnai šeimai kelionė į tolimesnį Lietuvos kaimą pasidarė ne pagal kišenę. Juo labiau, kad ir iš kaimo jau ne ką teatsiveši – toli gražu ne visi savo mieste gyvenantiems vaikams gali į krepšį įdėti lašinių ar dešrų.

Tad Birutė nusprendė šias Kūčias švęsti su savo tėvais. Kaip ir daugelis Lietuvos moterų, keletą savaičių prieš tai ji planavo, skaičiavo ką padės ant stalo ir kaip tai padaryti, labai sumenkėjus šeimos biudžetui. Mėsą Kalėdoms Birutė pirko turguje – ten ji šiuo metu ir pigesnė, ir geresnė nei parduotuvėse. Žinoma, apie kalakutus ar rūkytus gaminius Žilinskams nėra ko nė svajoti – jie tiek pabrango, kad vidutinei kauniečių šeimai tapo neprieinama prabanga.

Kitką nupirkti apsiėmė Birutės tėvai. Jie – pensininkai, tad turi daugiau laiko vaikščioti po krautuves. O ieškoti teko, nes jei vienoje parduotuvėje gavo majonezo, tai ten nebuvo silkių. O ten, kur pirko silkes, nebuvo žuvies ir t.t.

Visa laimė, kad iš anksto pagal talonus buvo nusipirkę miltus ir cukrų. Mat Lietuvoje šie dalykai vis dar su talonais: vienam žmogui – 2 kilogramai mėnesiui, kruopos ir makaronai taip pat.

Tad močiutė kantriai naršė parduotuves ir stovėjo eilėse. Tiesą sakant, jai tai buvo įprasta – jau daug metų Lietuvoje be eilės nenusipirksi nieko, o ypač prieš šventes. Šiemet eilės buvo, ko gero, dar didesnės nei anksčiau. Mat nemažai gamyklų, nebegalėdamos sumokėti už labai pabrangusią šilumą ir energiją, jau keli mėnesiai stovi, o jose dirbusieji žmonės išleisti nežinia kada pasibaigiančių atostogų. Tad jie laiko turi, nors sutiktų dirbti ir nešildomose patalpose. Juk nedirbdami gauna tik pragyvenimo minimumą, kurio neužtenka ir už butą sumokėti. Beje, daugelyje parduotuvių pardavėjos taip pat su apsiaustais – ir čia nėra pinigų šilumai...

Pagaliau išaušo Kūčių rytas. Viskas paruošta ir Žilinskų namuose: vaikai baigia puošti eglutę, Birutė dengia stalą, tėvelis velkasi baltus marškinius, o tik ką atėję seneliai deda riešutus ir obuolius – juk tai irgi Kūčių patiekalai. Visi skaičiuoja patiekalus – tik vienuolika! Ne, negali būti – Birutė dar verda virtinukus su grybais, tad ir šiemet bus dvylika.

Šeima žegnojasi, laužia vienintelę plotkelę. Daugelyje kauniečių šeimų ji šiemet viena – parapija taip pat stokoja miltų... Valgo avižinį kisielių, kurio lietuvės dar nepamiršo gaminti, žuvį, prėskučius. Birutė visiems siūlo grybų, jų šiemet Lietuvoje buvo itin gausu, – tad ir ši šeima turi nemenkas ir sūdytų, ir marinuotų atsargas.

Užkandę pradeda šnekučiuotis. Senelis pasakoja, kaip jie su močiute ir kitais lietuviais švęsdavę Kūčias Krasnojarsko krašte. Močiutė šypsosi ir sako: "Va, tada tai vargas buvo, o dabar nėra ko skųstis. Net šilto vandens per šventes turime".

Seneliai, kad ir sunkiai iš pensijų besiversdami, bijo tik vieno – ligos. Tada jau vargas – vaistų nėra, ligoninės ir tos tik iš labdaros laikosi. Senelis, nepaisant praeities negandų, jaučiasi stiprus, norėtų dar padirbėti, prie pensijos prisidurti, kad nereiktų kasdien skatikų skaičiuoti. Bet jauniems žmonėms dabar darbo neužtenka, tad pensininkus atleido pirmiausia. Ką darysi, jis džiaugiasi, kad bent dukra su žentu darbą turi.

Vaikai klauso ne tik vyresniųjų šnekų, bet ir kiekvieno šlamesio kitame kambaryje ar prie lango. Mat šiandien pas juos žada ateiti Kalėdų senelis... Pagaliau jiems pasirodo, kad gretimame kambaryje kažkas sušnarėjo. Justas su Rasele puola ten. Suaugusieji susižvalgo: dovanų maišelį vaikai ras, bet ar patiks jiems tik kuklūs žaisliukai? Nors tėvai jau iš anksto pasakojo, kad šiemet Kalėdų senelis nėra turtingas...

Šios šeimos vaikai neišlepinti – atlekia džiūgaudami, švytėdami rodo dovanėles. O Birutė prisimena savo draugęIreną... Ji turi giminių Kanadoje, prieš pat šventes gavo siuntinėlį – šiais laikais tai pastebima parama. Ir jos vaikams visko buvo pridėta.

O Birutei su Gediminu siuntinių nėra iš ko laukti, nebent teta, kol gyva buvo, kedro riešutų iš Sibiro atsiųsdavo...

Kūčios baigėsi. Seneliai eina namo, vaikai žaidžia su dovanėlėmis, o Birutė krausto stalą. Ji žino tą paprotį – Kūčių naktį palikti viską ant stalo artimųjų vėlėms, bet deda maistą į šaldytuvą – maistas brangus, baisu, kad nesugestų. Tvarkosi, o mintyse kreipiasi į mirusius savo artimuosius: "Atleiskite man, kad ant stalo nieko nerasite. Gal kitąmet bus lengviau, visko Jums paliksiu. O šiandien aš apie Jus tiktai galvosiu..."

Kai sovietiniai saugumiečiai siautėjo

1992 metais suėjo 30 metų nuo arkivyskupo TEOFILIAUS MATULIONIO mirties • Čia spausdinami atsiminimai buvusio jo sekretoriaus bei globėjo prelato JONO JONIO, dabartinio Kaišiadorių vyskupijos kanclerio, drauge kentėjusio su Velioniu ir dalyvavusiu jo kančios dramoje

(Tęsinys iš praėjusio nr.)

Ilga krata

Mums pavakarieniavus, vėl pasibeldė į duris milicija. Tik atidarius duris, tuojau visi subruzdėjo į kambarį, iš viso 14 žmonių. Vietos milicija, Prienų Saugumo viršininkas majoras Kovalenkovas, Vilniaus saugumiečiai — tardymo skyriaus poskyrio viršininkas kapitonas Sūnelaitis, vyr. leit. Narvidas ir kiti saugumiečiai. Kviestiniais buvo Skakauskas Aleksandras, Kazio, Prienų vyr. gydytojas Daunys, Tamulynas Vincas, Juozo, gyv. Birštone. Arešto orderyje sankciją pasirašęs prokuroras Archipovas.

Gydytojas su vaistais ir švirkštais sėdėjo prie vyskupo T. Matulionio lovos, o visi kiti pasisklaidė po kambarius. Kapitonas Sūnelaitis perskaitė kratos ir arešto orderį, pasirašytą sankciją prokuroro Archipovo. Mane visą iškratė, liepė sėstis ant kėdės, pastatytos vidury kambario, ir, rankas sudėjus užpakalyje, ramiai sėdėti.

Kratą pradėjo daryti apie 22 v. kambariuose ir bažnyčioje. Dirbo neskubėdami, kruopščiai. Užbaigė kratą apie 4 v. ryto. Saugumiečiai pasiėmė dar kai kurias knygas, rašomąją mašinėlę "Continental" firmos, vyskupo antspaudą, visokius užrašus, raštų nuorašus ir kitokius vyskupijos reikalais dokumentus, vyskupo ir mano susirašinėjimų nuorašus, iš pastalėse esančių krepšių susirinko popierius, juodraščius, kalkes, žodžiu viską, kas susiję su vyskupijos reikalais. Viską susidėjo į automobilį, mane įsodino, šalia atsisėdo Narvidas, Sūnelaitis ir išvežė į Vilniaus Saugumo kalėjimą. Važiuodami Narvidas ir Sūnelaitis gėrė degtinę iš "Vytauto" gazuoto vandens butelio.

Kalėjime

Nuvežę į Vilniaus Saugumo kalėjimą, perdavė tolesnėms procedūroms. Pirmiausia prižiūrėtojai išrengė iki grynumo ir pastatė prie sienos. Rankomis atsirėmiau į sieną galvos aukštyje. Drabužius kruopščiai iškratė, išlankstė, išžiūrinėjo, kad nebūtų nė adatos. Paskui grynam liepė tris kartus pritūpti, apžiūrėjo ar neturiu ko nors užsikišęs. Liepė išsižioti, iškišti liežuvį, pavartyti jį aukštyn, žemyn. Tada leido apsirengti ir, sudėjus rankas už nugaros, nuvarė į požemį, rodos, 24-tą kamerą.

Toje kameroje buvo du kaliniai: Juozas Mackaitis ir Žemės ūkio akademijos studentas Kurckailis. Rytą, apie 10 v., prižiūrėtojas išsivarė mane į tardymo kabinetą pas Narvidą. Narvidas tardė labai žiauriai, nekultūringai. Norėdamas pritaikyti kuo sunkesnį straipsnį, kaltino mane kuo tik įmanydamas. Kelis kartus tardymą pratęsė su prokuroro Archipovo sankcija, kol pritaikė 58 str. II dalį — nelegalios literatūros laikymas, platinimas ir propaganda, pagal kurį galima duoti iki 7 metų kalėjimo. Pritaikęs šį straipsnį, Narvidas parengiamąjį tardymą baigė ir bylą perdavė tardytojui kpt. Sūnelaičiui. Šis tardydamas elgėsi kultūringai, atliko savo pareigą.

Po kiek laiko manę perkėlė į kitą kamerą, kurioje buvo kalinys Viktoras Petkus. Su juo išbuvau vienoje kameroje ligi teismo. Vieną kartą mane tardant kažkas skambino mano reikalu, atrodo, pagal birštoniškių paduotus pareiškimus, kad paleistų. Tardytojas Sūnelaitis, man girdint, atsakė: "Kaltas ar ne, bet principą išlaikyti reikia".

Kartą prižiūrėtojui atvedus mane į tardymo kabinetą ir Sūnelaičiui pradėjus tardyti, įėjo į kabinetą toks tvirtas, kaip boksininkas, civiliai apsirengęs, tik su baltiniais. Jau iš pažiūros matėsi, kad jis yra žiaurus. Rankoves raitydamasis, puolė prie manęs mušti, bet tardytojas Sūnelaitis neleido, sudraudė jį ir liepė išeiti. Tas ir išėjo.

Baigus tardymą

Tardymas truko apie porą mėnesių. Baigus jį,man davė bylą susipažinti. Man skaitant bylą, atėjo skyriaus viršininkas, pavardės neatsimenu, prokuroras Mackevičius ir tardytojas Sūnelaitis. Jie tarp savęs paslapčiomis tarėsi. Pastebėjau kaip tardytojas Sūnelaitis pirštu ant stalo nežymiu judesiu parašė 2. Prokuroras pajudino galvą ir parašė 4. Taip tardymas ir buvo baigtas, pritaikytas 58 str. II dalis.

Pagrindu šiam apkaltinimui nurodė kun. Gruodžio knygelę "Laikykis įsakymų", kurią kratos metu rado mano bute. Beje, kratos metu ši knygelė buvo net neišpjaustyta. Saugumietis Narvidas čia pat kambaryje, man matant, nors aš protestavau, ėmė pjaustyti lapus, sakydamas, kad reikia pažiūrėti, kas ten viduje yra parašyta, kokias knygas laikai. Tokiais pagrindais sudarius bylą, mane teisė 1958 metų vasario mėnesį Lietuvos TSR aukščiausiasis teismas.

Sovietiniame teisme

Teismas buvo toks: perskaitė kaltinimą, paskui respublikinis prokuroras V. Galinaitis mane tiesiog iškoliojo, primesdamas man visokius išgalvotus melagingus kaltinimus. Į tuos jo kaltinimus išnervintas aš taip atsakiau:

— Tamsta tokiose aukštose pareigose esate ir tokias nesąmones kalbate, meluojate, turbūt nesusipažinęs su mano byla, kad tokias nesąmones kalbate.

Tada Galinaitis pradėjo dar labiau rėkti, sakė: "Tave į Birštoną ir paskyrė, kad tu savo tylumu mulkintum žmones" ir t.t.

Paskui teisėjas pradėjo klausinėti vyskupą T. Matulionį. Jis teisme buvo kaip liudininkas. Kadangi žmogus senas, ligotas, sunku jam vaikščioti, todėl jam leido būti teismo salėje, nors teismas ir uždaras. Teisėjas paklausė vyskupą, kiek kartų jis yra teistas? Vyskupas atsakė, kad jis yra tris kartus teistas. Teisėjas paklausė, už ką jis buvo teistas? Tada vyskupas T. Matulionis ir paklausė:

— Ar tai reikalinga prie šios bylos?

Teisėjas atsakė, kad ne, jis tik šiaip sau klausiąs. Tada vyskupas ir pasakė:

— Tai jūs manęs nevarginkite, o aš — jūsų, — ir atsisėdo, daugiau nieko nekalbėjo.

Tada davė žodį advokatui Misevičiui. Advokatas pasakė:

— Įstatymiškai jame kaltės nematau. Jis kaip kunigas, atlikdamas savo pareigas, gal kiek prasikalto marksizmui: jei šis dalykas laikytinas nusikaltimu, tai tuo pačiu kalta visa ta organizacija — Bažnyčia, kuriai jis priklauso. O ji veikia legaliai.

Galinaitis perspėjo advokatą, kad užteks, ir pasiūlė teismui skirti man 10 metų kalėjimo, bet čia pat pridūrė:

— Kadangi kaltinamasis teisiamas pirmą tartą, tai duoti jam ne mažiau kaip 7 metus.

Tada teisėjas davė man pasakyti paskutinį žodį. Matydamas, kad mano žodis jokios reikšmės neturės, teismui nieko nesakiau, tik pakartotinai atsakiau į prokuroro Galinaičio neteisingai man primetamus kaltinimus. Galinaitis įpykęs dar labiau puolė mane su kaltinimais, kol išliejo visą pyktį. Jam baigus kalbėti, teisėjas perskaitė nutarimą, kad esu nuteistas 4 metams kalėjimo.

Iš teismo nuvežė mane į Lukiškių kalėjimą ir uždarė vienutėje. Po kiek laiko etapu išvežė į Mordoviją, II-tą lagerį, kuriame visą bausmę ir atbuvau.

Ganytojinis laiškas

Man kalint lageryje, 1958 m. rugsėjo mėnesį, vieną naktį, apie 3 v., Saugumas, vadovaujamas Narvido, su gydytojais sergantį vyskupą T. Matulionį iš Birštono jėga išvežė į ištrėmimo vietą — Šeduvą.

Ta proga prisiminiau, kad vyskupas T. Matulionis 1957 m. prieš Kalėdas parašė ganytojinį laišką Kaišiadorių vyskupijos tikintiesiems. Šį laišką vyskupui T. Matulioniui padėjo redaguoti, pataisė prel. B. Sužiedėlis. Tas ganytojinis laiškas buvo išsiuntinėtas visiems klebonams perskaityti iš sakyklų, be to, pagal jį paruošti kelis pamokslus atskirai.

Šį laišką daugelis kunigų skaitė, bet buvo ir tokių, kurie neskaitė. Tą ganytojinį laišką pačiam vyskupui T. Matulioniui skaitant, įrašiau į magnetofoną.

Šiuos atsiminimus parašiau grįžęs iš lagerio. (Pabaiga)

• **Turinčios spaudos laisvę tautos nėra tikros ar eina tiesos bei taikos link, bet jos neturinčios ta linkme visai neina (A. Camus)**

Optical Studio
OPTIKAS R. SCHMID
1586 Bloor Street West,
Toronto, Ont. M6P 1A7
(Prieš Lietuvių namus)
Telefonas 535-6252
Greitas patarnavimas, neaukštos kainos. Gaunami kontakto lešiai (contact lenses).

P R I N T I N G
N E T
66 MIMICO AVE.
ETOBICOKE, ONT.M8V 1R3,
TEL. (416) 252-6741
Savininkas Jurgis Kuliešius
NAUJA LIETUVIŠKA SPAUSTUVĖ
Renkame tekstus lietuviškai ir angliškai.
Spausdiname: *raštinės reikmenis (laiškus, vokus, vizitines korteles); bekalkinio (carbonless) popieriaus blankus; lankstinukus ir reklaminius lapelius (flyers); knygas, kalendorius; vestuvinius ir kitus kvietimus; koncertams bilietus ir programas.*
Susitarus užsakymus paimame ir pristatome. Prieinamos kainos. Lietuviams nuolaida.

FUTURE.I
REAL ESTATE LTD. REALTOR
Nijolė Baranauskaitė-Bates
Namų pirkimo bei pardavimo bendrovės atstovė
tel.: verslo 769-3300 namų 769-1835
. Patarnauja lietuvių kalba
. Nemokamas namų įvertinimas.
2254 Bloor St.W., Toronto, Ontario M6S 1N6
Pirkite namus geresnei savo ateičiai

AMBER GLOBUS UNITED TRADE INC.
Giminių pervežimas iš Montrealio Mirabel orauosčio į Torontą ir atgal.
- **Lėktuvų bilietai** į Baltijos kraštus ir atgal skrendant STERLING AIRWAYS – **Toronto-Kopenhaga-Vilnius nuo $799 įskaitant mokesčius.** Kaina priklauso nuo sezono.
- **21st Century Travel Insurance Co.** Drauda Kanados lankytojams – **$1.15 dienai.**
- **Dolerių pristatymas** iš rankų į rankas per 2 savaites.
- **Automobilių pristatymas laivais į Baltijos kraštus.**
- **Naujų "Bielarus" traktorių, naujų automobilių "Lada" pristatymas.**

Mūsų adresas:
257B Willard Ave., 2nd floor, Toronto, Ontario M6S 3R1
Tel. (416) 604-8446 FAX (416) 604-9436

TĖVIŠKĖS ŽIBURIAI
THE LIGHTS OF HOMELAND
savaitraštis, didelio formato, 10 puslapių,
reguliari metinė prenumerata – $35.00,
rėmėjo – $40.00, garbės – $50.00
(JAV-se amerikietiškais)
Prašau siuntinėti "Tėviškės žiburius" ištisus metus šiam NAUJAM skaitytojui (metinė prenumerata $30.00)
Vardas, pavardė .....
Adresas .....
.....
.....
Siunčiu prenumeratą .....dol., auką ..... dol.
Laikraščio adresas:
"Tėviškės žiburiai"
2185 Stavebank Rd., Mississauga ,
Ontario, L5C 1T3, Canada
Norintiem susipažinti "Tėviškės žiburiai" siunčiami nemokamai keletą savaičių. Prašome pranešti tokių asmenų adresus. *ADMINISTRACIJA*

Lietuvos rašytojas: "Aš nesu patriotas"

Sauliaus F. Kondroto išpuolis prancūzų dienraštyje "Le Monde"

VYTAUTAS A. JONYNAS

Galima nemėgti to krašto, būti alergiškam jo kultūrai, bet neužmirština, kad iš visų šalių, įtikėjusių lietuvių tautos ryžtu siekti pilnos nepriklausomybės bei demokratijos ir padėjusių jai skleisti savo kultūrą Europoj, pirmoje vietoje stovi Prancūzija. Niekur kitur nėra taip šiltai pasitinkami Lietuvos menininkai bei kultūrininkai, kaip jos sostinėje bei miestuose. Prancūzijos kultūros ministerijos rūpesčiu dažnai ir lėšomis yra rengiami įvairūs pasirodymai, susitikimai, festivaliai, supažindinantys prancūzų visuomenę su Baltijos tautų kultūromis.

Nepaliekami mūsų tautos atstovai šalti už durų ir kitais atvejais. Taip pvz., kai vyko neseniai "Europos literatūrų sankryžos" simpoziumas Strasburge (1992. XI. 19 — 1992. XII. 3), jame dalyvavo, šalia suomių, Maghrebo tautų baltiečių delegatai. Lietuviams atstovavo rašytojas Saulius-Tomas Kondrotas.

Ar tas jo dalyvavimas įvyko su Lietuvos vyriausybės, jos ambasados pritarimu, mums nežinoma. Labai galimas daiktas, kad čia būta prancūzų leidyklos intervencijos. Mat net dviejų S. T. Kondroto romanų — *Žalčio žvilgsnio* ir *Ir apsiniauks žvelgiantys pro langą* — vertimai neseniai pasirodė Prancūzijos knygų rinkoje. Jų novatoriškumas, brandumas, nūdieniškumas ar bent skirtingumas nuo socrealistinės "kazarminės" rašliavos, neabejotini. Užtat nė kiek nenuostabu, kad įtakingo, garsaus visam pasaulyje prancūzų dienraščio *Le Monde* literatūrinio skyriaus apžvalgininkė Nicole Zand panoro susitikti su Kondrotu ilgesniam pokalbiui. To pokalbio tekstas išsidriekia per visą puslapį 1992 m. lapkričio 6 d. nr. Viduryje plyti autoriaus nuotrauka su nelauktu užrašėliu: "Aš tikrai nesu patriotas". Nemažiau sensacinga ir paties reportažo antraštė: "Saulius Kondrotas — apatriotas iš įsitikinimo" ("S.K. — apatride par conviction").

Skaitytojui peršasi prielaida, rasit, esama nesusipratimo. Vertimo klaidos. Galėjo juk Kondrotas pareikšti, kad jo nesama šovinisto, nacionalisto, fasadinio patrioto, veidmainio, kokių, deja, pasirodo Lietuvoj yra tūkstančiai. Bet ne! Nicole Zand neapsiriko. S. T. Kondrotas sakosi iš tikrųjų neturįs paso bei pilietybės. "Būti be pilietybės, — atsidūsta jis, — nėra praktiška keliaujant, bet būti apatridu atitinka mano dvasinę nuostatą".

Nesunku atspėti, kad toks bravūravimas, toks ekstravagantiškas Kondroto vaizdavimasis "originalu" bet kokia kaina, stipriai paveikė *Le Monde* žurnalistę, nes ji išlesiojo ir daugiau tokių trankių sakinėlių savo straipsnio antraštei.

Tenka tačiau pripažint, kad pokalbio tekstas suredaguotas labai profesionaliai. Nicole Zand sumaniai perteikia pasikalbėjimo slinktį. Pašnekovo nusikvatojimus, jo metimąsi staiga veblenti rusiškai, jo prieštaravimus sau pačiam, šuolius isterikon. Tiesa, galbūt *Le Monde* korespondentė nebuvo pakankamai išgvildenusi nelengvai įveikiamas Kondroto knygas, bet šiaip jos klausimai neatkištiniai, nebanalūs, kartais net dygūs. Kondroto atsakymai irgi profesionalūs, tik kita šio žodžio prasme. Nėra jokia paslaptim, kad rašytojų, poetų profesinė liga yra narcisizmas — bedugnis, beribis, besaikis įsimylėjimas į save, savigaila. Kondroto pasisakymai ir trenkia tokia autoreklama. Tas staipymasis tampa į pokalbio pabaigą visišku takto praradimu, kai Kondrotui nebepakanka juodint savo tautos ir kai jis ima šaipytis iš Prancūzijos kultūros ministerijos pastangų populiarint mažų Europos tautų literatūrą, kai jis ima tyčiotis iš Nicole Zand už tai, kad jinai nesupratusi jo knygų.

* * *

Mums nėra žinoma, kada šis pašnekesys užregistruotas magnetofono juoston, bet kadangi jis pasirodė tuoj pat po rinkimų į Lietuvos seimą leistina spėlioti, rasit, Kondroto kartėlį bus veikęs nusivylimas Lietuva, nuaidėjęs tuomet visoj Europos spaudoj. Galbūt. Faktas lieka faktu, kad toks Lietuvos atstovavimas svetimtaučiams nėra sveikintinas. Autoreklama irgi nepaveiki, sudariusi skaitytojams įspūdį tobulai primityvaus, grubaus sovietinės sistemos augintinio (paprastai vadinamo *homo sovieticus* terminu).

O tai būtų neteisu. Žinoma, "homo sovieticus" terminas sunkiai aptariamas. Išpopuliarino jį Aleksandras Zinovjevas, įžvalgiai išanalizavęs sovietinės sistemos nužmoginto, suniurkdyto padaro psichologiją.

Pagrindiniai bruožai, Zinovjevo nuomone, yra absoliutus savanaudiškumas, ciniškumas ir sugebėjimas prisitaikyti prie įvairiausių gyvenimo aplinkybių. Atseit, išlavinta iki tobulybės *veidmainystė*. "Homo sovieticus" gali būti tuo pat metu nuoširdus ir veidmainis, padorus pilietis ir sukčius, vertas pasitikėjimo žmogus ir melagis" (Alexandre Zinoviev, *Mon Tchekhov*. Traduction de Laurent Vogel, Paris, Edition Complexe, 1989).

Ši formulė tinka labai dideliam skaičiui tenykščių, bet Kondroto išpuolio atveju ji tikrai netaikytina. Nors nepriimtinos, giliai žeidžiančios išeivį, apykvailės (liaupsė Maskvai), arogantiškos, juodnugariškos, šlykščios kai kurios Kondroto mintys, tačiau jis nėra *veidmainis*. Visos Kondroto baletinės figūros ("piruetės" ir "fouette") faktiškai išeiviam pažįstamos nuo 1986 m. Pasitiktas Čikagoj kaip "žmogus, pasirinkęs laisvę", kaip disidentas, jis jau tada apstulbino tautiečius savo titulavimusi pasaulio piliečiu ir svaičiojimais išplaukt į tarptautinius vandenis, kai tik apvaldys amerikietišką kalbą. Jau tada jis skardenosi esąs populiarus rašytojas Lietuvoje, nejautęs jokių suvaržymų, spaudimų, cenzūros. (Tiesą sakant, nieko jo romanuos antisovietiško ir nėra). Žodžiu, kaip tas "žinomasis lietuvis" apie kurį kalba Ant. Gustaitis, Kondrotas irgi "ką buvo pasakęs, kartojo, kartojo".

Iš pokalbio teksto vis dėlto ryškėja anaiptol ne chameleono, bet veikiau pilno kompleksų, neįveiktų dvasinių konfliktų naiviai siekiančio būti lietuvišku Ahasveru, žmogaus veidas. Pasimetėlio, *kurio atvirumu nesinori abejoti*. Žinoma, yra apmaudu, kad jis nepasisako išsamiau apie savo kūrybinius ieškojimus, bet net ir tuose keliuose komentaruose, kuriuose jis pasisako apie save, kalbėdamas apie Baltušio *Sakmę apie Juzą*, nėra pertempimų, pasigražinimų. Nors Kondroto išpuolis kompromituoja lietuvius, kaip tik dėl to atvirumo išeiviams verta susipažinti su tuo tekstu.

* * *

Savo "curriculum vitae" S. T. Kondrotas (g. 1930) išpila glaustai, atrodo, nieko neužtušuodamas. Sakosi studijavęs filosofiją be didesnio entuziazmo. Tuo pat metu pradėjęs rašinėti noveles, scenarijus filmams, televizijos vaidinimams, kritikos straipsnius, netgi reklamų tekstus.

Būdamas universitete, turėjęs draugų, su kuriais nebijojęs diskutuoti. Nė vienas jų nebuvęs praktikuojantis marksistas-bolševikas. Neaptikęs jis tokių nė Sovietų Sąjungoje. Pačius pirmuosius tokius prieštvaninius padarus, atseit, marksistus iš įsitikinimo, jis sutikęs JAV-bėse.

Apie šeiminį savo gyvenimą S. Kondrotas pasakojo: "Mes esam šeimoj labai savarankiški žmonės. Mano tėvai išsiskyrė, kai buvau penkerių metų. Aš to nepajutau, nes su jais negyvenau. Mano tėvas buvo inžinierius. Aš žinau, kad jis dabar gyvena Australijoj. (Kai gavau paskutinį jo laišką, ant jo buvo australiškas pašto ženklas). Jis ten vedė antrą kartą. Mano motina ištekėjo už vyro, kuriam grėsė ištrėmimas į Sibirą ir kuris šiandien yra tapęs Lietuvos viceprezidentu" (Aukščiausios tarybos pirmininko pavaduotoju, Red.).

"Aš pasitraukiau iš Lietuvos. Turiu dvi dukras iš pirmosios santuokos. Jos liko tenai. Jau treji metai gyvenu Miunchene ir turiu valandos trukmės programą lietuvių kalba 'Radio Liberty'. Galbūt ateinančiais metais atsirasiu Vašingtone".

"Lietuvybė manęs tikrai nedomina. Tačiau man neatrodo, kad būtų galima išsivaduoti iš savo ištakų ("echepper a ses origines"). Aš tikrai nesu patriotas. Antraip būčiau dabar Lietuvoj. Lietuvių likimas man ne motais, aš nejaučiu reikalo dėl jų jaudintis daugiau nei dėl kokių jugoslavų, palestiniečių ar Pietų Afrikos juodukų. Lietuviai man jokia išimtis, tačiau aš nepajėgiu nuo jų atitrūkt visiškai. Yra įmanoma išsiskirt su žmona: jūs paprasčiausiai išdumiat, ir, jei turit kiek sėkmės, ją greitai pamirštat. Kilmė ir tautybė anaiptol ne tas pat. Jos niekad neužsimiršta. Aš esu sutikęs žmonių, kurie ilgą laiką, o kiti ir visą gyvenimą pasiliko išeivijoj, tačiau pažįstu vos vieną, kuriam pavyko užmiršt absoliučiai visas savo ištakas: jis pamiršo kalbą, nebeprisimena tėvų. Tas žmogus yra 'Boeing' lėktuvų lakūnas Amerikoj. Bet tai išimtis".

(Bus daugiau)

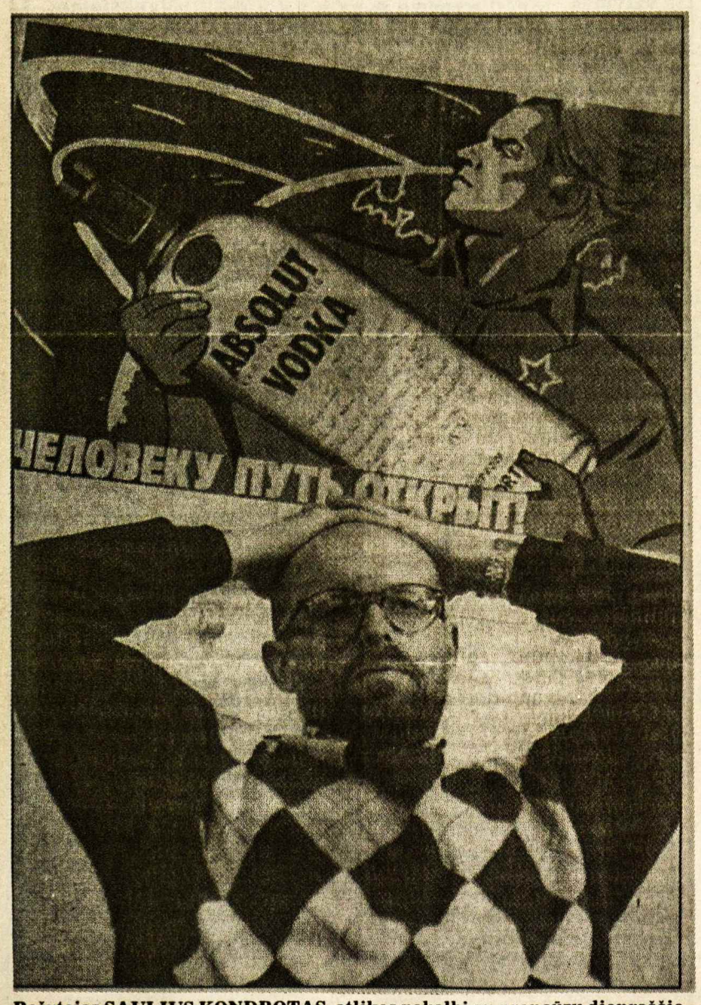

Rašytojas SAULIUS KONDROTAS, atlikęs pokalbį su prancūzų dienraščio "Le Monde" korespondente. Ši nuotrauka buvo įdėta minimame dienraštyje

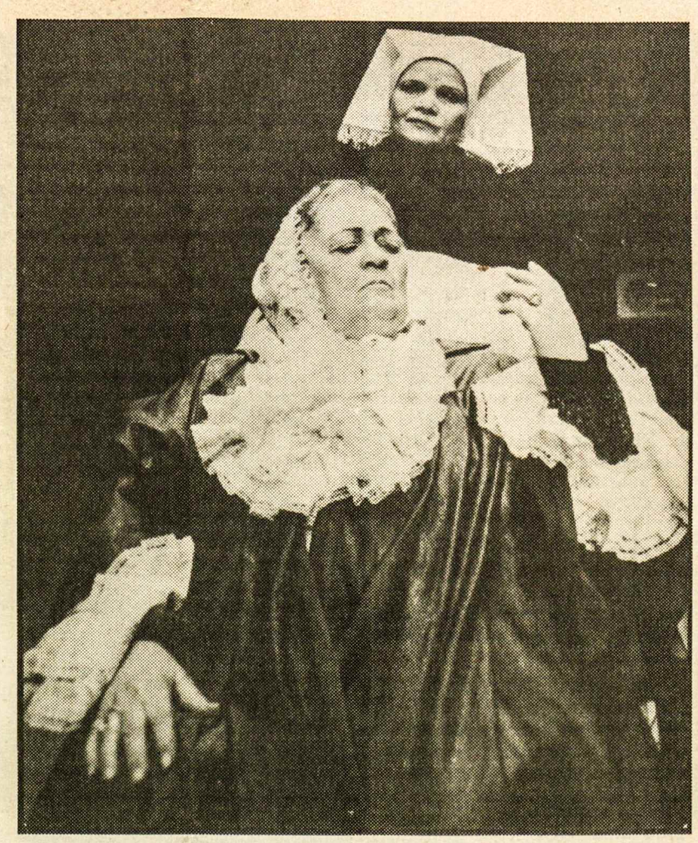

Kanados lietuvių aktorė ELENA DAUGUVIETYTĖ-KUDABIENĖ, atliekanti Marcelės Normantienės vaidmenį Sofijos Kymantaitės-Čiurlionienės "Pinigėliuose" Šiauliuose 1992 m. vasarą. Prie jos — Šiaulių dramos teatro aktorė OLITA DAUTARTAITĖ, atliekanti tarnaitės vaidmenį
Nuotr. J. Bindoko

Spaudos tematikos klausimu

AURELIJA M. BALAŠAITIENĖ

L. Baltušis "TŽ" 1993.I.5 laidoje džiaugiasi "TŽ" turiniu ir nepritaria tiems, kurie reikalauja daugiau informacijos apie išeivijos veiklą. L. Baltušiui nėra įdomūs "Lenciūgėlio" šokiai ar eiliniai Čikagos spektakliai. Ir man tokie reportažai kvepia "provincializmu", kuris geriau tinka parapijos biuleteniui negu plačiai skaitomai spaudai. Sutinku, kad išeivijos veiklai turi būti skiriama vietos, bet ir aš protestuoju, kai rašoma apie "skanias kavutes", "turiningas paskaitas" ar "pavykusią parodą", neperduodant nei nuotaikos, nei renginio reikšmės ir kalbant apie dalyvių "pasišventimą" ir "pasiaukojimą". Tokių komplimentų nereikia tiems, kurie išeina į viešumą, ar tai būtų visuomenės veikėjai, ar kurios nors srities menininkai, nes jie tai daro ne iš pasišventimo ar pasiaukojimo, bet trokšta išreikšti save, parodyti savo talentus. Visuomenė ar kuri kita veikla reikalauja ir laiko, ir įtampos, ir išlaidų, bet į ją nesiveržia niekas, kas to darbo dirbti nenori ar nepajėgia. Už savo darbą jie susilaukia atpildo – kyla prestižas, mini spauda, o menininkai ir muzikai yra laimingi, kai patenkinta publika perka jų kūrinius ar sukelia ovacijas.

Reportažai apie koncertus ar vaidinimus dažnai ribojasi vien repertuaro atpasakojimu, bet neperduoda paties žurnalisto analizės ir kritikos, kuri paprastai tenkinasi tuo, kad "publika entuziastingai plojo". Kasdienybėje žodis "kritika" turi netikslią, populiariai priimtą neigiamą prasmę. Kritika yra objektyvi vispusiška analizė, bet ne noras ką nors sunaikinti ar peikti. Kritikas įvertina kūrinio ar veiklos meninę, socialinę ar moralinę vertę, analizuoja jų formą, įtaką ar padarinius. Objektyvi kritika ir analizė padeda organizacijų vadovams spręsti apie renginio vertę, kai planuojama kokia nors šventė ir norima savo visuomenei suteiki ką nors naujo ir įdomaus.

Ne paslaptis, kad kaikurie mūsų spaudos puslapiai yra perpildyti minėjimų ar eilinių susirinkimų reportažais, kurie paprastai baigiami "skaniomis vaišėmis", "mielų šeimininkių suruošta kavute", o konferencijų aprašymuose skaitome nieko nesakančius posakius, kaip "turiningos paskaitos", "gyvos diskusijos", neperduodant jų turinio ar argumentų.

Išeivijos spauda yra gyva, bet jos gyvybę išlaikys intelektualinis pajėgumas iškelti ir analizuoti tai, kas yra įdomu ir aktualu. Dabar mus labiausiai domina šių dienų Lietuvos gyvenimas, nes jame matome savo laisvinimo pastangų išdavas, kuriomis esame gerokai nusivylę, bet negalime prarasti vilties, kad nepriklausoma valstybė pasirinks tiesų laisvės kelią. Spauda yra gyvenimo veidrodis abipus Atlanto, todėl ji privalo atrinkti aktualijas nuo kasdienybės smulkmenų, atsižvelgiant į tai, kad ji yra skaitoma plačiame pasaulyje, todėl joje privalo vyrauti visiems skaitytojams įdomi tematika.

Dar noriu pasigėrėti Genovaitės Gustaitės straipsniu apie iškilmes Rietave, minint pirmos telefono linijos ir elektros jėgainės Lietuvoje sukaktis. Straipsnyje iškeliami kunigaikščių Oginskių ir Zubovų nuopelnai žemaičių ūkiui ir lietuvybei. Tai tikra žurnalistinė naujovė, nes paprastai yra niekinami Lietuvos bajorai ir kiti kilmingieji, o pabrėžiama ir iškeliama liaudis. Įdomus reportažas baigiasi M. Akelaičio laišku rietaviečiams, kuriame jis skatina: "Būkite panašūs į savo kunigaikščius, didžiuokitės jais..." Ar tai nėra nuostabiai įdomus ir pasididžiavimą sukeliantis pasiskaitymas bet kuriame pasaulio krašte gyvenančiam "TŽ" skaitytojui?

Atsiųsta paminėti

Kazys Karuža, LAIKAS IR ĮVYKIAI. Išleido "Žaltvykslė". Vilnius, 1992 m., 431 psl. Tiražas – 6000 egz. Redagavo Elena Tervydytė. Spausdino "Ryto" spaustuvė Klaipėdoje. Išleista autoriaus lėšomis. Daug nuotraukų: 285 - 427 psl. Knyga gaunama šiuo adresu: K. Karuža, 3675 Monon Str., Los Angeles, CA 90027, USA.

LIETUVOS MEDICANA. "Sveikatos" žurnalo priedas, 1991 m. 1 ir 1992 m. 1(3) nr. Vyr. redaktorius Z. Tartilas (Tilto 13, 232001 Vilnius, MTP, Lithuania. Tel. 61-25-29).

Paminklas poetui ANTANUI MIŠKINIUI, pastatytas 1986 m. jo gimtajame Juknėnų kaime, Utenos apskrityje **Nuotr. Alf. Laučkos**

KULTŪRINĖJE VEIKLOJE

Darban su Los Angeles dramos sambūriu grįžo iš sceninės veiklos laikinai pasitraukęs rež. Petras Maželis, premjerai pasirinkęs Juozo Grušo vodevilį "Nenuorama žmona". Ši lengvo turinio komedija Lietuvoje buvo pastatyta ir išleista 1955 m. Enciklopedijoje rašoma, kad šiame kūrinyje dramaturgas Juozas Grušas vaizduoja to meto inteligentijos buitines ir moralines problemas, smerkdamas dvasinę menkystę.

Liudo Sagio JAV Klivlande įsteigta tautinių šokių grupė "Grandinėlė", dabar vadovaujama Renės Motiejūnaitės-Booth, šį sezoną mini veiklos keturiasdešimtmetį. Jam bus skirtas specialus koncertas Dievo Motinos parapijos auditorijoje 1993 m. balandžio 17 d. Debiutinis "Grandinėlės" pasirodymas įvyko 1953 m. vasario 15 d. Klivlando festivalyje. Veiklos planai buvo aptarti dr. Eugenijaus Šilgalio vadovaujamo šokėjų tėvų komiteto posėdyje. Administracinius "Grandinėlės" reikalus, kol bus surastas nuolatinis administratorius, sutiko tvarkyti Aleksandra Sagienė ir tėvų komitetas. 1993 m. balandžio 25 d. "Grandinėlė" koncertuos Lemonte, ten pakviesta Pasaulio lietuvių centro. Vilniuje planuojama įsijungti į Pasaulio lietuvių tautinių šokių šventę 1994 m.

"Į laisvę" fondo trisdešimtmečiui skirtas rezistencinio romano konkursas buvo paskelbtas prieš porą metų, jin pakvietus išeivijoje ir Lietuvoje gyvenančius rašytojus. Romanas turėjo atspindėti lietuvių laisvės kovą Lietuvą užgriuvusiose okupacijose. Vertintojų komisiją, turinčią septynis narius, Lituvoje sudarė Vytautas Kubilius, Vidmantas Valiušaitis ir Vanda Zaborskaitė, JAV — Česlovas Grincevičius, Paulius Jurkus, Vytautas Volertas ir Leonardas Žitkevičius. Konkursinius romanus jai reikėjo atsiųsti iki 1991 m. gruodžio 1 d. Nustatytą datą teko praplėsti dėl didelio dalyvių skaičiaus ir dviejų dalių vertintojų komisijos keitimosi rankraščiais problemų. Po ilgo atidėliojimo dabar paaiškėjo, kad rezistencinio romano konkursan įsijungė trisdešimt vienas rašytojas: Lietuvoj — dvidešimt aštuoni, JAV — trys. Gautus romanus jau perskaitė ir vertintojų komisijos dalis išeivijoje. Jos sprendimas nusiųstas Lietuvon. Ten bus padarytas bendras abiejų komisijos dalių nutarimas ir paskelbtas konkurso laureatas. Tris tūkstančius JAV dolerių premijai parūpino mecenatai Marija ir dr. Kazys Ambrozaičiai, dr. Zigmas Brinkis, Elena ir Juozas Kojeliai. Premiją ar premijas žadama įteikti Vasario 16 arba Kovo 11 minėjime Kaune.

Ateitininkų federacijos Čikagoje katalikiškam jaunimui leidžiamo žurnalo "Ateitis" 1992 m. konkurso laimėtojus išrinko ir premijas paskyrė šiam tikslui sudaryta vertintojų komisija: JAV LB švietimo tarybos pirm. Regina Kučienė, "Ateities" red. Danutė Bindokienė, redakcijos narė Ramunė Kubiliūtė ir fotografas Jonas Kuprys — techninis "Ateities" redaktorius. Už eilėraščius, rašinius ir nuotraukas premijomis įvertinta šešiolika jaunimo atstovų: septyni iš JAV, vienas iš Kanados ir aštuoni iš Lietuvos. Poetų grupėje I vietą laimėjo Dovilė Černaitė (Lietuva) ir Vaidas Kudelis (Lietuva), II vietą — Adriana Karkaitė (Kanada) ir Haris Subačius (Lietuva), III vietą — Jūratė Eivaitė (Lietuva). Moksleivių grupėj už rašinius I vietą išsikovojo Rasa Žalynaitė (Lietuva), II vietą — Baltija Udrytė (JAV) ir Vaida Kaminskytė (Lietuva), III vietą — Milda Bublytė (JAV), Algirdas Vaicieka (Lietuva), Gytis Vygantas (JAV) ir Jūratė Eivaitė (Lietuva). Studentų grupėj už rašinius I vieta teko Dariui Udriui (JAV) ir Mėtai Landytei (JAV). III vieta — Hariui Subačiui (Lietuva). Iš tikrųjų jis yra studentas iš Lietuvos. Antroji vieta nebuvo paskirta. Fotografų grupėje I vietą užėmė Liudas Landsbergis (JAV), III vietą — Vaiva Vygantaitė (JAV) ir Jonas Pugevičius (Lietuva). Antroji vieta palikta be laimėtojo. Premijų šventė 1992 m. lapkričio 14 d. įvyko Ateitininkų namuose Lemonte. Premijos tebuvo įteiktos keliem laimėtojam iš JAV, gyvenantiem arčiau Lemonto. Kitiems jas, atrodo, reikės pasiųsti paštu, o į Lietuvą — turbūt kitomis priemonėmis.

Jaunas dail. Julius Jokūbonis savo pirmąją tapybos darbų parodą surengė "Lietuvos" sanatorijoje Druskininkuose. Jis yra žymaus tapytojo Augustino Savicko auklėtinis.

Mažosios Lietuvos muziejus Klaipėdos gyventojus ir svečius pakvietė įdomion parodon "Mažosios Lietuvos spalvos ir ornamentai XVI-XX š. vidurio keramikoje, tekstilėje ir medžio dirbiniuose". Seniausi rodiniai šiai parodai buvo rasti Klaipėdos senamiestyje. Janinos Bačiliūnaitės pranešime minimi vietinių puodžių dirbiniai — ornamentuotos lėkštės ir kokliai su bibliniais, istoriniais siužetais, Klaipėdos krašto audiniai, senoviški klaipėdiečių drabužiai. Mažajai Lietuvai skirtuose dabartinių dailininkų kūriniuose išsiskyrė Ievos Labutytės autocinkografijos lakštai, Motiejaus Narbuto medaliai, Algio Taurinsko bei kitų tapytojų sukurti Mažosios Lietuvos kultūrininkų portretai.

Rašytojų klube Vilniuje Trijų karalių dieną buvo surengtas literatūros vakaras su dviejų paskirtų premijų įteikimu. Lietuvos rašytojų sąjungos premiją už "Vagos" Vilniuje išleistą eilėraščių rinkinį "Nakties traukinys" laimėjo poetas Antanas A. Jonynas. JAV lietuvaitė dr. Birutė Ciplijauskaitė, ispanų kalbos ir literatūros profesorė Wisconsino universitete Madisone, yra įsteigusi premiją už grožinės literatūros vertimus į lietuvių kalbą. Ji paskirta poetui Alfonsui Bukontui, išvertusiam senovės indų epo vieną "Bhagavatgytos" dalį. Laureatus pasveikino Trys karaliai.

Martyno Mažvydo "Katekizmas" ("Katekizmusa prasti žadei") yra pirmoji lietuviška knyga, gotiškomis raidėmis 1547 m. atspausdinta Karaliaučiuje. Pirmosios lietuviškos knygos 450 metų sukaktis Lietuvoje bus minima 1997 m. Šiam svarbiam įvykiui įamžinti bus pastatytas paminklas Klaipėdoje. Paminklo projektų konkursą paskelbė Klaipėdos miesto savivaldybė ir Lietuvos architektų sąjungos Klaipėdos skyrius. Organizaciniam komitetui vadovauja Alfonsas Žalys. Konkurso skelbėjai paminklą siūlo statyti buvusioje Pergalės aikštėje, bet dalyviai galės pasiūlyti ir kitas vietas. Konkursan kviečiami įsijungti ne tik Lietuvos, bet ir išeivijos skulptoriai bei architektai. Numatytos trys premijos JAV doleriais: pirmoji — 1000, antroji — 500, trečioji — 300. Projektus reikia atsiųsti iki 1993 m. gegužės 3 d. Adresas nepateikiamas, nėra ir pagrindinių duomenų projekto planuotojams. Tik primenama, kad gauti projektai bus išstatyti Klaipėdos parodų rūmuose. Atrodo, išsamesni šio konkurso duomenys bus paskelbti vėliau.

Mažojoje Lietuvoje jau dveji metai rengiamos Lietuvos kultūros fondo direktoriaus R. Matulio vadovaujamos sociologinės-kraštotyrinės ekspedicijos. Informacijų apie jų rezultatus "Tiesos" skaitytojams pateikia Irena Sėliukaitė. Renkamos žinios apie Rytprūsiuose gyvenančius lietuvius, negalėjusius grįžti gimtinėn. Duomenų banką tvarko Lietuvos kultūros fondas, o užpildytos anketos su kita medžiaga atiduodamos Kraštotyros darbų saugyklon, kur yra kaupiamas specialus Mažosios Lietuvos fondas. 1992 m. Vilkaviškio kraštotyrininkai su savo vadove G. Karaliene lankėsi Nesterovu pavadintuose Stalupėnuose, ten nusivežę kilnojamąsias parodas ir Pilviškių etnografinį ansamblį. Jie užpildė apie 100 sociologinių anketų, užrašė žmonių atsiminimų. Tai svarbi medžiaga Vilkaviškio kraštotyros muziejui, papildanti šio rajono kaimų istorijas. Daug kas buvo užmiršta, nes daugelio sodybų jau nebėra. Ekspedicijos dalyviams paaiškėjo, kad tų sodybų buvusių šeimininkų ar jų palikuonių yra prie Stalupėnų. Jie turi išsaugotų nuotraukų, dokumentų ir net išsivežtų daiktų. Vilniečiai architektai Napoleonas Kitkauskas ir Sigitas Lasavickas džiaugiasi pagerėjusiais Kaliningrado srities valdžios santykiais su Lietuva. Esą Kaliningrado atstovai jau pradeda suprasti lietuvių santykį su šiuo kraštu, jų rūpestį kultūros paveldu. Sudarinėjant platesnį kultūrinių paminklų sąvadą, jau tariamasi su Lietuvos specialistais. Net svarstoma, kaip atstatyti Karaliaučiaus katedrą, toliau tvarkyti K. Donelaičio Tolminkiemį ir Lazdynėlius.

V.Kst.

PRISIKĖLIMO PARAPIJOS KREDITO KOOPERATYVAS

999 College St., Toronto, Ontario M6H 1A8
Telefonai: (416) 532-3400 ir 532-3414

KASOS VALANDOS: Pirmadieniais, antradieniais ir trečiadieniais – nuo 9.00 v. ryto iki 3.30 v.p.p.; ketvirtadieniais ir penktadieniais – nuo 9.00 v. ryto iki 8.00 v.v.; šeštadieniais – nuo 9.00 v. ryto iki 1.00 p.p.; sekmadieniais nuo 9 v. ryto iki 12.30 v.p.p. SKYRIUS ANAPILYJE: sekmadieniais nuo 9.30 v. ryto iki 1.00 v.p.p.

MOKA UŽ:

90-179 d. term. ind.	5.00%
180-364 d. term. ind.	5.25%
1 metų term. indėlius	5.25%
2 metų term. indėlius	5.25%
3 metų term. indėlius	5.50%
4 metų term. indėlius	5.50%
5 metų term. indėlius	6.00%
1 metų GIC-mėn.palūk.	5.50%
1 metų GIC-met. palūk.	6.00%
2 metų GIC-met. palūk.	6.25%
3 metų GIC-met. palūk.	6.50%
4 metų GIC-met. palūk.	6.75%
5 metų GIC-met. palūk.	7.00%
RRSP, RRIF ir OHOSP	4.00%
RRSP ir RRIF-1 m. term. ind.	6.00%
RRSP ir RRIF-2 m. term. ind.	6.25%
RRSP ir RRIF-3 m. term. ind.	6.50%
RRSP ir RRIF-4 m. term. ind.	6.75%
RRSP ir RRIF-5 m. term. ind.	7.00%
Taupomąją sąskaitą	3.50%
Kasd. pal. taupymo sąsk.	3.50%
Kasd. pal. čekių sąsk. iki	2.00%
Amerikos dol. kasd. pal. taupymo sąsk.	2.25%

IMA UŽ:

Asmenines paskolas nuo 9.50%

Sutarties paskolas nuo 9.50%

Nekiln. turto paskolas:

Su nekeičiamu nuošimčiu
1 metų 7.75%
2 metų 8.00%
3 metų 8.75%

Su keičiamu nuošimčiu
1, 2 ir 3 metų 7.65%

Draudžiame asmenines ir sutarties paskolas iki $15,000 ir narių gyvybę iki $2,000 už santaupas laikomas šėrų, čekių ir taupymo sąskaitose.

Duodame asmenines paskolas iki $50,000 ir mortgičius iki 75% įkainoto turto vertės. Parduodame pinigines perlaidas (money orders) ir kelionių čekius (traveler's cheques). Neimame mokesčio už išrašytus čekius bei apmokamas įvairias sąskaitas.

AKTYVAI per 54 milijonus dolerių

Mūsų tikslas – ne pelnas, bet sąžiningas patarnavimas

RE/MAX REALTOR

PENSININKAMS PATARNAUJU JAU 10 METŲ.
Skambinkite tel. 232-9000

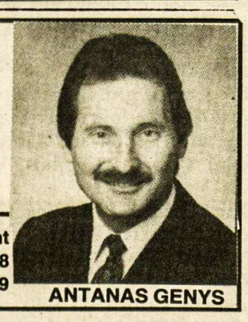

RE/MAX Professionals Inc.
An Independent Member Broker
1 East Mall Crescent
Etobicoke, Ontario M9B 6G8
Res: 231-2839
ANTANAS GENYS

DRAUDA

"ALL THE CHOICE IN THE WORLD"

MASKELL INSURANCE BROKERS LTD. (Savininkas Balys Maskeliūnas)

Tel. 251-4864, 251-4025, 251-4824 • Namų: 277-0814
2405 Lakeshore Boulevard West, Suite 403
Toronto, Ontario M8V 1C6

VISŲ RŪŠIŲ DRAUDA • 35 METŲ PATIRTIS • ĮVAIRIŲ DRAUDOS BENDROVIŲ ATSTOVYBĖ •

MARGIS DRUG STORE

408 Roncesvalles Ave. Tel. 535-1944

PRIIMA "ONTARIO DRUG BENEFIT" RECEPTUS.
Pensininkams 10% nuolaida nuo visko (išskyrus cigaretes)
NEMOKAMAS PRISTATYMAS Į NAMUS
MARGIS DRUG STORE turi "Lottario" loterijos skaitytuvą (kompiuterį)

NRS NATIONAL REAL ESTATE SERVICE
NRS WESTSIDE REALTY INC.

Jei norite pirkti ar parduoti namą, ar gauti informacijų, prašau man paskambinti. Prižadu mielai ir sąžiningai patarnauti.

Lina Kuliavienė

2323 Bloor St. West nr. 218, Toronto, Ontario M6S 4W1
(Windermere – Bloor kampas)
Tel. (416) 767-9000 Fax (416) 767-0382

CANADA LOYAL INSURANCE CORPORATION
Greitas ir tikslus patarnavimas
DRAUDA
gyvybės, automobilių, gaisro atveju, nuomininkų turto, verslo ir komercijos
Juozas Eimis Ramas
1270 Central Parkway West, Suite 608, Mississauga, Ontario L5C 4P4
Tel. 566-1866
namų 766-5857
Fax 566-1102
Klientų patogumui, susitarus, atvažiuoju į namus

Toronto Prisikėlimo parapijos sporto klubo "Aušra" pagrindiniai darbuotojai, iš kurių dalis yra naujosios valdybos nariai. Iš kairės: Berry Wilkinson, Eliziejus Šlekys, Laura Jesienė (Žukaitė), Kazimieras Šapočkinas — pirmininkas, Rimas Miečius, Irena Wilkinson (Malinauskaitė), Arūnas Morkūnas ir Ilona Smolinskienė (Jeneliūnaitė) Nuotr. Sig. Krašausko

SPORTAS

Redaguoja SIGITAS KRAŠAUSKAS,
32 Pasadena Gardens, Toronto, Ontario, M6S 4R5,
telefonas (416) 766-5367

T.V.

"Aušros" metinis susirinkimas

Toronto lietuvių sporto klubo "Aušra" metinis narių susirinkimas įvyko 1993 m. sausio 7 d. Prisikėlimo parapijos patalpose.

Šiuo metu "Aušros" sporto klubo veikloje gana stipriai reiškiamasi trijose sporto šakose: krepšinyje, tinklinyje ir lengvojoje atletikoje. Ką kalbėti, kai "Aušros" žydėjimo laikais buvo kultivuojamas sportinis judėjimas beveik dešimtyje sporto šakų. . .!

Susirinkimui vadovavo veteranas, buvęs "Aušros" klubo steigėjas, ilgametis pirmininkas Kazimieras Šapočkinas. Rimo Miečiaus, klubo sporto vadovo sūlymu, naujoji valdyba buvo sudaryta iš pirmininko ir kiekvienos sporto šakos vadovo. Tai labai praktiškas sprendimas,nes šie žmonės yra daugiausia suinteresuoti klubo sportine veikla ir jie dažniausiai susitinka pokalbiams sportiniais klausimais. Valdyba sudaryta ir šio susirinkimo patvirtinta yra šios sudėties: pirm. Kazimieras Šapočkinas, vicepirmininkai — Rimas Miečius, Irena Wilkinson ir Gina O'Flanagan, ižd. Arūnas Morkūnas ir rėmėjų būrelio pirm. Eliziejus Šlekys, tai kitas veteranas ir buvęs klubo steigėjas, daugkartinis klubo valdybos pirmininkas, ilgametis "Aušros" finansų organizatorius. Sporto šakų vadovais patvirtinti: Gina O'Flanagan — tinklinis, Rimas Miečius — krepšinis, Irena ir Berry Wilkinsons — lengvoji atletika. Jaunučius "Aušros" lengvaatletičius treniruos ir juos globos Irena Petrauskienė.

Einamuosiuose reikaluose Miečius teigė, kad "Aušros" jaunučiai bus vežami į Detroitą, ŠALFASS-gos jaunių krepšinio pirmenybes, "Aušros" veteranų komanda (35 m. ir daugiau) dalyvaus Klivlande ruošiamose krepšinio varžybose š.m. vasarą. Kanados lietuvių krepšinio rinktinė, kurią jis žada suburti, vyks į Lietuvą draugiškoms varžyboms. Su Lietuva šiuo klausimu ryšiai užmegzti. Jie sutinka mūsų rinktinę priimti. Būtų šešios, gal daugiau rungtynių su Lietuvos sporto klubais. Pagal R. Miečių į šią rinktinę bus kviečiami 4-5 "Aušros", 3-4 "Vyčio", Hamiltono "Kovo" ir kiti žaidėjai.

Prisiminti klubo istoriją verčia kai kurie įsidėmėtini faktai "Aušros" sportinėje veikloje. Klubas įsteigtas 1955 m. vasario 11 d., kaip Toronto lietuvių Prisikėlimo parapijos sporto klubas. Steigimo organizacinį komitetą tuo metu sudarė: kun. B. Grauslys, OFM, K. Šapočkinas, J. Gudas, L. Leveckas ir J. Genys. Kaip matome, po tiek metų ir šiandien K. Šapočkinas grįžo prie klubo vairo — pirmininko pareigų. "Aušra" keturis kartus yra laimėjusi ŠALFASS-gos krepšinio meisterystę. Pavieniai sportininkai, kaip Aleksandras Žaliauskas, net pasiekęs Kanados olimpiečio lygį ir dalyvavęs 1992 m. Barcelonos olimpiadoje. Keletas kitų yra pasiekę aukšto pripažinimo sportiniame gyvenime.

"Aušros" naujai vadovybei linkėtina sėkmės vesti klubą sportiniu, lietuvišku keliu. . . **Sig. K.**

Rimas Miečius LKF prezidiume

Lietuvos krepšinio federacijos (LFK) atsakingasis sekretorius Algimantas Ivašauskas, likus kelioms dienomis prieš numatomą 1992 m. gruodžio 10 d. Respublikos krepšinio konferenciją, telefonu kreipėsi į ŠALFASS-gos pirmininką Audrių Šileiką, pranešdamas ir Lietuvos krepšinio federacijos vardu prašydamas siūlyti kompetentingą kandidatą, kuris galėtų būti tvirtinamas jų atstovu

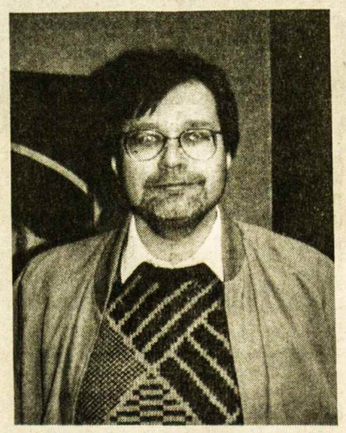

RIMAS MIEČIUS Lietuvos krepšinio federacijos konferencijos metu, 1992 m. gruodžio 12 d. Vilniuje, patvirtintas viceprezidento, o taip pat ir jų atstovo Šiaurės Amerikai pareigoms. Nuotr. Sig. Krašausko

Šiaurės Amerikoje. A. Šileika, pasitaręs su centro valdybos nariais ir visiems sutinkant, kandidatu šioms pareigoms pasiūlė Rimą Miečių. R. Miečius centro valdyboje eina vicepirmininko varžybų reikalams pareigas ir yra Toronto "Aušros" klubo sporto vadovas, taip pat Š. Amerikos lietuvių krepšinio rinktinės "Vėjas" steigėjas (1989 m. su ja sėkmingai viešėjęs Lietuvoje), bei veiklus sportinio gyvenimo išeivijoje organizatorius. Rimas yra jaunosios kartos atstovas. Šių metų vasarą jis organizuoja Kanados lietuvių krepšinio rinktinės išvyką į Lietuvą. Tuo reikalu jau užmezgęs ryšį su LKF.

Iš Lietuvos krepšinio federacijos vadovybės gautas laiškas, rašytas 1992 m. gruodžio 17 d.:

"Gerbiamas p. Rimai Miečiau, Lietuvos krepšinio federacijos (LKF) prezidento p. S. Stonkaus ir visų narių vardu, sveikinu Jus su išrinkimu į LKF prezidento pavaduotojo pareigas, š.m. gruodžio 10 Respublikos krepšinio konferencijos metu. P. S. Stonkaus pavaduotoju išrinktas p. Eugenijus Šaltis. LKF prezidiumo sudėtis — 17 žmonių. Kviečiame glaudžiam ir vaisingam bendradarbiavimui krepšinio labui.

Atsakydami į Jūsų laišką dėl Kanados lietuvių rinktinės atvykimo į Lietuvą, norime painformuoti, kad LKF pritaria Jūsų komandos priėmimui. Dabar deriname klausimą, kurios komandos galės rungtyniauti ir viešnagės maršrutą Lietuvoje.

LKF prezidiumo vardu sveikiname su artėjančiomis Šv. Kalėdomis ir Naujaisiais Metais, linkime sveikatos ir sėkmės visuose darbuose. Su pagarba Algimantas Ivašauskas, KLF atsakingas sekretorius." **Sig. K.**

Didžiosios metinės žaidynės

Šiaurės Amerikos lietuvių 43-sios sporto žaidynės įvyks 1993 m. gegužės 29, 30 ir 31 d.d. Niujorke. Jas vykdys Niujorko LAK. Programoje — 1993 m. ŠALFASS-gos krepšinio, tiklinio, lauko teniso, stalo teniso, šachmatų ir plaukimo pirmenybės. Šiose pirmenybėse nebus pravestos senjorų ir veteranų krepšinio varžybos. Jos vyks vasario 27-28 d.d. Klivlande, o jaunučių C, D ir E klasių varžybos vyks balandžio 24-25 Detroite. Plaukimo pirmenybės vyks baltiečių varžybų rėmuose.

Žaidynių rengėjai, Niujorko LAK, šiais metais švenčia savo veiklos 90 metų sukaktį. Taigi, 43-sios žaidynės vyks šios garbingos sukakties ženkle. Platesnė informacija žaidynių reikalais bus paskelbta vėliau.

ŠALFASS-gos c. valdyba

KRILAND MARINE sales & brokerage ltd. Holland Landing, Ontario

Mūsų įstaigos: Mississaugoje
Holland Landing
Barrie

Nauji ir naudoti laivai – motoriniai ir buriniai nuo 10 iki 50 pėdų
Mercury ir Yamaha motorai

Leiskite man padėti surasti jums laivą pagal jūsų poreikius

Galiu padėti jums parduoti laivą

Lietuvių kalba patarnauja
Petras Petrauskas tel. (416) 891-2222
nr. 1 Port St. E., Mississauga, Ont. L5G 4N1

Antroji vieta

1993 m. sausio 16 d. Hamiltone, "Spectators Indoor Games" žaidimuose, kuriuose dalyvauja pasaulinio garso lengvaatlečiai, mūsiškis Aleksandras Žaliauskas šuolyje į aukštį pasiekė 2.26 m ribą ir tapo antruoju. Pirmą vietą laimėjo Tony Barton iš Washingtono, D.C., iššokęs 2.29 m.

Aukos Kanados lietuvių fondui

1992 m. lapkričio ir gruodžio mėnesio įnašai

Montrealis – a.a. Albino Baršausko atminimui: K. A. Ratavičius $100, S. O. Daugėla $124.65, V. Gudienė $10; a.a. Antano Bendžiaus atminimui po $100 – Bendžių šeima, McGill University, Fac. of Music; a.a. V. Pukterio atminimui $1000 – B. Liskus.

Otava – vietoj kalėdinių sveikinimų į bendrą Otavos lietuvių sąskaitą: V. Plečkaitis $100, A. Paškevičius $30 ir po $20 A. Barisa, J. E. Valiuliai.

Torontas – po $100 a.a. P. K. Rimšų atminimui – J. Rimšaitė, V. Zubrickienė, J. Rimšaitė; S. Čepas įnešė už Alg. Čepą, Kim. Čepienę, Rim. Čepą, Dor. Čepienę, K. Pabedinskaitę; E. Čepienė a.a. St. Čepo atminimui; $500 – J. Starke-Starkevičius; $300 – B. Savickas, O. Juodviršienė; $200 – E. Mačiulaitis; $1000 Prisk. parapijos kr. kooperatyvas; $20 – A. J. Gatautis.

Hamiltonas – dr. A. T. Gailius aukojo už a.a. Martyną Gailių $100 ir po $20 už a.a. J. Macijauską, A. Šilinską, P. Mikuckienę ir Norkevičių. Iš kred. koop. "Talka" gauta $1000.

Londonas – L. Radzevičienė aukojo po $100 už a.a. Ad. Mitalą, a.a. Alg. Mitalą, a.a. P. Radzevičių; asmeniškas įnašas – $100.

West Lorne – A. Koyelaitis aukojo po $50 už a.a. A. Simanavičių ir a.a. B. Gaižiūnienę.

Rodney – Z. L. Mockus – $100; **Kelowna, BC** – P. Bražiūnas – $250.

Visiems aukotojams dėkingas –

Kanados lietuvių fondas

Skautų veikla

• Vasario 7 d. "Rambyno" ir "Šatrijos" tuntai ir skautininkaikės Prisikėlimo parapijos šventovėje 10.15 v.r. organizuotai dalyvauja Mišiose ir po jų iškilmingoje sueigoje. Visi renkasi pilnoj uniformoj 9.30 v.r. salėje.

• "Rambyno" ir "Šatrijos" tuntai sausio 24 d. dviem autobusais nuvažiavo iškylauti į kanadiečių stovyklavietę. Nors tą dieną Toronte lijo, o tenai snigo ir šalo. Apie 100 skautų-čių ir 20 tėvelių, vadovaujant tuntininkams A. ir V. Senkams, iki 12 val turėjo įdomius užsiėmimus. Po to su maldomis, giesmėmis ir religinio pobūdžio pasaka, susikaupimą pravedė tunt. Algis ir sesė Inga. Mamytės buvo paruošusios užkandžių ir karšto šokolado. Visiems pasistiprinus, vieni rogutėmis lenktyniavo nuo kalniukų, o kiti daugiau sušlapę Gillvelio mokyklos salėje dainavo ir žaidė. Programa buvo paruošta sk. vyčių ir vyr. skaučių. Iškyla gerai pasisekė.

• Skautininkų sueiga įvyko sausio 26 d. vadovavo v.s. V. Skrinskas. Aptarta daug svarbių reikalų, paliesta ir jubiliejinė stovykla. Į Raką bus nemažai važiuojančių, o į Lietuvą tik vienas v.s. V. Morkūnas. Visi susimokėjo ir nario mokestį. Antra sueiga įvyks vasario 16 d., 7.30 v.v. būkle. Kviečiami jauni ir vyresni skautininkai. Bus renkamas ir draugininkas.

• Skautų-čių tėvų komiteto posėdis, įvyko sausio 26 d. Dalyvavo pirm. K. Šapočkinas, įžd. D. Karosas, abu tuntininkai – A. ir V. Senkai ir keturi nariai. Nutarimai dėl Kaziuko mugės paruošti. Kitas posėdis įvyks vasario 16 d. su šeimininkėm bei jų padėjėjom.

• Ketvirtasis LSF suvažiavimas įvyks Sukaktuvinėje stovykloje, Rake, rugpjūčio 7d. Visi fondo darbuotojai kviečiami dalyvauti. LSF stovykloje turės įvairių skautiškų reikmenų ir gaivos krautuvėlę. Reikalingi talkininkai — pardavėjai. Suinteresuoti tepaskambina br. Č. Kiliuliui, tel (617) 861-1465. **M.**

Turner & Porter laidotuvių namai
436 Roncesvalles Ave,
Toronto 3, Ont.
Tel. 533 - 7954

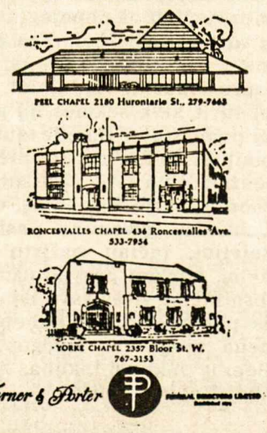

PARAMA LIETUVIŲ KREDITO KOOPERATYVAS **40**

MOKA:

5.00% už 90 dienų term. indėlius	
5.00% už 6 mėnesių term. indėlius	
5.25% už 1 m. term. indėlius	
5.25% už 2 m. term. indėlius	
5.50% už 3 m. term. indėlius	
5.50% už 4 m. term. indėlius	
6.00% už 5 m. term. indėlius	
5.50% už 1 m. GIC mėn. palūk.	
6.00% už 1 m. GIC invest. pažym.	
6.25% už 2 m. GIC invest. pažym.	
6.50% už 3 m. GIC invest. pažym.	
6.75% už 4 m. GIC invest. pažym.	
7.00% už 5 m. GIC invest. pažym.	
4.00% už RRSP ir RRIF ind. (variable rate)	
6.00% už RRSP ir RRIF 1 m. term. ind.	
6.25% už RRSP ir RRIF 2 m. term. ind.	
6.50% už RRSP ir RRIF 3 m. term. ind.	
6.75% už RRSP ir RRIF 4 m. term. ind.	
7.00% už RRSP ir RRIF 5 m. term ind.	
4.00% už OHOSP (variable rate)	
3.50% už taupymo sąsk. (gyvybės drauda)	
3.50% kasd. pal. sąsk. virš 10.000	
2.50% už kasd. pal. čekių sąsk.	
2.25% už Amerikos dol.kasd.pal.sąsk. (US dol. Sav. Acc.)	

IMA:

už asmenines paskolas nuo 9.50%

už nekilnojamo turto paskolas (mortgages):

su nekeičiamu nuošimčiu

1 metų	7.70%
2 metų	8.20%
3 metų	8.70%

(fixed rate)

su keičiamu nuošimčiu
1, 2 ar 3 metų 7.65%
(variable rate)

Asmenines paskolas duodame iki $65,000 ir mortgičius iki 75% įkainoto turto. Kitos paskolos: (Line of Credit) ir antrieji mortgičiai.

Nuošimčiai gali pasikeisti savaitės eigoje.

AKTYVAI per 96 milijonus dolerių

MasterCard *Kredito kortelė*

*Visų narių gyvybė apdrausta santaupų dydyje, bet nedaugiau **$2,000.** Asmeninės paskolos mirties atveju apdraustos iki **$30,000.** Nemokamas čekių ir sąskaitų patarnavimas. Gaunama piniginės perlaidos. Kelionių čekiai (American Express, Thomas Cook mastercard cheques). Kelionių draudą nariams ir svečiams iš kitų kraštų. (The Co-operatos & Blue Cross). Nekilnojamo turto paskolų (mortgage) drauda. (Cumis & The Co-operators).*

KASOS VALANDOS:
- **Pirmad., antrad. ir trečiad. nuo 9 v.r.-3.30 v.p.p.**
- **Ketvirtadieniais ir penktadieniais nuo 9 v.r.-8 v.v.**
- **Šeštadieniais nuo 9 v.r.-1 v.p.p.**

BŪSTINĖ: Lietuvių namai – 1573 Bloor Street West, Toronto, Ontario M6P 1A6

Telefonas 532-1149

STEPHAN'S FURS
2239 Bloor Street West.
406 Roncesvalles Ave.
Telefonas 536-5936 ir
Telefonas 762-7775
Parduodami kailiniai apsiaustai ir įvairaus kailio kepurės.
Priimami užsakymai. Daromi pataisymai bei persiuvimai.

KINGSWAY NATIONAL REAL ESTATE LTD.

1614 Bloor St. W., Toronto, M6P 1A7 (Arti Toronto Lietuvių namų)
PERKANT – PARDUODANT NAMĄ VISADA JUMS SĄŽININGAI IR DRAUGIŠKAI PATARNAUS
STASYS JOKUBAITIS.
Telefonai **535-2331** arba **537-2869**

Cavalier CLEANERS

Kur kokybė pirmoje vietoje!

- Sausas valymas (dry cleaning)
- drabužiai
- užuolaidos
- odos
- kilimai

NEMOKAMAS paėmimas ir pristatymas į namus

- Skalbiame ir lankstome pagal svorį
- Darbas kokybiškas ir garantuotas
- Žemiausios kainos

384 Roncesvalles Ave. (prie Howard Park)
Tel. 534-3380

EURO TAX PARCEL SERVICE
614 The Queensway
Etobicoke, Ontario M8Y 1K2
Tel. (416) 503-1601

SIUNTINIAI LIETUVON, LATVIJON, ESTIJON

oro paštu 4.60 už kg, laivu 1.99 už kg. Nėra papildomų mokesčių

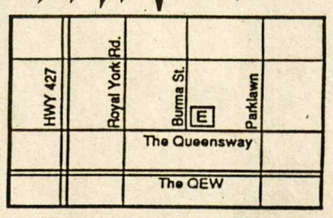

Atidaryta nuo pirmadienio iki penktadienio 10 v.r.-6 v.v., šeštadienį nuo 10 v.r.-4 v.p.p.
Neapmokama automobiliams vieta prie raštinės.

- Pigūs bilietai lėktuvu į visas pasaulio šalis
- Garantuojamos žemiausios kainos siuntinius pristatant į namus.
- Mes paimame siuntinius iš jūsų namų.
- Siunčiame maisto ir medicininių reikmenų siuntas.
- Nei minimumu, nei maksimumu siuntos neribojamos.
- Siunčiame siuntas tiesiog gavėjo adresu.
- Į kainą įeina ir persiuntimo išlaidos. (Gavėjas nieko neturi primokėti).
- Perduodame pinigus iš rankų į rankas.
- Greitas 3 savaičių siuntinių pristatymas lėktuvu.

Mūsų atstovas Montrealyje Vytas Gruodis, jr., tel. 847-0881

AUDRA Travel CORPORATION

15 METŲ SUKAKTĮ
ŠVENČIANTIS VIENINTELIS KANADOJE LIETUVIŠKAS PROFESIONALUS KELIONIŲ BIURAS KVIEČIA KELIAUTI KARTU!

KELIONĖS Į VILNIŲ,
Rygą, Taliną, Kijevą

Balandžio 20, 27	**Liepos 6, 7, 20, 21, 27, 28**	**Spalio 5, 19**
Gegužės 11, 18, 19, 25, 28	**Rugpjūčio 10, 11, 24, 25**	**Lapkričio 23**
Birželio 8, 9, 22, 23	**Rugsėjo 1, 7, 21**	**Gruodžio 21**

Grįžimas pirmadieniais, trečiadieniais arba pagal pageidavimą. Skridimai patogiomis oro linijomis ir pigiomis kainomis.
$100 nuolaida užsisakantiems kelionę vasarai iki **kovo 15 dienos**.
Smulkesnių informacijų teiraukitės mūsų įstaigoje.

* * * * *

Mūsų biure Jūs galite užsakyti:
- Iškvietimus bei keliones giminėms atvykti į Kanadą.
- Sveikatos ir kelionių draudimus.
- Persiųsti pinigus ir vaistus giminėms.
- Keliones lėktuvais bei traukiniais.
- Keliones pramoginiais laivais.
- Keliones į Floridą ir kitus šiltus kraštus.
- Keliones į sveikatingumo sanatorijas.

VISAIS ŠIAIS KLAUSIMAIS SKAMBINKITE:
Tel. (416) 533-8443, FAX (416) 533-6279
1605 Bloor St.W., Toronto, Ontario M6P 1A6, Canada

CLIA Cruise Lines International Association · IATA · GIANTS TRAVEL LTD.

Kelionių verslo registracijos nr. 2559030 (retail)
nr. 2475066 (wholesale)

Nordland Express

1650 Bloor Street West, Toronto, Ontario M6P 4A8
Tel.: (416) 535-5000

Branch: 275 Hunter Street Hamilton, Ont. L8P 1S2
Tel.: (416) 523-5639

KAINŲ SĄRAŠAS

Kainos galioja nuo 1992 m. lapkričio 1 d.

***Nordland* dėžės:**

1 ir 1½ kub. pėdos dėžės	$ 1.00
3 kub. pėdų dėžės	$ 2.00

Persiuntimas:

1 kub. pėdos dėžė (12"x12"x12")	$ 7.50
1½ kub. pėdos dėžė (12"x12"x18")	$11.25
3 kub. pėdų dėžė (12"x18"x24")	$22.50
Siuntiniai, kurie yra perkrauti ar įpakuoti ne ***Nordland*** dėžėse, siunčiami pagal svorį (kg)	$ 1.50

Pristatymas į namus:

Pristatymas bet kokio skaičiaus siuntinių tuo pačiu adresu (bendras svoris ne daugiau 50 kg)	$15.00

JAV ir Kan. dolerių pervedimas ir pristatymas:

Bet koks kiekis JAV ir Kan. dolerių **4% + $15.00**

Drauda:

Kiekvienas siuntinys yra automatiškai apdraustas $100.00. Virš $100.00 galima apdrausti papildomai **5%**

Atidaryta nuo pirmadienio iki šeštadienio 8 v.r. – 8 v.v.

Dovanokite giminėms Lietuvoje šilumą ir saugumą

ŠILUMINĖS MIKROKROSNELĖS

$99.00

Namų, automobilių, asmens saugos aliarmų sistemos nuo $49.

Užsakius su pristatymu į namus, pristatome per kelias dienas.
Užsakymus priimame **tel. (416) 533-8443**
Adresu: **FAX: (416) 533-6279**
1605 Bloor St. W., Toronto, Ont. M6P 1A6
AUDRA TRAVEL CORPORATION

DABAR ***perkelkite JAV ar Kanados dolerius į Lietuvą čekiu ar pinigine perlaida***

Nordland Express perduoda pinigus – greitai ir saugiai – tiesiai gavėjui ir gauna iš jo perdavimo patvirtinimą. Perkėlimo mokestis – tik 4% plius $15 už pristatymą.

	JAV dol.	Kan. dol.
Perkėlimo suma	.....	.....
Perkėlimo mokestis - 4%	.....	.....
Pristatymas	....12.00.	....15.00.
Viso	_____	_____

Siuntėjas: ..... Gavėjas : .....

....

....

Tel: ..... Tel: .....

Išrašykite čekį ar piniginę perlaidą **Nordland Express** vardu ir siųskite:
Nordland Express, 1650 Bloor Street West, Toronto, Ontario M6P 4A8.
Daugiau informacijų gausite paskambinę **tel. (416) 535-5000, FAX (416) 535-5001.**

Toronto lietuvių ansamblio "Gintaras" jaunimo grupė, atlikusi dalį programos "Christmas around the World" North York miesto rotušėje ir jos mokytoja RAMONA YČIENĖ. Dabar ši grupė ruošiasi metiniam "Gintaro" koncertui 1993 m. balandžio 3, šeštadienį, Etobicoke School of the Arts mokyklos auditorijoje

SKAITYTOJAI PASISAKO

NEBEŽIŪRIU TELEVIZIJOS

Visą mūsų džiaugsmą ir ateities svajones sudaužė įvykę seimo rinkimai. Mes visi, tikrieji lietuviai ir patriotai, esame be žado. Tokia gėda prieš visą pasaulį! Ėjome, galvas paguldėme, o kaimo mankurtai ir Vilniaus lenkai už šilumą ir dešros gabalą pardavė mūsų Lietuvą. Gėda pasakyti, kad esi lietuvis. Tik Kaune laimėjo visi Sąjūdžio kandidatai. Taigi, galima sakyti su pasididžiavimu tik, kad esi kaunietis. Mūsų šeima taip pergyveno, kad nutolo visi gyvenimiškieji rūpesčiai. Tik dabar pradedam atsitokėti. Beveik visai nežiūriu televizijos, nes po dieviškojo Landsbergio matyti komunistų veidai.

N. N., Lietuva

TAISYTINI DALYKAI

Gražiu "Demokratinės darbo partijos" vardu prisidengę praėjusių smurto dienų dalyviai jau vyrauja Lietuvos vyriausybėje, o komunistų partija išnyko. Kodėl? Juk kiekvienoje tikroje demokratijoje visos partijos turi teisę gyvuoti ir veikti. Jos veikia ir Italijoje, ir Prancūzijoje, ir Amerikoje. Kur dingo Lietuvos komunistai? Ar tai nėra tik buvusio sovietinio ir staliniško metodo tąsa? Negali būti, kad neliko nė vieno komunisto, bet jų oficialiai viešumoje nėra. Mano nuomone, tame glūdi didžiausias pavojus: prisidengus, iš pasalų užsimaskavus, nežinia kuria kryptimi jie ves tautą, vilkui apsivilkus avies kailiu . . .

Kalbant apie "tautą", tenka su apgailestavimu pastebėti, kad jos jau nėra. Vietoj tautos atsirado "nacija . . ." Kai dėl įvairių intrigų Lietuvos valstybės muziejus buvo atimtas iš jo pirmo direktoriaus Henriko Paulausko, muziejus dabar gavo "Nacionalinio" istorijos ir etnografijos muziejaus vardą. Tuo tarpu "deputatai balotiruojasi", vaikai iš labdaros organizacijų gavo "vakciną", o laikraščiuose skelbiamos "publikacijos" bei "presrilisai" ir "brifingai", spausdinami "bukletai . . ." Vilniuje yra "naujagimių reanimacijos" centrai, o istorijos knygose turi būti "faktologinė" medžiaga.

Tyčiojasi Lietuvos leidyklų "redaktoriai", anksčiau turėję "cenzorių" titulus, kad "atvažiavę iš užsienio genijai mus moko".

Kaip toli eis mūsų gražios kalbos žalojimas? Argi Lietuva neturi kalbotyrininkų, kalbininkų, kurie galėtų grąžinti lietuvių kalbą į jos pirmykštį grožį, išmesti nereikalingų svetimžodžių sąšlavas, ieškoti lietuvių išsireiškimų naujiems moksliniams terminams? Reikia grąžinti ir "skiepus", ir "straipsnius", ir jų spausdinimą.

Aurelija M. Balašaitienė, Richmond Hts, OH

ESAM DVASINĖJE DUOBĖJE

Šiemet pirmą kartą kalėdinėse giesmėse išgirdau skausmo gaidelę . . . Kai sieloje žvarbu, kai gęsta vilties žiburėlis — šventė negali būti pilnutinė. Politinių kalinių sąjunga 1992 m. gruodžio 24 d. pakvietė prie buvusios KGB būstinės paminėti bolševikinių represijų aukas. Pagalvojau, kad enkavedistų nukankintiems gal niekas neuždegs žvakelės, nuėjau. Susirinko gal pora šimtų garbingo amžiaus žmonių. Baltagalviai, švaručiai, tvarkingi, susikaupę. Bet dauguma invalidai, keistai iškreiptais stuburais, vienaakiai, besiramstantys lazdele, vargingai tempiantys kurią nors koją. Tai šito pastato buvusių šeimininkų "humanizmo" įrodymai, aukos. Fiziškai suluošinti, bet kokios jų gražios akys, taurios mintys, nuoširdi meilė tėvynei. Jiems nesugrubo širdys. Jie buvo ir liko idealistai. Politiniai kaliniai nė vienu žodeliu neužsiminė apie materialinius sunkumus. Jiems rūpi KGB archyvų, Valstybės muziejaus fondų likimas. Jie pasiryžę budėti, saugoti ir apginti archyvus nuo komunistų sauvalės.

Ne pačių būtiniausių ir reikalingiausių pragyvenimo dalykų Lietuvos žmonėms stokoja, bet padorumo, sąžiningumo, darbštumo, taurumo ir altruizmo. Kol sąvoka "aš brangesnis už tėvynę" vyraus, negelbės Lietuvai išeivijos aukos, dovanos. Ne ekonominėje duobėje, bet dvasinėje esame.

Truputį apie Kariuomenės dieną Lietuvoje. Šventė prasidėjo Mišiomis Šv. Kazimiero šventovėje. Po Mišių kariai Didžiąja gatve nužygiavo į Katedros aikštę. Ten buvo įspūdinga rikiuotė. Dalyvavo kuopa latvių ir estų, bet mūsų kariai šaunesni. Užkalbinau Karo mokyklos kariūną — džiaugiuosi, kad Ramūnas toks patriotas, idealistas. Tikiu, bus vertas Lietuvos karininko vardo, ginant mūsų numylėtą Rūpintojėlių žemę.

Nijolė, Vilnius

PORINKIMINĖS NUOTAIKOS

Esame pavargę ir moraliai, ir fiziškai. Liūdna klausytis televizijos, skaityti laikraščius. Vakar vakare Lietuvos televizija rodė laidą iš Maskvos, tuos neramumus, kuriuos sukėlė komunistai. Viena moteris piktai metė korespondentui: "Jūs, lietuviai, mus pardavėt!"

Tikrai, keisti ir neįtikėtini tokie balsavimo rezultatai, bet, kai pagalvoji, įsigilini, normalu. Juk jau dauguma tų lietuvių, kuriuos galima laikyti lietuviais, arba numirę tremtyje ar po tremties namuose, arba jau senučiai, nieko nebegalintys nuveikti. O juk visa didžioji dalis balsuotojų gimę ir užaugę po karo, tikros Lietuvos nematę, auklėti komunistine dvasia. Jiems – tik ilgas rublis, o moralė – juokai, pasenęs argumentas. Jei jau krepšininkės apsivogė Amerikoje . . . baisu ir graudu.

Dabar dažnai per televiziją rodo, kaip gyvena žmonės tame "supuvusiame" kapitalizmo pasaulyje, kokios parduotuvės, butai ir visa kita. Mums, kiek turim, tiek gana, o jaunesni žmonės sako: "Kodėl aš negaliu gyventi taip, kaip jie ten gyvena?" Ir nesiskaitydami su jokiomis moralės nuomonėmis – veža, plėšia, vagia, girdo silpnesnius visokiais gėrimais, kad tik jiem būtų gerai, kad tik jie turėtų pinigų, o tėvynė, jos meilė – seni prietarai. Girdi, koks skirtumas, kas valdo – komunistai ar Sąjūdis: prie komunistų buvo dar geriau, buvo galima vogti. Nė vienas kunigas per pamokslus neužsiminė už ką tikintieji turi balsuoti. O juk kunigai, ypač kaime, turi didelę įtaką.

Aš buvau balsavimo komisijoje – ėjo balsuoti žmonės, kurie niekuomet nebalsuodavo, ir tokie žmonės, kurie pasirašyti nelabai moka. Paklausus ar žino kaip reikia balsuoti, lediniu veidu atsakydavo – žinau! Tas žinau – tai prigąsdinti, prišnekėti.

Antrame rate prisistatė du LDDP patikėtiniai – patys agresyviausi Sąjūdžio priešai, labiausiai nekenčiantys Lietuvos ir visų permainų. Vienas jų inž. mechanikas, antras – buvęs agronomas. Kaip žvėrys įpuolė į tą patalpą, kur turėjo būti balsuojama. Aišku, Jums ir visam pasauliui sunku suprasti lietuvių psichologiją; šuo nuo grandinės atitrūkęs, pasilaksto ir vėl sugrįžta nuleidęs galvą, kad jį vėl pririštum. Taip jau yra . . .

Labai pakilo kainos maisto produktų. Na ir šiaip viskas brangu, bet tegul, mes išgyvensim, o tie silpnadūšiai tegul pajunta ką išsirinko. Baisu, visuose postuose KGB. Jau nuo parlamento plėšia kryžius, suniokojo žuvusio parlamento gynėjo kapą, kažkur nudaigojo Marijos statulą nuo altoriaus prie parlamento.

D., Lietuva

PADĖKA

Nuoširdžiai dėkoju visiems, kurie šv. Kalėdų proga mane, sunkiai sergantį, sveikino, siųsdami geriausius linkėjimus: J. R. Mikalauskams, L. Mikalauskaitei-Jasinskienei, Ed. Gr. A. Petrauskams, Reginai, Peter Audet, J. V. Žemaičiams, K. G. Jasudavičiams, S. S. Zubrickams, Balaišių šeimai, S. V. Gudaičiams, E. Sakienei-Sluder, S. F. Janušoniams, V. V. Staškūnams, Ig. A. Pakarnoms, L. J. Dūdams, A. N. Kulpavičiams, Emmai Wladykai, J. P. Butkams, J. A. Kutkoms, P. O. Meškauskams, Irenai Vibrienei, D. A. Bražiams, B. Urbeliui, V. O. Marcinkevičiams, A. E. Abromaičiams, V. Jasiūnienei, A. Mikalauskaitei-Balčiūnienei, E. Domynui, Sauliui Stomai "Lietuvos Aidas".

Kun. Ignas Mikalauskas, OFM

Dantų gydytoja
Gintarė Sungailienė, *D.S., D.D.S.*

39 Dundas Street East, Suite 201,
Mississauga, Ontario L5A 1V9 **Telefonas: 276-8863**

Taip pat gydytoja priima pacientus ketvirtadieniais.

1588 Bloor St. W., Toronto, Ont. M6P 1A7
(Priešais Lietuvių namus) **Telefonas: 530-1070**

Dantų gydytojai

Dr. J. E. BIRGIOLAS, *D.D.S.*

Dr. S. DUBICKAS, *D.D.S.*

Dr. R. KARKA, *D.D.S. M.S. Dip. Orth.*
(Orthodontist)

2373 Bloor Street West (Prie Jane St.) Telefonas **763-5677**

Advokatas
VICTOR E. RUDINSKAS,
B. Eng., M. Eng., B.C.L., LL.B., M:B.A.

15 John St., Suite 2
Weston, Ontario M9N 1J2
(arti Lawrence ir Weston Rd.)

Tel. 240-0594
(24 valandas)
FAX 248-5922

Advokatas
PETRAS K. ŠIMONĖLIS *B.A. M.L.S. LL.B.*
perėmė a.a.advokato **Algio Puterio**
bylas ir testamentus

3425 Dundas St. W., Suite 200
prie Windermere Ave.
Toronto, Ontario M6S 2S4

Telefonas
įstaigos (416) **763-3362**

Advokatas
ALGIS S. PACEVIČIUS, *B.Sc., LL.B.*

2 Jane St., Suite 500
Bloor ir Jane gatvių kampas
Toronto, Ontario M6S 4W3

Telefonai:
įstaigos (416)**762-7393**
namų **233-0303**

BALTIC CONSTRUCTION

Namų įrengimai ir pataisymai:
*** staliaus darbai * vidaus sienų įdėjimas (drywall)**
*** dažymas * elektros įvedimai * vandentiekio sistemos įvedimas (plumbing) *įvairūs cemento darbai (masonary)**
*** kiemų sutvarkymas (landscaping)**
*** prieplaukos (decks) * tvoros. 15 metų patirtis.**

Skambinti Pauliui Stanevičiui tel. **(416) 604-1871** Toronte
Wasaga Beach tel. **(705) 428-6502**

RE/MAX *Above the Crowd!*

Juozas (Joseph) NORKUS
namų pirkimo ir pardavimo atstovas, patarnauja lietuvių kalba.

Nemokamas namų įvertinimas.

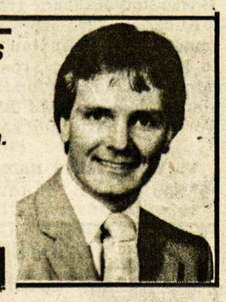

RE/MAX West Realty Inc.
1678 Bloor Street West
Toronto, Ontario M6P 1A9
Phone: (416) 769-1616

An independent member broker

Century 21

DRESHER Ltd.
Real Estate
Member Broker

Tel. 233-3334 FAX 233-0285
3830B Bloor St. W., Islington, Ont. M9B 1K8
Patarnavimai visose pirkimo ir pardavimo srityse. ***Kreipkitės į Valterį ar Rick Drešerius.*** *Kiekviena įstaiga tvarkosi atskirai.*
Didžiausia pirkimo ir pardavimo organizacija pasaulyje.

DRESHER INSURANCE BROKERS

Fax 233-0285 - Tel. 231-2661
3830B Bloor Street West, Islington, Ontario M9B 1K8
Lietuvių kalba patarnauja – V. DREŠERIS ir RIMA (Petkutė) DREŠERIENĖ
Darbo valandos: 9 v.r. – 7 v.v., šeštadieniais – 9 v.r. – 5 v.p.p.
Narys "Better Bussiness" biuro

Patarnavimas – greitas ir tikslus!
V. Dauginis – telefonai (416) 533-1121, (416) 822-7376
Lilija Pacevičienė – telefonai (416) 533-1121, (519) 853-3652
* GAISRO * AUTOMOBILIŲ * ATSAKOMYBĖS *
* GYVYBĖS * KOMERCINĖ*
DRAUDA — INSURANCE
Walter V. Dauginis Insurance Broker Limited,
1613 Bloor St. West, Toronto, Ont., M6P 1A6
(416) 533-1121 FAX 533-1122

Vasario šešioliktoji

Artėja deimantinė Lietuvos nepriklausomybės paskelbimo sukaktis. Visuose lietuvių išeivijos telkiniuose ji bus minima su didesniu dėmesiu ir iškilmingumu. Toronte ji bus minima vasario 14 ir 21 d.d. **Vasario 14, sekmadienį, 2 v.p.p.,** bus iškilmingos pamaldos Šv. Mykolo katedroje, kurioms vadovaus vyskupas Paulius Baltakis, OFM, dalyvaujant vietinių lietuvių parapijų kunigams, generaliniam Lietuvos konsului, Bendruomenės pareigūnams, organizacijų vėliavoms, chorams. **Vasario 21, sekmadienį, 4 v.p.p.,** bus šventės iškilmė didžiojoje Anapilio salėje, kur pagrindinį žodį tars **buvęs Lietuvos ministeris pirmininkas Aleksandras Abišala.** Jis atvyks po Lietuvos prezidento rinkimų. Visi tautiečiai kviečiami šiose iškilmėse ypatingai gausiai dalyvauti. **Inf.**

TORONTO

Anapilio žinios

— Anapilis įsigijo savo autobusėlį ir ateinantį sekmadienį jau nebe mokyklos autobusas, bet tas autobusėlis veš maldininkus nuo Islington požeminių traukinių stoties Anapilin. Autobusėlis yra rudos spalvos su lietuviška trispalve bei vyčio ženklu ir turėtų būti lengvai atpažįstamas.

— Sausio 29, penktadienį, palaidotas a.a. Bronius Dūda, 82 m. amžiaus.

— Mišios vasario 7, sekmadienį, 9.30 v.r. už a.a. Joną Kazlauską, 11 v.r. už parapiją; Wasagoje 2 v. p.p. už a.a. Antaną Riaubą.

Išganytojo parapijos žinios

– Pamaldos – šventovėje vasario 7 d., 9.30 v.r.

– Pamaldos – šventovėje vasario 14 d., 9.30 v.r., su Šventa vakariene.

– Moterų draugijos susirinkimas ir valdybos rinkimai įvyks vasario 7 d. po pamaldų parapijos salėje.

Lietuvių namų žinios

— Sekmadienio popietėje dalyvavo 125 žmonės. Svečių knygoje pasirašė: Viktoras Remesat iš Hamiltono, T. Lau iš Hong Kongo, Rūta Žūklytė iš Vilniaus, Eleonora Skardienė iš Sault Ste. Marie. Svečius supažindino ir pranešimus padarė LN valdybos pirm. V. Kulnys.

— Toronto simfonijos orkestras rengia Shell Canada Community koncertą "Music of Americas" vasario 5, penktadienį, nuo 1-2 v.p.p. Roy Thomson Hall (kampas King & Simcoe gatvių).

— Ligonių lankytojų pasitarimas įvyks antradienį, vasario 9, 7 v.v.

— Š. m. sausio 24 d. įvyko LN kultūros komisijos metinis susirinkimas. Yra pasikeitimų valdyboje. Dėl kitų įsipareigojimų V. Samonis iš vicepirmininko pareigų pasitraukė, o jo vieton įėjo Br. Stundžia. Revizijos komisija papildyta J. Jutaliene.

Aukos Slaugos namams

A. a. prel. J. Tadarausko atminimui: **$20** — A. R. Ulbos. A.a. A. Pundžio atminimui: **$30** — L. Balsienė. A.a. Martos Jankienės atminimui: **$50** —. I. P. Šturmai, A. G. Usvaltai; **$30** — M. Andrulaitis; **$25** — B. Weisshaar; **$20** — A. Sukauskas, A. Langas, E. Steponas, E. Monstvilas, P. Jukna, E. Juknienė; **$10** — J.V. Šimkus, J. Trečiokas; **$5** — J. Usvaltas. A.a. Danutės Kregždienės atminimui: **$20** — A. S. Grigaliūnai. Iš viso statybos fonde yra $863,367.

Aukos Slaugos namų statybai priimamos Toronto ir Hamiltono kredito kooperatyvuose arba siųsti šiuo adresu: Labdaros fondas, Lietuvių slaugos namai, 1573 Bloor St. W., Toronto, Ontario M6P 1A6.

Vaiko tėviškės namams aukojo: $50 — A. S. Zimnickai.

Prisikėlimo parapijos žinios

– Šis penktadienis mėnesio pirmasis. Pirmais mėnesio penktadieniais kunigai lanko ligonius ir senelius namuose, prieglaudose ir ligoninėse iš anksto susitarus. Pirmais mėnesio penktadieniais šv. valanda ir Mišios prasideda 7 v.v. Išpažinčių klausoma prieš Mišias.

– Pirmais mėnesio šeštadieniais Gyvojo Rožinio draugija renkasi rožinio kalbėjimui 10.30 v.r., o Mišios 11 v. Mišios pensininkams – "Vilnius" rūmuose – 5 v.p.p.

– Tretininkų mūsų parapijos kongregacijos Mišios ir susirinkimas įvyks vasario 11, ketvirtadienį, 10 v.r. mūsų šventovėje.

– Sausio 29 d. buvo palaidotas a.a. Alfonsas Pundžius, 90 m.

– Ruošiasi tuoktis Gintaras-Andrius Greičiūnas su Kimberly-Anne Lavender.

– Praeitą sekmadienį per 10.45 v. Mišias mūsų šventovėje grojo kanklininkė Daiva Čičinskienė ir Teodoras Pabrėža su birbyne.

– Pakvitavimai nuo mokesčių atleidimo už 1992 metų aukas parapijai bus išduoti ateinantį sekmadienį po Mišių salėje.

– "Rambyno" ir "Šatrijos" skautų tuntai ateinantį sekmadienį iškilmingai minės Lietuvos nepriklausomybės šventę, dalyvaudami 10.15 v. Mišiose mūsų šventovėje ir po Mišių iškilmingoje sueigoje, kuri vyks Parodų salėje.

– Mišios vasario 7, sekmadienį, 8.30 v.r. – už Gadeikių šeimos mirusius, 9.20 v.r. – už Skriskių šeimos mirusius, 10.15 v.r. – už a.a. Vincą Beresnevičių, už a.a. Antaniną ir a.a. Joną Prakapus, 11.30 v.r. už gyvus ir mirusius parapijiečius.

A.a. prel. Juozas Tadarauskas buvo iškilmingai palaidotas 1993 m. sausio 30, šeštadienį, iš Hamiltono Aušros vartų šventovės Šv. Jono lietuvių kapinėse Anapilyje. Laidotuvių pamaldose dalyvavo Hamiltono vyskupas Anthony F. Tonnos, kuris pasakė pamokslą ir atliko velionies išlydėjimo apeigas. Laidotuvių Mišias koncelebravo: Hamiltono vyskupijos vyskupas pagalbininkas Matthew F. Uztrzycki, Hamiltono klebonas kun. J. Liauba, OFM, kun. A. Simanavičius, OFM, kun. E. Jurgutis, OFM, kun. L. Januška, OFM, kun. V. Braukyla, kun. J. Staškus ir eilė vietinių Hamiltono vyskupijos kunigų. Kapinėse apeigas atliko kun. J. Liauba, OFM, ir kun. A. Simanavičius, OFM. Velionis mirė trečiadienį, sausio 27, Queensvay ligoninėje Toronte.

A.a. prel. J. Tadarausko atminimui Zina ir Aleksas Vaičiūnai "Tėviškės žiburiams" aukojo $50.

A.a. Jono Tautkevičiaus atminimui, užjausdami motiną, brolius Albiną ir Antaną, visus artimuosius, Bronius ir Ona Sergaučiai aukojo "Tėviškės žiburiams" $50.

Sault Ste Marie lietuvių bendruomenė aukojo "Tėviškės žiburiams" $100.

A.a. S. Remeikaitės atminimui O. J. Petrūnai "Tėviškės žiburiams" aukojo $20.

A.a. Vytauto Paškevičiaus atminimui, užjausdama tėvus A. A. Paškevičius, Ona Šiurnienė "Tėviškės žiburiams aukojo $25.

A.a. Jono Meškausko 4-rių mirties metinių ir a.a. Stefanijos Meškauskienės 3-jų mirties metinių atminimui Janina Grabošienė "Tėviškės žiburiams" aukojo $50.

GAMINU koldūnus ir pristatau į namus. Skambinti Aldonai tel. 233-5996.

Darau koldūnus su mėsa, grybais ir varške
$20
už 100 vienetų.
Pristatau į namus.
Skambinti **Edvardui Stanuliui**
tel. 231-4937 Toronte.

'SAMOGITIA'
Knygų rišykla
"SAMOGITIA"
meniškai įrišа
knygas bei žurnalus.
A. Plenys
3333 Grassfire Cres., Mississauga, Ont. L4Y 3J8. Tel.(416) 625-2412

SOLD
COLDWELL BANKER
RESIDENTIAL REAL ESTATE
Expect the best.
DAIVA DALINDA, BBA,
Broker Tel. (416) 231-5000
Amerikos didžiausia namų pardavimo įstaiga plečiasi Kanadoje!
Islington-Kingsway Realty Inc.
Prezidentė, turinti 14 metų patyrimą, jums sąžiningai patarnaus.
Nemokamas namo įvertinimas.
2908 Bloor Street West,
Etobicoke, Ontario M8X 1B6 FAX (416) 233-2713

Toronto Lietuvių namuose, Karaliaus Mindaugo menėje, vasario 13, šeštadienį, rengiamas

VALENTINO DIENOS ir UŽGAVĖNIŲ KAUKIŲ VAKARAS.

Meninę programą atliks ir šokiams gros nuo 7.30 v.v. iki 10 v.v.
muz. sol. Lilija Turūtaitė ir muz. Arūnas Gaulia.

Nuo 10 v.v. šokiams gros "DJ". Veiks baras, karštų valgių bufetas, loterija.
Geriausios kaukės bus premijuojamos. Įėjimas – $5. Salė atidaroma 7 v.v.
Rengia ir visus maloniai dalyvauti kviečia – ***Lietuvių namai ir "Jungtis"***

SUMAŽINKITE PAJAMŲ MOKESČIUS VALDŽIAI,
ĮNEŠDAMI SANTAUPAS MŪSŲ KOOPERATYVE Į

RRSP

– *Mokame aukštas palūkanas (žiūr. skelbimą 8-tame "Tėviškės žiburių" puslapyje)*
– *Neimame jokio administracinio mokesčio*
– *Prieš 71 gimtadienį galėsite lengvai šias santaupas pervesti į RRIF, nemokant valdžiai jokių mokesčių*
– *Norint gauti mokesčių atleidimą už 1992 metus, įnašą į RRSP reikia įteikti iki* **1993 m. kovo 1 dienos**

Prisikėlimo parapijos kredito kooperatyvas Toronte

Medžiotojų ir žūklautojų klubo "TAURAS"
TRADICINIS METINIS
BALIUS
1993 m. vasario 6, šeštadienį, 6 val.vak., Toronto Lietuvių namuose, (1573 Bloor St.W.)
Pakvietimai: *J. Šimkus tel.* ***231-9425****, V. Drešeris tel.* ***233-3334****, LN sekmadienio popietėse, pas narius ir prie įėjimo.*

Tėvų diena Maironio mokykloje įvyks vasario 6, šeštadienį. Tėveliai galės pasikalbėti su auklėtojais ir atsiimti mokinių pažymėjimus. Tėvai su pavardėmis, prasidedančiomis A – M, prašomi ateiti nuo 9.30 v.r. iki 10.30 v.r. Pavardėmis N – Ž – nuo 10.45 v.r. iki 11.45 v.r.

KLB Oakvillės apylinkės visuotinis narių susirinkimas įvyks š.m. vasario 7 d., 3 v.p.p., Alytės ir Broniaus Liškauskų namuose, 459 Willis Drive, Oakville. Visi apylinkės lietuviai kviečiami dalyvauti. **Valdyba**

Istorinių ir dabartinių dailės atspaudų paroda, apimanti 1840-1991 metų laikotarpį, atidaryta Market Gallery patalpose (Front ir Jarvis, antras aukštas) nuo sausio 30 iki birželio 6. Lankymo valandos: trečiadieniais, ketvirtadieniais ir penktadieniais 10 v.r. iki 4 v.p.p.; šeštadieniais 9 v.r. iki 4 v.p.p.; sekmadieniais nuo 12 v. iki 4 v.p.p. Įėjimas nemokamas. Daugiau informacijų teikia Gillran Reddyhoff, tel. (416) 392-7604 arba Linda Ott, tel. (416) 392-7797. **Inf.**

Toronto lietuvių kredito kooperatyvas "Parama", švenčia 40 metų sukaktį. Maironio mokyklos kiekvienam mokiniui ir mokytojui paskyrė sąsiuvinių ir rašomų priemonių. **G. P.**

"World Reporter", tarptautinis kredito kooperatyvų judėjimo žurnalas, 1993 m. sausio mėnesio laidoje išspausdino straipsnį "Lithuanian School" (Lietuvių mokykla). Jame rašoma apie Toronto Maironio mokyklą. Mokykloje šeštadieniais mokoma lietuvių kalba ir supažindinama su lietuvių kultūra. Mokyklą finansiškai remia Lietuvių bendruomenė ir lietuvių kredito kooperatyvai Toronte.

Po Antrojo pasaulinio karo nemažai lietuvių imigrantų apsigyvenę Kanadoje. Nors jie buvę išsilavinę ir su profesijomis žmonės, ėmėsi šiame krašte bet kokių darbų. Jie norėję grįžti ir į gimtąjį kraštą, bet tuometinė valdžia jų ten neįsileidusi.

Lietuvos išeiviai įsikurė daugiausia miestuose, kaip pvz. Toronte, kur taikiai sugyvena žmonės įvairių kalbų ir kultūrų. Lietuviai įsteigė Toronte du kredito kooperatyvus — "Paramą" ir Prisikėlimo parapijos.

Lietuviai-kanadiečiai, atvykę į Kanadą, greitai patyrė, kad jų vaikai augs be lietuvių kalbos ir kultūros ugdymo. Sena lietuvių kalba turinti išskirtinę (unikalią) istoriją. Indo-europiečių kalbų grupėje ji priklausanti baltų kalbų pogrupei, įskaitant dar latvių ir prūsų kalbas. Pastaroji yra mirusi, niekas ja nebekalba. Lietuviai-kanadiečiai nenorėję, kad taip atsitiktų su lietuvių kalba Kanadoje. Jie todėl Toronte įsteigę lietuvių mokyklą.

Dabartinė Maironio mokyklos vedėja Giedra Paulionienė pažymėjusi, kad lietuviai laikosi glaudžių šeimos ryšių. Jie mielai palaiko ryšius ir su giminėmis Lietuvoje. Lietuviai-kanadiečiai vertina išsimokslinimą, dauguma jų kalba angliškai, prancūziškai ir lietuviškai.

Jos tėvas atvykęs su šeima į Kanadą 1948 m., kai patyrė, kad buvo komunistų įtrauktas į sąrašus išvežimui į Sibirą.

Nors lietuvių mokyklą remianti valdžia, bet didžiausia parama ateinanti iš Lietuvių bendruomenės ir dviejų kredito kooperatyvų.

Straipsnyje pažymima, kad ir kitos tautybės Toronte turi savo mokyklas. Lietuvių mokykla esanti ypač panaši į japonų mokyklą, turinčią tokios pat apimties programą. Japonai taip pat norį išlaikyti savo kalbą ir kultūrą. Jų vaikai, kaip ir lietuvių, mokykloje dainuoja japoniškas dainas, programomis pasirodo savo tėvams.

Lietuvių ir japonų mokyklos suteikia galimybę priaugančiai kartai išlaikyti savo kalbą ir kultūrą — baigiamas straipsnis.

A.

Prašo pagalbos

Vidmanta Grikštienė, dėl stuburo sunegalavimo prieš 13 metų tapusi paralyžuota invalide, į vargą patekusi su dviem mažais sūneliais, globojama savo motinos, kreipiasi į užjūrio tautiečius ieškodama pagalbos: trūksta vaistų, vitaminų ir maisto produktų. Rašyti: 4458 Viešvilė, Jurbarko raj., Lithuania.

"Tėviškės žiburiuose" sausio 26 d. laidoje pasirodė klaidinanti žinutė apie Lietuvių vaikų namus. Norima patikslinti, kad Nekaltai Pradėtosios Marijos seserys neplanuoja palikti Toronto lietuvių kolonijos. **(SI)**

Ontario pilietybės ministerės Elaine Ziemba pranešimu, pilietybės ministerija išleido naujiems imigrantams bei pabėgėliams naują vadovą "Newcomers guide to Services in Ontario", kaip susirasti reikiamas tarnybas. Be anglų kalbos leidinys išspausdintas dar kitomis 12 kalbomis. Naujieji ateiviai bei pabėgėiai šį leidinį nemokamai gali gauti šiuo adresu: Newcomers Guide to Services in Ontario, Ministry of Citizenship 5th Floor, 77 Bloor St. W. Toronto, Ont. M7A 2R9; – tel. (416) 314-7520.

Paieškojimas

Romanas Zaksevskis, gyvenantis Pakruojo rajone, Linkuvos pensionate, per Lietuvos raudonąjį kryžių ieško Vlado Strach, gyvenusio Toronte, turintį sūnų Valterį, dukterį Reginą Palamar (dainininkė) ir Idą Pafet. Ką nors žinantys apie paieškomus asmenis prašome pranešti Lietuvos raudonajam kryžiui, 232600 Vilnius, Gedimino prosp. 3A. Tel. 619923 arba 628037.

Paremkite "Tėviškės žiburius" auka, rėmėjo ar garbės prenumerata, testamentiniu palikimu. Iš anksto dėkingi –
"TŽ" leidėjai

IŠNUOMOJAMAS kambarys su galimybe naudotis virtuve ir prausykla nerūkančiam vyrui netoli Dundas–Bloor požeminės stoties. Skambinti anglų ar lenkų kalbomis tel. 763-1664.

REIKALINGA auklė vienam vaikui. Gali gyventi kartu. Skambinti tel. 832-0889.

BERNIUKAS nori išmokti groti birbyne. Gal kas turite parduoti šį instrumentą? Skambinti vakarais tel. 234-9696 Toronte.

MOTERIS pensininkė ieško lietuvio, kuris galėtų už atlyginimą suteikti jai pagalbą, taip pat pensininko, kuris turėtų automobilį ir gyventų Hamiltono mieste prie Gage parko. Skambinti tel. 547-4093.

KILIMŲ IR BALDŲ VALYMAS
EURO CLEAN
Greitas patarnavimas, prieinamos kainos, dezinfekcija ir "Stainguard".
SKAMBINKITE VIDMANTUI ŠILININKUI
TEL. **456-0717** ARBA **402-7976**

MONTREALQUE

Nepriklausomybės sukakties 75 metų minėjimas įvyks vasario 14 d. Aušros Vartuose. Bus įdomi oficiali ir meninė programa. Po to karšti pietūs. Visuomenė kviečiama gausiai dalyvauti.

Kun. Stasys Šileika, SDB, buvęs ilgametis Šv. Kazimiero parapijos klebonas, atlikęs savo misiją Lietuvoje, grįžo į Montrealį. Yra apsistojęs Aušros Vartų klebonijoje ir čia padeda pastoraciniame ir administraciniame darbe.

A.a. Vincas Mileris (Bill Miller), **66 metų amžiaus, mirė sausio 19 d. Po pamaldų AV šventovėje sausio 23 d. kūnas sudegintas Alfred Dellaire krematoriume. Liūdi sesuo ir brolis su šeimomis bei kiti artimieji.**

B.S.

KLB Montrealio apylinkės valdyba. Sėdi iš kairės: JUOZAS ŠIAUČIULIS — sekr., VITALIJA KERŠULIENĖ — ryšiams su lietuviška spauda, ARŪNAS STAŠKEVIČIUS — pirm., DONALDAS GIEDRIKAS — kultūros reikalams. Stovi: BRONIUS STAŠKEVIČIUS — Kanados lietuvių fondo įgaliotinis, VINCAS PIEČAITIS — vicepirm., VYTAUTAS GRUODIS – visuomeniniams reikalams, BRONIUS NIEDVARAS — ižd. Trūksta Vilijos Lukoševičiūtės — ryšiams su jaunimu ir prancūzų spauda

Nuotr. J. Piečaičio

ADAMONIS INSURANCE AGENCY INC.
Namai - Automobiliai - Prekyba - Atsakomybė
3907A Rosemont Blvd., Montreal, Que. H1X 1L7
Tel. 722-3545 **FAX 722-3546**
JOANA ADAMONYTĖ, A.I.B. *DONNA SVRAKA, A.I.B.*
PETRAS ADAMONIS, C.I.B. **Res. 256-5355**
Greitas ir tikslus patarnavimas. Pasiteiravimas neįpareigoja apsidrausti.

LITAS **MONTREALIO LIETUVIŲ KREDITO UNIJA**
1475 DeSeve St., Montreal, Que. H4E 2A8
Tel. 766-5827; 766-5830
Skyrius: 3907A Rosemont Boulevard
VISI BANKINIAI PATARNAVIMAI
AKTYVAS – virš $29,000,000 REZERVAS – virš 2 milijonų.
MOKA UŽ:

Certifikatus 1 m.–	6.00%	Taupymo – special.	2.75%
Certifikatus 2 m.	6.50%	Taupymo – su gyv. dr.	2.00%
Term. indėlius:		Taupymo – kasdienines	2.25%
1 metų	5.75%	Einamos sąsk.	1.50%
180 d. - 364 d.	5.50%	RRIF–RRSP – 1 m.term.	6.25%
120 d. - 179 d.	5.00%	RRIF–RRSP – 2 m.term.	6.75%
60 d. - 119 d.	5.00%	RRIF – RRSP – taup.	2.50%
30 d. - 59 d.	3.00%		

IMA UŽ:
Nekiln. turto nuo 7.50%, asmenines – nuo 7.75%
Informacija apie naujausias palūkanas "Lite"
KASOS VALANDOS:

	1475 DeSeve	3907A Rosemont
Pirmadieniais	9.00- 3.00	10- 2
Antr., treč.	9.00- 3.00	
Ketvirtadieniais	12.00- 8.00	3.00- 7.00
Penktadieniais	10.00- 6.00	2.00- 6.00

ASF
EUROPARCEL
APTARNAUJAME LIETUVĄ, LATVIJĄ, ESTIJĄ, UKRAINĄ, RUSIJĄ, MOLDAVIJĄ, GUDIJĄ
AIR CARGO
TIK 4.95 už kg
- **PRISTATOME PER 2-3 SAVAITES**
- **Į VISAS VIETOVES**
- **PAIMAME SIUNTINIUS IŠ NAMŲ JEI PAGEIDAUJAMA**

Siuntiniai pristatomi tiesog į namus.
Nėra maksimumo svorio.
Minimum yra 2kg, arba $10.00
Neskaitome už pristatymą.
MONTREALYJE 2600 RUE LEGER LASALLE, QUE.
Nuo pirmadienio iki penktadienio, 7 v.r.-4 v.p.p.
931-9389 Vytas Gruodis, Jr.
SKAMBINKITE INFORMACIJOS IR APTARNAVIMO REIKALAIS BET KADA - 7 DIENAS

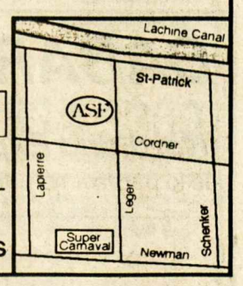

MOTERIS, mokanti laisvai lietuvių, rusų ir anglų kalbas, galėtų mokyti ar versti iš šių kalbų. Skambinti tel. (705) 534-6310.

IEŠKAU truputį angliškai kalbančios dviem vaikam auklės, kuri galėtų atlikti namų ruošos darbus, gyventi mūsų namuose. Skambinti tel. 566-4752 Mississaugoje.

REIKALINGA auklė, kuri galėtų gyventi kartu ir atlikti namų ruošos darbus. Skambinti Annai tel. 533-1736 iki 3 v.p.p. arba tel. 229-0477 vakarais ir savaitgaliais.

ATOSTOGOS SAULĖTOJ FLORIDOJ. Kambarys ir prausykla, vėsinimas, apšildomas baseinas, pusryčiai – savaitei $200. Miegamas kambarys, bendra prausykla – savaitei $150. Arti parduotuvių ir pajūrio. Skambinti arba rašyti: A. Zupkus, 5886 Guest Court, North Fort Myers, FL 33903, USA. Tel. (813) 656-5886.

PARDUODAMA nauja sofa už pusę kainos – $300. Skambinti tel. 535-7184 Toronte.

ĮMOKĖJUS PINIGUS Į PASLAUGOS "RŪTA" sąskaitą, jūs galite aprūpinti Lietuvoje savo gimines, draugus, senelių ir vaikų namus šiais produktais: šviežia skerdiena 50 kg $165, rūkytos mėsos gaminiais 20 kg $165, sauso maisto rinkiniu 50 kg $165. Perduodu pinigus iš rankų į rankas neribotais kiekiais. Užsakovui pageidaujant, gavėjas gali gauti per 3 dienas. Maisto užsakymai pristatomi į namus. Teirautis nuo 9 v.r.– 11 v.v. tel. 416-536-4742. Adresas: 919 Dufferin St. Apt. 502, Toronto, Ont. M6H 4B3.

EUROPEAN CATERING
Gaminamas maistas visom progom, parūpinama salė, muzika, gėlės, sutvarkomi gėrimų (baro) reikalai. Skambinti bet kuriuo laiku: Antanas Gataveckas tel. (416) 234-0243 arba 605-1883 Toronte.